

Kunnanhallitus 8.12.2020 erillisliite § 215

Kunnanvaltuusto 15.12.2020 erillisliite § 58

TALOUSARVIO 2021

TALOUSSUUNNITELMA 2022–2023

Kunnanhallituksen hyväksymä 8.12.2020

Kunnanvaltuuston hyväksymä 15.12.2020

SISÄLLYS

1. TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT	4
1.1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2021.....	4
1.2. YLEINEN TALOUDEN TILANNE.....	6
2. SOTKAMON KUNNAN TALOUDEN LÄHTÖKOHDAT JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ.....	13
2.1. SOTKAMON VÄESTÖ JA TYÖLLISYYS.....	13
2.2. SOTKAMON KUNNAN HENKILÖSTÖ	15
2.3. HYVINVOINNIN, TERVEYDEN JA TURVALLISUUDEN EDISTÄMINEN	18
2.4. ELINKEINOT JA ELINVOIMA.....	19
2.5. TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN.....	21
2.6. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA.....	22
3. STRATEGIAPERUSTA	25
3.1. SOTKAMON KUNTASTRATEGIA.....	25
3.2. SOTKAMON ELINVOIMAOHJELMA	25
3.3. SWOT-ANALYYSI VUODELLE 2021.....	26
4. KUNTAKONSERNI	27
5. TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA	30
5.1. TALOUSARVION SITOVUUS.....	30
5.2. MÄÄRÄRAHAT SITOVUUSTASOITTAIN.....	32
6. TULOSLASKELMAOSA TALOUSARVIOSSA.....	33
6.1. TULOSLASKELMAN ANALYSOINTI	36
7. RAHOITUSLASKELMA	46
8. KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN TOIMIALOITTAIN	49
8.1. HALLINNON TOIMIALA.....	49
8.2. SIVISTYKSEN TOIMIALA.....	62
8.3. YMPÄRISTÖ- JA TEKNINEN TOIMIALA	72
9. INVESTOINNIT	81
10. VESIHUOLTOLAITOS.....	90
LIITTEET	91

1. TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

1.1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2021

Suomen ja maailman talouteen tuli vuoden 2020 alkupuoliskolla ennakoimaton muutostekijä covid-19, jonka kokonaisvaikutusta maailman talouteen ei vielä pystytä täysin arvioimaan. On joka tapauksessa selvää, että vaikutukset koko maailmassa, Suomi mukaan lukien, tulevat kestämaan vuosia, jopa vuosikymmeniä. Covid-19 pandemian terveysvaikutukset, taudin rajoittamistoimenpiteet ja taloudelliset vaikutukset tuovat epävarmuutta vuoden 2021 osalta eri toimialoille koko maailmassa.

Suomen valtion tukitoimet, joilla koronan hättävaiikutuksia on talouden eri osa-alueille pyritty lieventämään, ovat lisänneet huomattavasti valtion lainanottoa. Vuoden 2020 valtion nettolainanotto tulee kasvamaan lähes 20 miljardiin euroon. Lainanoton lisäksi on syntynyt miljardien tarpeet valtion takauksille ja takuille Suomessa ja EU:ssa. Vuoden 2020 loppuun myös Yhdysvaltain presidentinvaalit, Brexit ja Yhdysvaltain sekä Kiinan kauppasuhteet ovat vaikuttaneet pörssikursseihin ja talouden tulevaisuusnäkyymiin.

Nämä kaikki maailmantilanteen heijastuvat myös Suomen kuntiin ja niiden talouteen. Koronatilanteen tuomat rajoitukset sekä sulkutoimenpiteet, terveydenhoidon kuormitus ja valtion velkaantuminen asettavat paineita tulevien vuosien taloustilanteeseen kunnissa. Vuoden 2020 aikana valtio on lisätalousarvioissaan huomoinut kuntien pienenneet tulot ja kasvaneet kustannukset korottamalla vuoden 2020 valtionosuuksia. Vuoden 2021 osalta valtion erityistoimet tulevat kohdistumaan enemmän kuntakohtaiseen tarpeeseen, kun vuonna 2020 suosittiin kuntien osalta yleisiä jakoperusteita. Yhteisöveron kuntaosuus tulee säilymään korotettuna myös vuonna 2021.

Sotkamossa koronan vaikutukset iskivät keväällä voimakkaimmin matkailualaan. Liikkumisen rajoittamisen ja sulkumääräysten takia matkailuyritykset ja matkailuun liittyvät palvelut olivat käytännössä pysähdyksissä kaksi ja puoli kuukautta. Tämä nosti työttömien määrän työvoimasta hetkellisesti 15 prosenttiin. Sotkamon työllisyystilanne on nopeasti toipunut ja oli jo syyskaudella alle 7 prosenttia. Tämä kertoo matkailun uudelleen käynnistymisestä ja siitä, että esimerkiksi kaivannaisalalla ei ole tullut lomautuksia tai irtisanomisia. Kaikkiaan tuleva vuosi 2021 näyttää positiiviselta kokonaistyöllisyyden sekä päätoimialojen osalta. Silti tilanne voi nopeasti muuttua koronatilanteen muuttuessa. Työllisyyden hoidon kuntakokeilu avaa vuonna 2021 uusi mahdollisuuksia eri toimijatahojen yhteiseen työhön työttömyyden hoidossa. Samaan aikaan haasteensa Sotkamossa tuo osaavan työvoiman rekrytointi eri toimialoilla.

Veroprosentin osalta Sotkamon kunta pysyttelee vuonna 2021 samalla 19,75 prosentin tasolla. Tulevien vuosien kunnallisveroprosentin määrittästä ohjaa veroprosentin laskemisen vaikutusarviointi sekä sote-uudistus, joka toteutuessaan muuttaa tuloveron jakoperusteita kuntien ja valtion kesken.

Vuodelle 2021 asetettu tiukka talousraami ohjaa soten säästötoimia ja tulee tuomaan tarkastelua ja päätöksentekoa Kainuun palveluverkkoon sekä sote-palveluihin. Kuntien kesken on valmisteltu uusi soten palvelusopimus ja se allekirjoitetaan vuonna 2021.

Sotkamon kunnan nykyinen talouden tasapainottamis- ja tervehdyttämishjelma on ollut käytössä neljän vuoden ajan ja päättyy vuoteen 2021. Pysyvä rakenteellisesti tasapainoinen talous vaati jatkossakin tiukkaa

käyttötalouskuria, kustannusten seurantaan sekä elinkeinojen ja kunnan elinvoiman kehittämistä. Näin ollen uusi tasapainottamisohjelma on myös samalla kehittämisohjelma, joka saatetaan voimaan vuoden 2020 lopussa ja on voimassa käytännössä seuraavan valtuustokauden.

Sotkamon kunnan vuoden 2021 investoinnit tulevat olemaan erityisen merkittäviä. Kunnallistekniikan uudistaminen ja kunnossapito sekä rakennusten peruskorjaukset jatketaan pitkänajan suunnitelman mukaisesti. Näiden lisäksi vuonna 2021 alkavat suurinvestoinnit, jotka tulevat vahvistamaan kunnan peruspalveluita niin rakennusten käytettävyyden, nykyaikaisuuden kuin palvelujen sisällön osalta. Terveet uudet koulu- ja sote-rakennukset tulevat palvelemaan nykyisiä ja tulevia kuntalaisia seuraavat vuosikymmenet.

Toivotan hyvää tulevaa vuotta 2021 kaikille kuntalaisille, kunnassa vieraileville ja yhteistyökumppaneille. Sotkamon kunta jatkaa menestystarinaansa rohkeasti ja positiivisella asenteella kohti tulevia vuosia!

Kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen

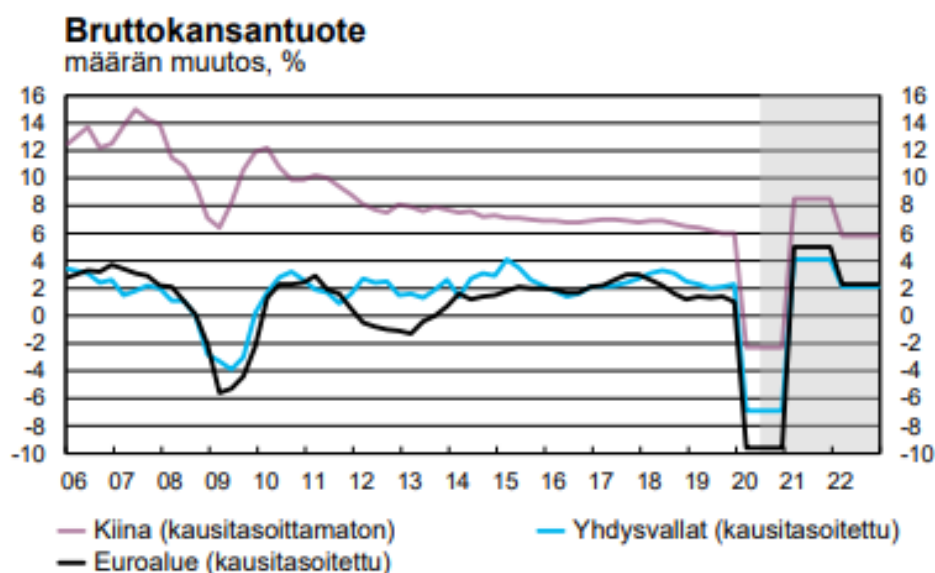
1.2. YLEINEN TALOUDEN TILANNE

Kansainvälisen talouden näkymät

Valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton syksyllä 2020 julkaisemien talouskatsausten mukaan koronaepidemia syöksi maailmantalouden keväällä ennennäkemättömään syöksyyn, kun Covid-19-tautitilanne ja siitä seuranneet useat eri rajoitustoimet ympäri maailmaa seisauttivat palvelualojen kulutuskysynnän ja horjuttivat kansalaisten luottamusta sekä yleistä investointiympäristöä. Tautitilanteella on ollut talouskasvun ja työllisyyden heikentymisen ohella myös epäsuorempia vaikutuksia yhteiskuntaan, kuten esimerkiksi ammattitaitoisen työvoiman saatavuuteen ja ihmisten liikkuvuuteen. Koronapandemian laajemmat ja pysyvät yhteiskunnalliset vaikutukset ovat kuitenkin yhä selkeytymättömät.

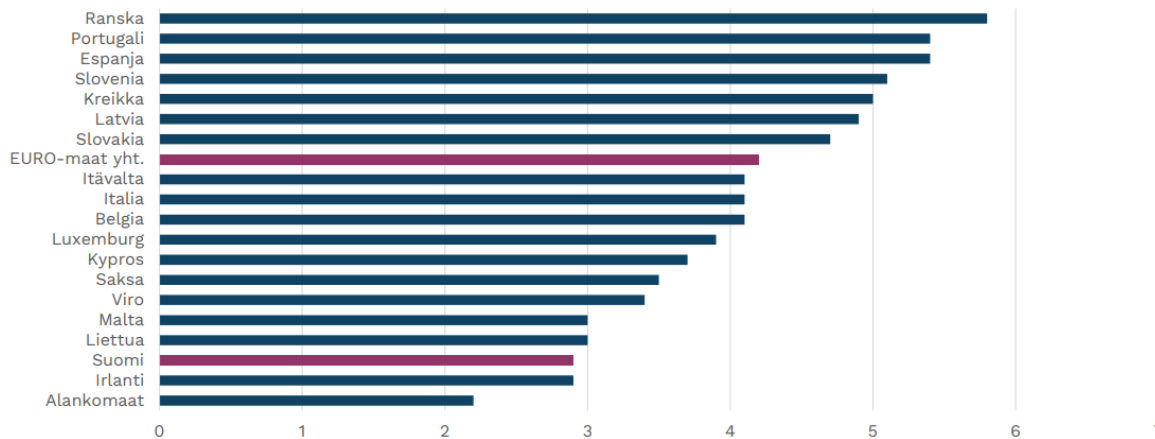
Kevään syöksyn jälkeen maailmantalous lähti elpymään nopeasti pohjakosketuksesta, mutta syksyllä edennyt koronapandemian toinen aalto erityisesti Euroopassa ja Yhdysvalloissa tulee hidastuttamaan elpymisen tahtia. Tautitilanne on vaikeutunut ja rajoitustoimia on jouduttu ottamaan käyttöön esimerkiksi monissa Euroopan maissa. Tämä tulee näkymään erityisesti yksityisessä kulutuksessa. Selkeä V-muotoinen maailmantalouden kehitys ei näytä siten enää mahdolliselta. Useissa kansantalouksissa kansantuote jää selvästi kriisiä edeltävän tason alle.

Eri ennustelaitosten odotukset koronan aiheuttamasta maailmantalouden supistumisesta vaihtelevat yhä paljon. Tyypillisimmillään maailmantalouden volyymin odotetaan supistuvan kuluvana vuonna noin 4 %. Eri-tyyppisen voimakkaasti talouden ennakoitavan putoavan Iso-Britanniassa, turismista riippuvaisissa EU-maissa, Intiassa, Venäjällä ja kehittyvissä talouksissa.

Lähde: VM:n taloudellinen katsaus, syksy 2020

BKT:n volyymin kasvu Euromaissa vuonna 2021, %-muutos edellisestä vuodesta

Lähde: Kuntaliitto ja Euroopan komissio, syksyn ennuste 2020

Tautitilanteen hallinta sekä eri maiden hallitusten ja keskuspankkien käyttöönottamien elvytyspakettien onnistuminen vaikuttavat paitsi taloustaantumien suuruusluokkaan vuonna 2020 niin myös siihen, millaista taloudellista kasvua maailmantaloudessa nähdään vuonna 2021. Tällä hetkellä maailman BKT:n arvioidaan kasvavan vuonna 2021 noin 5 %. Talouskasvun ennakoitaan olevan erityisen vahvaa Kiinassa ja Intiassa. EU:ssa ja muissa kehittyneissä maissa BKT:n kasvuennusteet liikkuvat 4 %:n tuntumassa.

Epävarmuus epidemiatilanteen kehityksestä ja sen vaikutuksista talouskasvuun on kuitenkin yhä suurta kaikilla talousalueilla. Tuoreimmat tiedot tehokkaan rokotesuojan mahdollisuudesta ovat ruokkineet positiivisia odotuksia siitä, että pandemia saadaan vuoden 2021 aikana paremmin hallintaan. Euroopan komissio ennakoii, että koronapandemian rajoitustoimet näkyvät maiden kansantalouksien kehityksessä pitkään. Rajoitustoimet ovat voimakkaimmillaan kuluvan vuoden 2020 lopulla. Sen jälkeen oletetaan, että niitä pystytään lieventämään vuosina 2021 ja 2022.

Suomen talouden näkymät

Muihin maihin verrattuna Suomen kansantalous toipuu koronaviruksesta varsin hitaasti. Euroopan komission talousennusteen mukaan Suomen bruttokansantuote kasvaa vuonna 2021 vajaat 3 %. Kasvu on Euromaihin verrattuna kolmanneksi hitainta eikä vuoden 2019 koronavirusta edeltäviä tasoa saavuteta.

Kesäkuulle ulottuvat Tilastokeskuksen neljännesvuositilinpäiden tilastotiedot kertovat, että Suomen kansantalous on painunut taantumaan tänä vuonna. Erityisen voimakasta tuotannon supistuminen on ollut muun muassa majoitus- ja ravitsemistoimialoilla sekä liikenteessä. Myös tavaroiden ja palvelujen vienti on laskenut, mikä on näkynyt muun muassa teollisuuden tuotannon laskevana kehityksenä.

Korona on kurittanut rankasti Suomen vientiä. Vientikysynnän lasku on kohdistunut voimalla erityisesti metallien jalostukseen ja paperiteollisuuteen, eikä näiden nopea palautuminen vuoden 2019 tasolle näytä todennäköiseltä. Myös palveluvienti, muun muassa kuljetus ja matkailu, on supistunut rajusti kuuvana vuonna. Viennin arvioidaan olevan tällä hetkellä suhdanteen pohjalla.

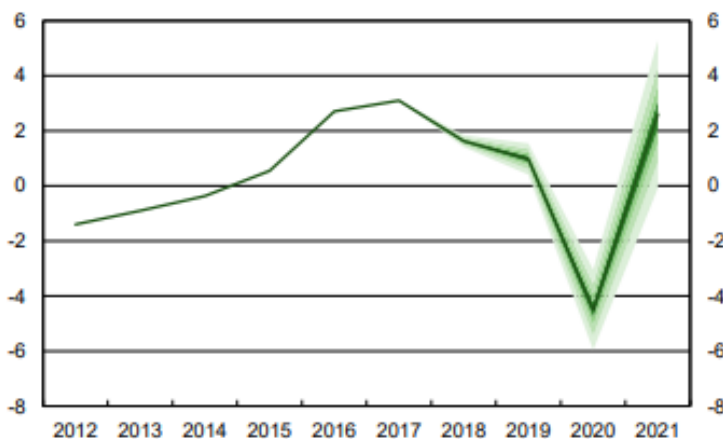
Sen sijaan vähittäis- ja päivittäistavarakaupassa koronapandemia on kasvattanut myyntiä ja liikevaihtoa koko pandemian ajan. Kaupan toimialan sisällä on kuitenkin myös pandemiasta kärsiviä aloja, joilla liikevaihdon ja myynnin kehitys on ollut toisen suuntaista. Erityisesti kulttuuriala, kuljetus, hotellit ja ravintolat, on koronan jälkeen hyvin vaikeassa taloustilanteessa.

Investoinnit ovat kokonaisuutena selvinneet koronapandemiasta odotettua paremmin, sillä ainakaan vielä ei ole nähty merkittäviä investointien lykkäämisiä tai peruuntumisia. Voimakkaimmin alkuvuoden aikana ovat laskeneet kone- ja laiteinvestoinnit. Rakentaminen on ollut koko vuonna ja erityisesti kesällä pirteää, mutta kesän jälkeen rakentamisen suhdanne on heikentynyt. Myös moni muu rakennusalan indikaattori näyttää heikkenevää kehitystä.

Lomautusten määrä on vähentynyt koronakevään synkimmistä lukemista. Työttömien, erityisesti pitkäaikais-työttömien, määrä on kääntynyt kuitenkin kasvuun erityisesti kaupungeissa.

Vuonna 2021 Suomen kansantalouden ennustetaan elpyvän koronapandemian toisesta aallosta huolimatta. Kansantalouden kasvu perustuu erityisesti yksityisen kulutuksen ja viennin piristymiseen, sillä rajoituksia poistetaan ja maailmankauppa lähtee kasvuun. Suurin riski Suomen talousnäkymille on koronapandemian voimakas leviäminen uudelleen niin meillä kuin muualla maailmassa. Vuoden lopussa ja ensi vuoden puolella on näköpiirissä myös konkurssien lisääntymistä, kun yrityksille keväällä myönnettyt maksuhelpotukset ja muut koronatuot ovat päättymässä. Pahimmillaan tilanne voi kääntää työttömyyden uudelleen nousuun.

Bruttokansantuotteen muutos

Lähde: VM:n taloudellinen katsaus, syksy 2020

Julkisen talouden ennuste on vuoden 2021 osalta varsin epävarma. Jos talouskasvu vahvistuu ennustetusti niin se lisää verotulojen kertymiä ja pienentää tarvetta uusille korotuille. Valtiovarainministeriö arvioi, että kansantalouden tilinpidon mukainen kuntasektori on 2,4 miljardia euroa alijäämäinen vuonna 2021. Tulojen ja menojen erotus on miinusmerkkinen ennallaan pysyvien tulojen vuoksi, sillä verot kasvavat vain hieman ja

valtionosuuksien määrä pienenee vuonna 2021. Menoja kasvattavat työvoimakustannukset sekä korkeana pysyvät investoinnit eli kiinteän pääoman bruttomuodostus.

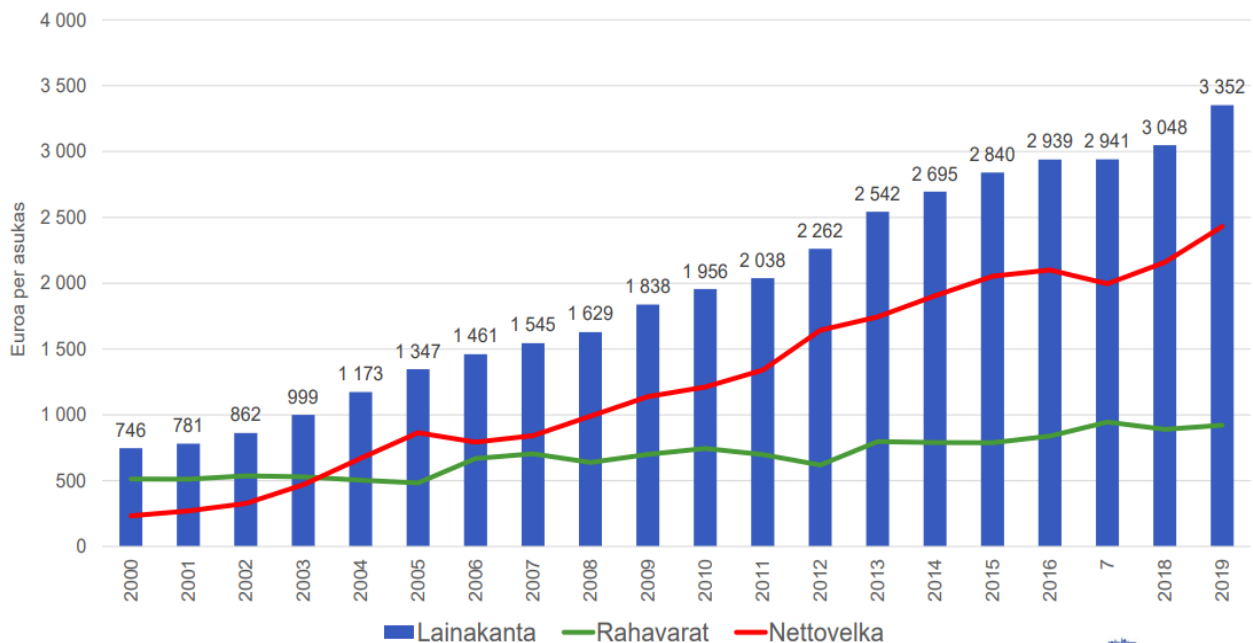
	2017	2018	2019	2020**	2021**	2022**
Bruttokansantuote, mrd. euroa	226	234	241	233	242	250
Palvelut, määrän muutos, %	2,6	2,4	1,2	-3,6	2,7	1,4
Koko teollisuus, määrän muutos, %	8,6	-2,0	3,7	-6,8	3,4	3,6
Työn tuottavuus, muutos, %	3,0	-1,0	0,2	-0,6	1,8	1,5
Työlliset, muutos, %	1,1	2,6	1,1	-2,0	-0,5	0,5
Työllisyysaste, %	69,6	71,7	72,5	71,2	71,0	71,5
Työttömyysaste, %	8,6	7,4	6,7	8,0	8,2	8,0
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	0,7	1,1	1,0	0,4	1,2	1,4
Ansiotasoindeksi, muutos, %	0,2	1,7	2,1	1,7	2,5	2,0
Vaihtotase, mrd. euroa	-2,1	-4,0	-1,1	-1,2	-2,7	-1,5
Vaihtotase, suhteessa BKT:een, %	-0,9	-1,7	-0,5	-0,5	-1,1	-0,6
Lyhyet korot (euribor 3 kk), %	-0,3	-0,3	-0,4	-0,4	-0,4	-0,3
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v), %	0,5	0,7	0,1	-0,2	-0,1	-0,1
Julkisyhteisöjen menot, suhteessa BKT:een, %	53,7	53,4	53,3	59,8	57,6	56,0
Veroaste, suhteessa BKT:een, %	42,9	42,4	42,2	41,9	42,7	42,3
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä, suhteessa BKT:een, %	-0,7	-0,9	-1,0	-7,7	-5,0	-3,9
Valtion rahoitusjäämä, suhteessa BKT:een, %	-1,8	-1,2	-1,2	-7,2	-4,4	-3,2
Julkisyhteisöjen bruttovelka, suhteessa BKT:een, %	61,3	59,6	59,2	70,2	72,8	74,3
Valtionvelka, suhteessa BKT:een, %	46,8	44,9	44,2	53,3	55,6	56,6

Lähde: VM:n taloudellinen katsaus, syksy 2020

Kuntatalouden näkymät

Vuoden 2019 tilinpäätöstietojen perusteella kuntatalouden tila heikkeni jo ennen koronapandemiaa. Vaikka kuntien talouden keskeiset tunnusluvut heikkenivät, verorahoitus kehittyi myönteisesti. Kuntien lainakanta on kasvanut tasaisesti koko 2000-luvun ollen vuonna 2019 yht. 18,4 miljardia euroa ja 3 352 euroa/asukas.

Koronakriisi vaikeutti kuntien tilannetta entisestään vuonna 2020. Koronapandemia on vaikuttanut voimakkaasti kuntien tehtäväkenttään, palvelujen tarpeeseen ja kysyntään sekä kuntatalouteen. Merkittävin vaikutus koronapandemialla on ollut ja tulee olemaan lähivuosina kuntien verotuloihin. Akuutissa kriisitilanteessa valtion tuki kunnille on ollut välttämätöntä peruspalvelujen turvaamiseksi ja koronapandemiasta aiheutuneiden muutosten tasoittamiseksi. Pidemmällä aikavälillä huomiota tulee kiinnittää rakenteellisiin uudistuksiin, joilla voidaan korjata tulo- ja menokehityksen epätasapaino ja turvata peruspalvelujen yhdenvertainen saatavuus koko maassa.

Lähde: Kuntien lainakannan kehitys, Kuntatalousohjelma vuodelle 2021, syyskuu 2020

Maan hallitus teki vuoden 2020 aikana koronan vaikutusten taittamiseksi useita mittavia lisätalousarvioita, mutta jo aiemmin tehdyt hallitusohjelman linjaukset kuntien tehtävien laajentamisesta eivät syksyn budjettiriihessä juuri muuttuneet. Yksityiskohtaisin tieto kuntatalouden vuoden 2021 muutoksista löytyy kuluvan syksyn kuntatalousohjelmasta. Se kuvaa myös päätökset kesäkuussa ja syyskuun budjettiriihessä kunnille suunnatuista koronatukipaketeista ja muista kuntataloutta koronan vuoksi tukevista toiminnoista. Suorista koronatuista valtaosa kohdistuu vuoteen 2020. On todennäköistä, että vuoteen 2021 tulee kohdistumaan myös lisää tukikokonaisuuksia. Syksyn kuntatalousohjelma sisältää myös painelaskelmat yksittäisten kuntien talouskehityksestä 2020–2024.

Maan hallitus lisää kuntien menoja vuonna 2021. Kuntatalousohjelman mukaan hallitus on laittanut liikkeelle lukuisia kehityshankkeita ja lakimuutoksia, joilla on vaikutuksia kuntatalouteen vuonna 2021. Hallitusohjelman pysyvistä menojen lisäyksistä euromääräisesti isoimmat päätökset, kuten oppivelvollisuuden pidennys ja hoivamitoitus, alkavat vaikuttaa täysimääräisesti myöhemmin. Kustannuksia lisäävät myös esimerkiksi lastensuojelun jälkihuollon laajennus, kotihoidon resurssien ja omaishoidon kehittäminen sekä oppilas- ja opiskelijahuollon vahvistaminen.

Kaikkien hallituksen pysyvien menojen lisäysten kustannusvaikutukset eivät nouse asteittain, vaan päätösten kustannusvaikutukset ja niihin kohdistuva valtionrahoitus jäävät pohjiin lähes sellaisenaan. Esimerkkejä tällaisista tehtävien laajennuksista ovat muun muassa harrastusmahdollisuus koulupäivän yhteydessä, varhaiskasvatuksen ryhmäkokojen pienentäminen ja A1-kielen opetuksen varhentaminen.

Jo vuonna 2020 on käynnistetty laajoja ja euromääräisesti tuntuja kuntien palvelutoimintaan liittyviä kehityshankkeita, kuten peruspalvelujen saatavuus (liittyy sote-uudistukseen) sekä perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen laadun ja tasa-arvon vahvistaminen. Nämä ns. tulevaisuusinvestoinnit näkyvät kuntataloudessa myös vuonna 2021. Tulevaisuusinvestointien täsmällisistä rahoituspäätöksistä vuonna 2021 ei ole kuitenkaan vielä tarkkaa kokonaiskuvaa, sillä ainakin joidenkin toimien rahoituslinjaukset tehdään yhdessä EU:n elpymisvälineen kanssa.

Hallituksen tiedossa olevat toimet lisäävät kuntien kustannuksia vuonna 2021 noin 150 milj. eurolla, kun kustannuksia verrataan vuoteen 2020. Hallituksen tavoitteena on pitää kuntatalous neutraalina kuntien lisääntyvien ja laajenevien tehtävien suhteen. Sen vuoksi valtio kohdistaa kuntien laajeneviin tehtäviin ja velvoitteisiin täysimääräisen valtionosuuslisäyksen. Myös hallituksen päätöksistä aiheutuva maksutulojen lasku kompensoidaan kunnille täysimääräisesti. Yksittäisten kuntien kohdalla tehtävien kustannusvaikutukset ja saadut valtionosuuslisäykset eivät kuitenkaan kohtaa täysimääräisesti. Linjaukset eivät myöskään poista näihin tehtäväkokonaisuuksiin kohdistuneita edellisten hallituskausien rahoitusleikkauksia.

Maan hallitus päätti alentaa myös kuntien varhaiskasvatusmaksuja. Maksuperusteisiin tehtyjen muutosten yhteisvaikutus kuntien maksutuloihin arvioidaan nettomääräisesti vuositasolla noin 70 miljoonaksi euroksi. Lisäksi lakimuutoksesta aiheutuvan palvelutarpeen kasvun ennakoidaan lisäävän kuntien kustannuksia 30 miljoonalla eurolla vuodessa. Vuonna 2021 varhaiskasvatusmaksut alenevat noin 30 miljoonaa euroa, sillä muutos tulee voimaan elokuussa 2021. allitus kompensoi maksualennuksen vaikutuksen korottamalla kuntien yhteisövero-osuutta pysyvästi kahdella prosenttiyksiköllä. Yhteisöveron tuotto vaihtelee yleisen talouskehityksen mukaan vuosittain.

Vuonna 2021 kuntia tuetaan kolmella toimenpiteellä, jotka vahvistavat kuntataloutta jo toteutettujen toimenpiteiden lisäksi yhteensä noin 850 milj. eurolla. Summa on kunta-valtio-suhteessa ennätysmäisen korkea. Kuntien yhteisöveron jakoosuuden 10 prosenttiyksikön määräaikaista korotusta jatketaan koskemaan verovuotta 2021. Korotuksen vaikutus kuntatalouteen on noin 550 milj. euroa. Kuntien peruspalvelujen valtionosuutta korotetaan määräaikaaisesti 280 milj. eurolla. Lisäyksen tavoitteena on kompensoida sekä koronan aiheuttamien verotulojen notkahdusta että kilpailukyky sopimuksen vuosityöajan pidennykseen liittynyttä 234 milj. euron valtionosuusvähennystä. Valtion talousarviossa peruspalveluiden valtionosuuden 280 milj. euron korotus on nettoutettu vuonna 2021 ns. kiky-vähennyksen (234 miljoonaa euroa) kanssa. Tällöin korona vaikutusten kompensoimiseksi lisäyksestä jää tosiasiallisesti vain 46 miljoonaa euroa.

Hallitus korottaa vuonna 2021 kuntien harkinnanvaraisen valtionosuutta 20 miljoonalla eurolla. Yhteensä harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta on jaossa sitä hakeville kunnille siis 30 miljoonaa euroa. Summasta 10 miljoonaa euroa rahoitetaan vähentämällä yleistä kaikille kunnille suunnattua peruspalvelujen valtionosuutta.

Osana koronatoimia korotetaan myös kuntien yhteisöveron jako-osuutta vuonna 2021 ja vähennetään vastaavasti valtion jako-osuutta. Korotuksen arvioidaan tuottavan kunnille 510 milj. euroa vuonna 2021 ja 40 milj. euroa vuonna 2022. Kuntien yhteisöverotuottoon vuonna 2021 vaikuttaa myös vuoden 2020 jakoosuuden korotus, jonka tuottovaikutus vuonna 2021 on noin 60 milj. euroa.

Valtion menokehityksen ulkopuolelle on luotu mittava varaus koronatestaukseen liittyvien 1,7 miljardin euron kustannusten kompensointiin, sillä hallituksen linjausten mukaan koronavirustilanteesta aiheutuvat välittömät kustannukset korvataan täysimääräisesti.

Varsinaisten päätösperäisten toimien ohella kunta-valtio-suhteessa vaikuttaa myös lukuisa joukko muita tärkeitä linjauksia, jotka vaikuttavat kuntien tuloihin vuonna 2021. Valtio tekee vuonna 2021 valtionosuuksiin lakisääteisen indeksitarkistuksen (2,4 %), joka korottaa kuntien peruspalveluiden valtionosuutta 174 milj. euroa ja OKM:n laskennallista valtionosuutta 17 milj. euroa. Valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus vuodelle 2017 laskee peruspalvelujen valtionosuutta 14 milj. euroa vuonna 2021 ja korottaa OKM:n

osuutta 5 milj. euroa. Valtio korvaa kunnille myös päättämistään veroperustemuutoksista aiheutuvat verotuotto-menetykset. Vuonna 2021 kompensatiot ovat yhteensä 2,5 miljardia euroa. Verotulokompensatiot kasvavat 179 milj. eurolla vuodesta 2020.

Kunnille maksettavaa valtionosuutta pienentää kuntien rahoitusvastuu perustoimeentulotuesta. Kuntien 50 prosentin rahoitusvastuu perustoimeentulotuen kustannuksista ei ole siis poistunut, vaikka tuen maksatus siirtyi vuonna 2017 Kelaan.

	TA 2019	TA 2020	TA 2020 +LTA:t I-V	TAE 2021	Muutos TA 2020 - TAE 2021, %	Muutos TA+LTA:t I-V 2020 - TAE 2021, %
Laskennalliset valtionosuudet	9 656	8 098	8 972	8 720	8 %	-3 %
VM, valtionosuus peruspalvelujen järjestämiseen	8 729	7 074	7 902	7 697	9 %	-3 %
OKM	928	1 024	1 070	1 023	0 %	-4 %
<i>josta kuntayhtymien osuus</i>	<i>978</i>	<i>1 040</i>	<i>1 065</i>	<i>1 024</i>	<i>-2 %</i>	<i>-4 %</i>
VM, valtion korvaus kunnille veroperustemuutoksista aiheutuvista verotulojen menetyksistä		2 269	2 383	2 360	4 %	-1 %
Muut valtionavut yhteensä	1 003	1 216	1 881	1 316	8 %	-30 %
Valtionavut yht. milj. euroa	10 659	11 583	13 236	12 395	7 %	-6 %

Lähde: Kuntien valtionavut, Kuntatalousohjelma vuodelle 2021, syksy 2020

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tuloksen muodostuminen						
1. Toimintakate	-29,8	-30,5	-32,0	-32,9	-34,0	-35,1
2. Verotulot	23,0	23,6	24,6	24,7	25,4	26,1
3. Valtionosuudet, käyttötalous	8,7	10,7	10,1	10,3	10,9	11,3
4. Rahoitustuotot ja kulut, netto	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2
5. Vuosikate	2,2	4,1	2,9	2,4	2,6	2,6
6. Poistot	-2,9	-3,0	-3,1	-3,2	-3,3	-3,4
7. Satunnaiset erät, netto	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
8. Tilikauden tulos	-0,3	1,2	-0,1	-0,7	-0,6	-0,7
Rahoitus						
9. Vuosikate	2,2	4,1	2,9	2,4	2,6	2,6
10. Satunnaiset erät	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
11. Tulorahoituksen korjauserät	-0,9	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
12. Tulorahoitus, netto	1,7	3,6	2,4	1,9	2,1	2,1
13. Käyttöomaisuusinvestoinnit	-5,4	-5,8	-5,9	-5,7	-5,6	-5,6
14. Rahoitusosuudet ja myyntitulot	1,4	1,3	1,4	1,3	1,3	1,3
15. Investoinnit, netto	-4,0	-4,4	-4,5	-4,4	-4,3	-4,4
16. Rahoitusjäämä (tulorah.-invest.)	-2,3	-0,8	-2,0	-2,5	-2,2	-2,3
17. Lainakanta	21,9	23,1	25,4	28,1	30,6	33,1
18. Kassavarat	6,3	6,8	7,3	7,8	8,3	8,7
19. Nettovelka (lainat - kassavarat)	15,6	16,3	18,1	20,4	22,3	24,4

Lähde: Kuntatalouden kehitysarvio vuosina 2019-2024 (mrd. €), Kuntatalousohjelma vuodelle 2021, syksy 2020

2. SOTKAMON KUNNAN TALOUDEN LÄHTÖKOHDAT JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

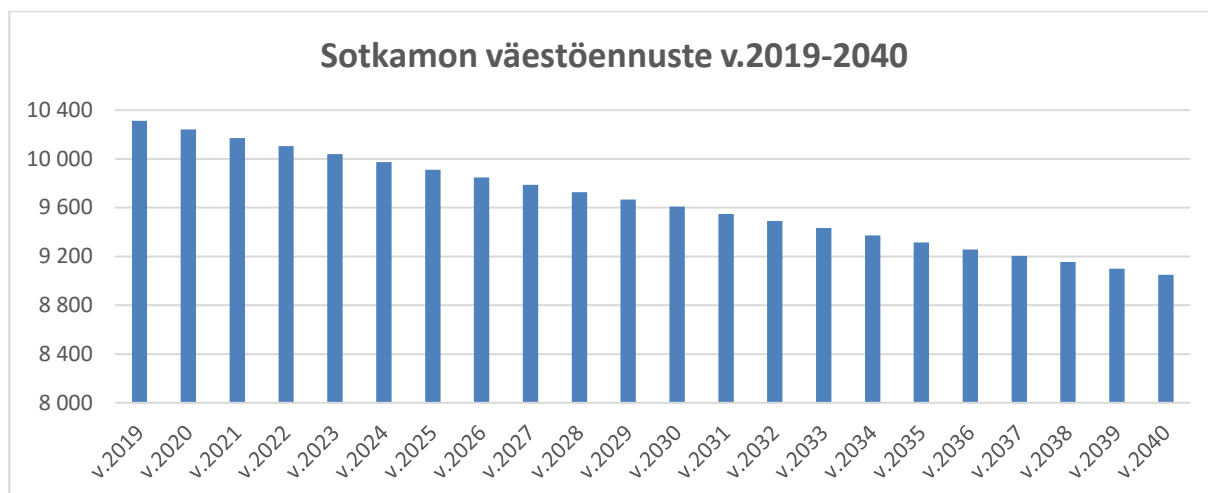
2.1. SOTKAMON VÄESTÖ JA TYÖLLISYYS

Sotkamon asukasluku on viimeisen kymmenen vuoden aikana vähentynyt muuhun Kainuun väestökehitykseen verrattuna suhteellisen vähän. Tilastokeskuksen marraskuussa 2020 julkaiseman väestörakenteen ennakkotiedon mukaan Sotkamon asukasluku olisi marraskuussa 10 289.

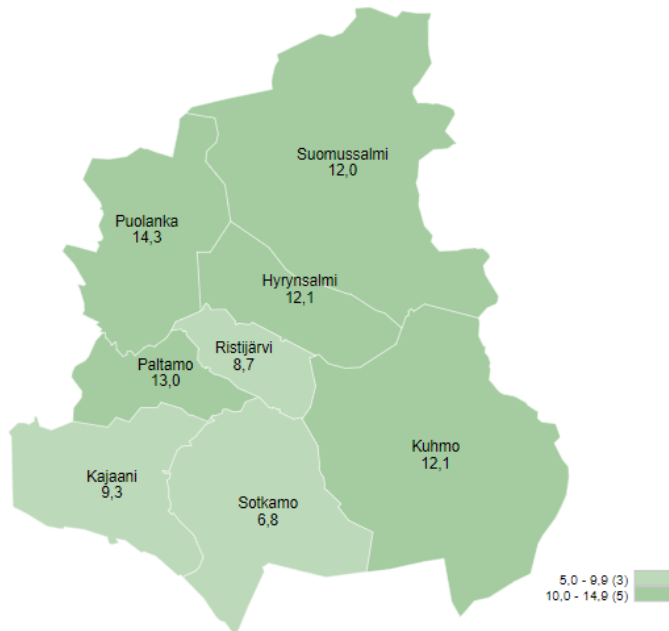
Väestöllisiä tunnuslukuja	2018	2019
Väestö 31.12.	10 389	10 336
Väkiluvun muutos	-34	-53
Väkiluvun muutos, %	-0,3 %	-0,5 %
Väestöllinen huoltosuhde	70,6 %	72,0
Alle 15-vuotiaiden osuus	15,5 %	15,3 %
15–64-vuotiaiden osuus	58,6 %	58,1 %
65 vuotta täyttäneiden osuus	25,9 %	26,5 %
Keski-ikä, molemmat sukupuolet	45,9	46,2
Keski-ikä, miehet	45,1	45,4
Keski-ikä, naiset	46,7	47,1
Ulkomaalaistaustaisten osuus	2,7 %	3,0 %
Ev.lut kirkkoon kuuluvien osuus	81,1 %	80,2 %
Muihin uskontokuntiin kuuluvien osuus	2,6 %	2,5 %
Uskontokuntiin kuulumattomien osuus	16,3 %	17,2 %

Lähde: Tilastokeskuksen väestörakenne-ennuste, 24.3.2020

Tilastokeskuksen tuorein väestöennuste on julkaistu syyskuussa 2019 ja ennuste osoittaa, että Sotkamon väkiluku jatkaisi myös tulevaisuudessa tasaista vähenemistä niin, että vuonna 2020 kunnassa olisi 10 241 asukasta, vuonna 2030 asukkaita olisi 9 608 ja vuonna 2040 asukkaita olisi 9 050. Väestöllinen huoltosuhde muuttuu; työikäisten määrä vähenee ja väestö ikääntyy, ja myös syntyvyyden arvioidaan vähenevän. Kehityssuunnan taittamiseksi tarvitaan toimenpiteitä, joilla kuntaan houkutellaan uusia asukkaita.

Kainuun ELY-keskuksen lokakuussa 2020 julkaiseman viimeisimmän työllisyyskatsauksen mukaan työttömyystilanne on parantunut kaikissa Kainuun kunnissa merkittävästi koronaviruksen leviämisen jälkeisestä huipusta ja Kainuun työttömyyden kasvu on koko maan pienintä. Sotkamon työttömyysprosentti on Kainuun alhaisin. Lokakuun lopussa Sotkamossa oli avoinna 123 työpaikkaa.

Lähde: Kainuun työllisyyskatsaus, lokakuu 2020

Kunta	Loka 2020	Syys 2020	Loka 2019	Muutos		Työttömistä työn-		Työttömien työn-		Loka 2020	Syys 2020	Loka 2019	Muutos	
				Loka 2020	Loka 2019	hakijoista lomautetut	työvoimasta	hakijoiden osuus					Loka 2020	Loka 2019
	Työttömät työnhakijat				%		%		Avoimet työpaikat					%
Hyrynsalmi	101	92	99	2	2	...	12,1	14	14	10	4	40		
Kajaani	1 575	1 540	1 452	123	8	164	9,3	542	576	485	57	12		
Kuhmo	402	373	355	47	13	35	12,1	61	57	47	14	30		
Paltamo	170	159	144	26	18	8	13,0	16	24	13	3	23		
Puolanka	136	128	128	8	6	12	14,3	15	8	29	-14	-48		
Ristijärvi	45	49	36	9	25	...	8,7	5	7	...	...	...		
Sotkamo	318	318	318	0	0	32	6,8	123	148	133	-10	-8		
Suomussalmi	373	331	390	-17	-4	19	12,0	39	32	20	19	95		
Kainuu	3 120	2 990	2 922	198	7	275	9,9	815	866	741	74	10		

Lähde: Kainuun työllisyyskatsaus, lokakuu 2020

2.2. SOTKAMON KUNNAN HENKILÖSTÖ

Henkilöstön määrä ja rakenne

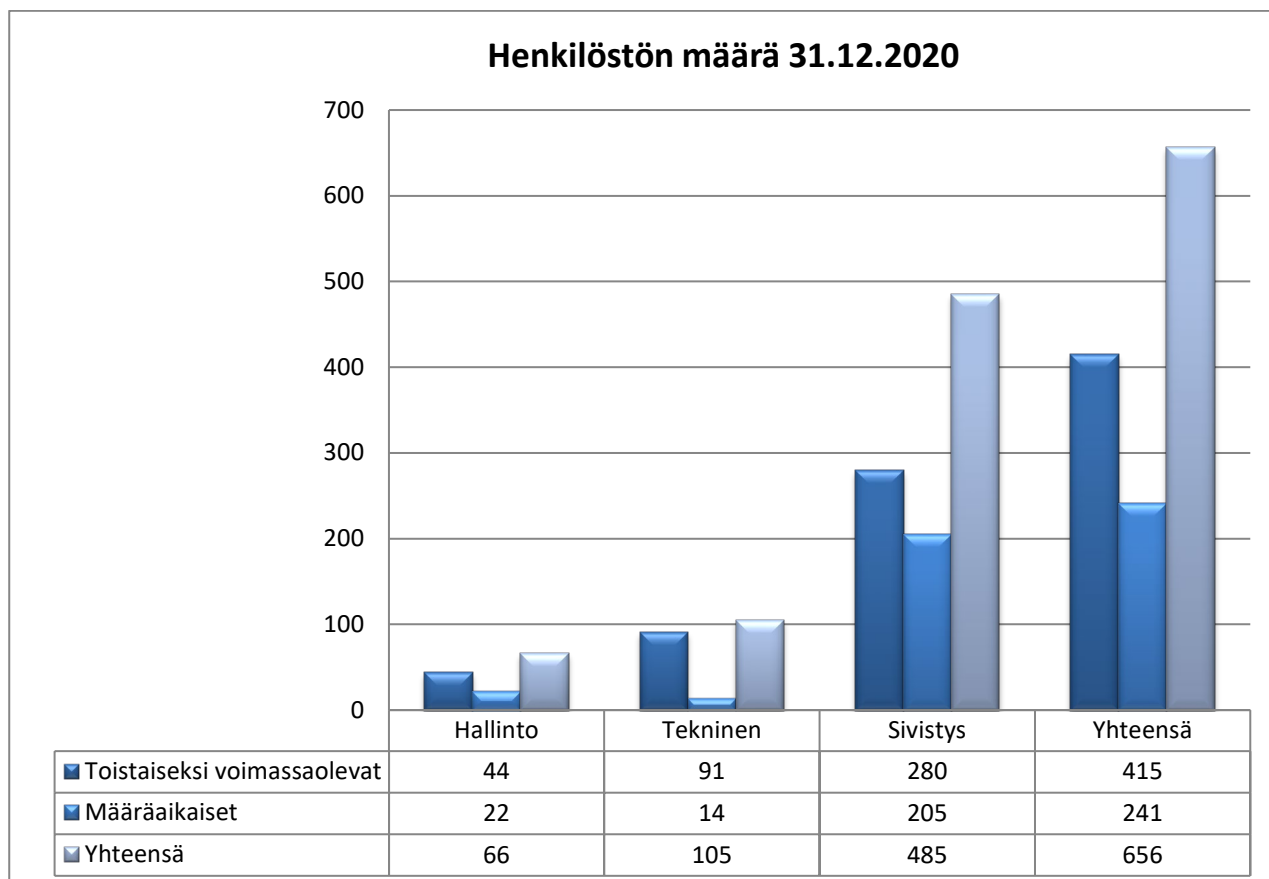
Sotkamon kunnan henkilöstömäärä 31.10.2020 -tilanteessa oli 656 henkilöä. Henkilöstöstä valmentajia on 18, kansalaisopiston tuntiopettajia 90, projektiluontoisessa työssä 7 ja muuta kunnan henkilökuntaa 541. Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna henkilöstömäärä oli 625, lisäystä on 31 henkilön verran. Lisäystä on erityisesti kansalaisopiston tuntiopettajissa (+21 hlöä) sekä muussa kunnan henkilökunnassa (+12 hlöä). Vuoden 2019 tilinpäätöksessä Sotkamon kunnassa oli voimassa olevia palvelussuhteita 572.

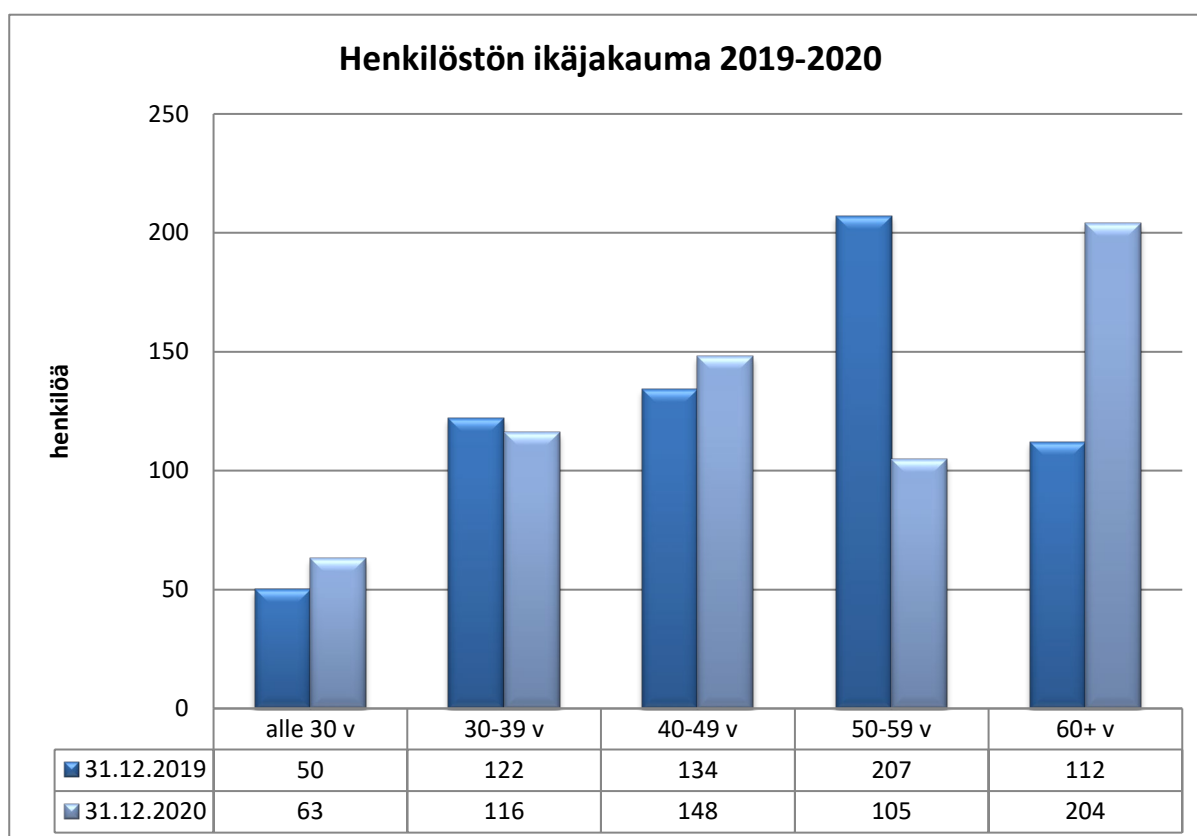
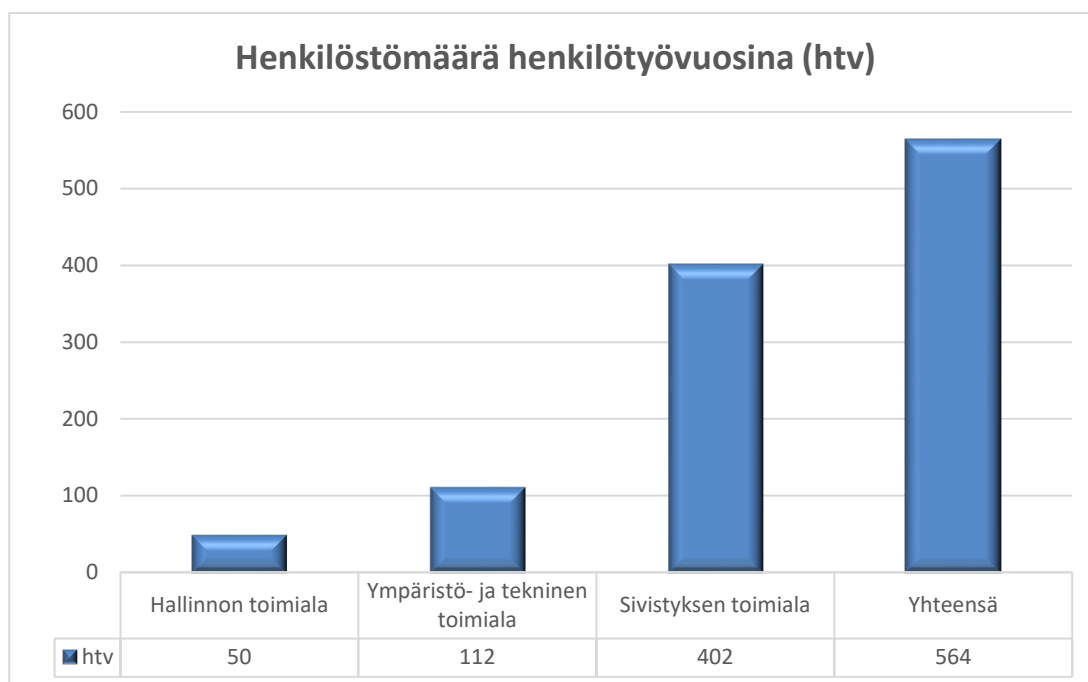
Ympäristö- ja teknisellä toimialalla on ollut 31.10.2020 palkkatuetussa työssä 6 henkilöä, hallinnon toimialalla 1 henkilö ja sivistyksen toimialalla 2 henkilöä.

Hallinnon toimialan henkilöstön osuus koko kunnan henkilöstöstä on 10 %, teknisen toimialan henkilöstön osuus 16 % ja sivistyksen toimialan henkilöstön osuus 74 %.

Toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa työskenteli 64 % (417 hlöä) ja määräaikaissä palvelussuhteissa 36 % (239 hlöä) henkilöstömäärästä 31.10.2020 – tilanteessa.

Henkilöstön määrällä tarkoitetaan palvelusuhteiden lukumäärää. Lukuun sisältyvät myös lomilla tai muilla vapailla oleva henkilöstö.

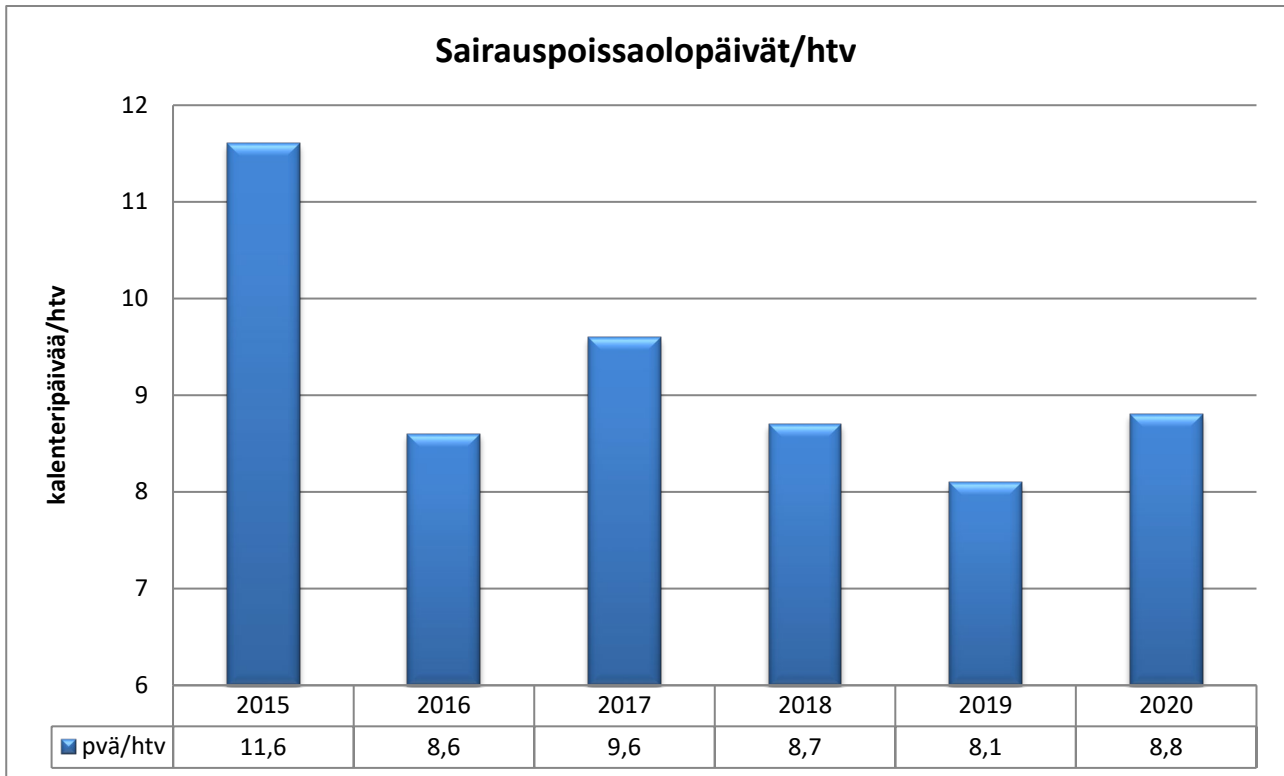

Sotkamon kunnassa koko henkilöstön keski-ikä oli 31.10.2020 – tilanteessa 47 vuotta (31.10.2019: 47,9 vuotta). Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 31.10.2020 -tilanteessa 48 vuotta (31.10.2019: 46,8 vuotta).

Eläköitymisennusteet toimialoittain vuosina 2020–2023 (hlöä, vanhuuseläke)

	v.2021	v.2022	v.2023	v.2024
Hallinnon toimiala	2	4	4	5
Ympäristö- ja tekninen toimiala	3	5	6	6
Sivistyksen toimiala	7	9	10	11
Yhteensä	12	18	20	22

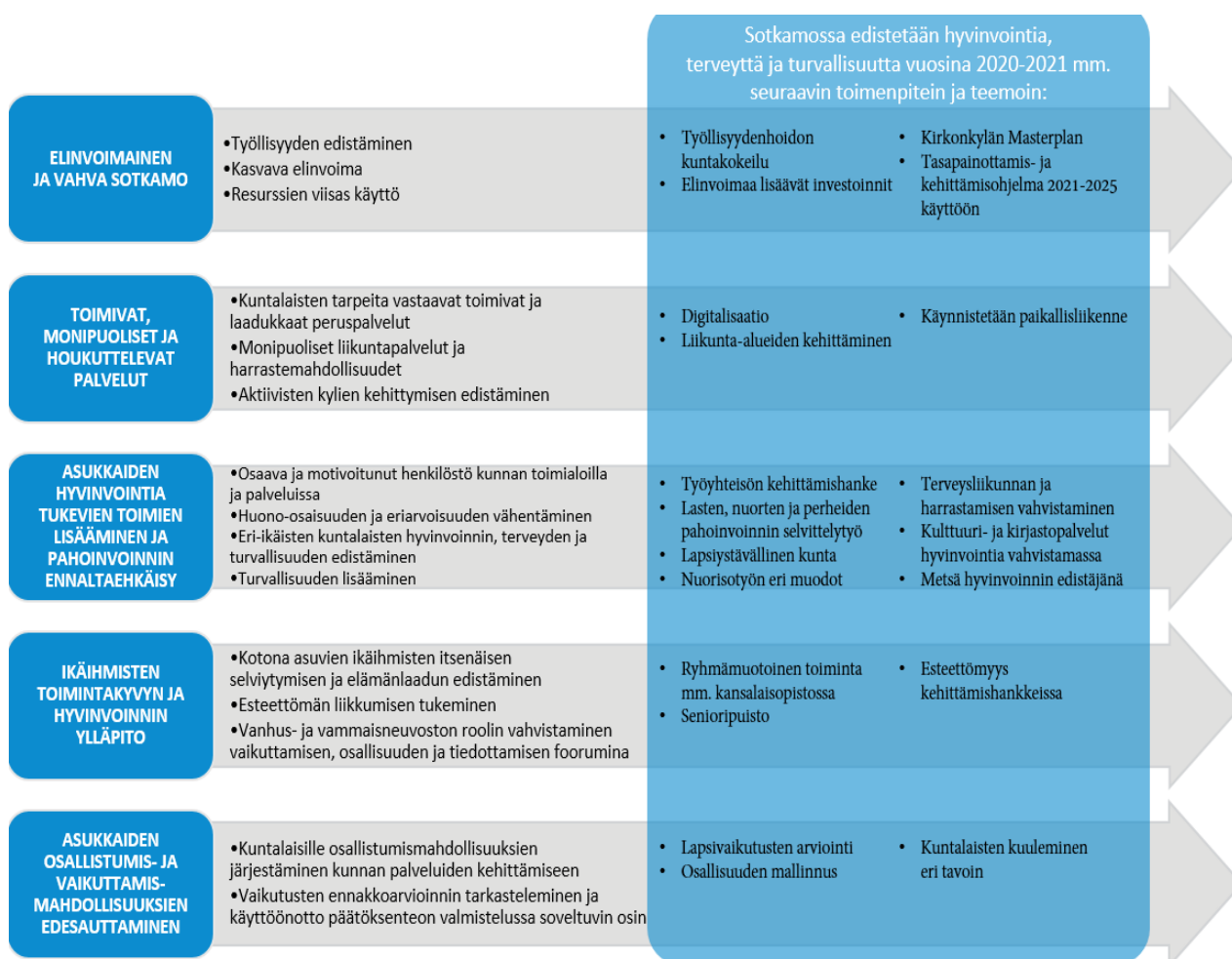

Ennuste vuoden 2020 sairauspoissaoloille (31.10.2020 -tilanteessa) on 8,8 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Vuonna 2019 toteuma oli sama 8,8 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Sairauspoissaoloilla tarkoitetaan terveys-, sairaus- ja tapaturmaperusteisia poissaoloja.

2.3. HYVINVOINNIN, TERVEYDEN JA TURVALLISUUDEN EDISTÄMINEN

Sotkamon kuntaorganisaatio sitoutuu talousarviotavoitteissaan operatiiviseen HyTeTu-työhön. Vuosittainen hyvinvointisuunnitelma tarkentaa talousarviossa esitettyjä tavoitteita ja toimenpiteitä sekä tarkentaa käytännön toimenpiteitä.

Kunnanhallitus on hyväksynyt 24.11.2020 § 192 hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden vuosisuunnitelman 2020-2021, joka on esitetty pääpiirteissään alla olevassa kuvassa. Vuosisuunnitelmassa esitettyjä teemoja ja toimenpiteitä on huomioitu talousarviokirjassa esitetyissä toimialojen toiminnallisissa tavoitteissa.

2.4. ELINKEINOT JA ELINVOIMA

Taloussuunnitelmakauden 2021–2023 keskeisiä elinkeino- ja elinvoimapolitiittisia painopisteitä ovat:

- Vuokatti Areena

Sotkamon kunta rakennuttaa vuoden 2020 aikana Vuokatti Sportin läheisyyteen Vuokatti Areenan, johon sijoittuu uusi kahden jään jäähalli, nykyinen uimahalli sekä liikuntahalli. Operaattoritoimijaksi Vuokatti Areenaan on valittu Vuokatti Areena Oy. Areena toimii monipuolisena liikunta-, kokous- ja näyttelykeskuksena. Vuokatti Areena vauhdittaa monipuolisesti elinkeinoelämän kehittymistä koko Sotkamossa. Hankkeella tavoitellaan matkailijavolyymien kasvattamista sekä uusien investointien saamista Vuokatin alueelle. Sotkamon kunta rahoittaa hankkeen kiinteistöleasingilla yhteistyössä Kuntarahoituksen kanssa.

- Sotkamon kirkonkylän Masterplan

Sotkamon kunta on toteuttanut vuonna 2020 Sotkamon kirkonkylän Masterplanin laatimisen. Suunnitelma valmistuu päätöksentekoon alkuvuodesta 2021. Taloussuunnitelmakaudella 2021-2023 edistetään hyväksytyn Masterplanin mukaisia toimenpiteitä.

- Hiukan alueen kehittäminen

Sotkamon kunta on käynnistänyt Hiukan alueen kokonaisvaltaisen kehittämissuunnittelun vuonna 2017 mm. Kainuun liiton myöntämällä AIKO-kehittämisrahoituksella. Suunnittelua on jatkettu vuosien 2019-2020 aikana ja vuonna 2021 uudistetaan Hiukan stadion aluerakenteineen sekä ensimmäinen rantarakennus, joka palvelee stadionin käyttöä, Hiukan ulkoilualueen käyttöä sekä kesäisin uimarannan käyttäjiä. Hiukan alueen kehittäminen huomioidaan Sotkamon kirkonkylän Masterplanissa, jota kunta on parhaillaan laatimassa.

Hiukan osalta on toteutettu vuoden 2020 aikana mm. hiekkaharjun valaiseminen. Sotkamon ja Vuokatin taa-
jamien palvelut tukevat toisiaan vahvistaen alueen kokonaisvaltaista elinvoimaisuutta.

- Kainuun työllisyyden kuntakokeilu sekä Tolokkua tukea ja osallisuutta –hanke (1.1.2019 – 31.12.2021)

Kainuussa käynnistyy 1.1.2021 Kainuun kuntien ja kaupunkien (pl. Puolanka) yhteinen hallitusohjelman mukainen työllisyyden kuntakokeilu. Kuntakokeilulla pilotoidaan työllisyydenhoitoa osaksi kuntien pysyvää palvelurakennetta. Kuntien järjestämisvastuuta laajennetaan edelleen ja jatkossa toimivaltuudet vaikeasti työllistyvien osalta tulevat kunnille. Tavoitteena on yhteensovittaa kunnan omia resursseja kuten koulutus-, sosiaali- ja terveystalouksia kunnan työllisyyspalveluihin. 1.1.2021 alkaen Sotkamon kunta vastaa työllisyyden kuntakokeilun kohderyhmään kuuluvien työttömien työnhakijoiden palveluprosessista. Tämän hetkisen tiedon mukaan kuntakokeilut kestävät kesäkuuhun 2023 saakka.

Osana kunnan työllisyydenhoitoa toteutetaan Tolokkua tukea ja osallisuutta –hanketta vuoden 2021 loppuun saakka. Vuoden 2021 aikana kunnassa tehdään linjaukset Toimintakeskuksen jatkon resursoinnista.

- Uusi yläkoulu ja lukio sekä uusi kirjasto

Tenettiin sijoittuvan uuden yläkoulun suunnittelu toteutetaan vuonna 2021 ja uuden koulun rakentaminen päästään aloittamaan vaiheittain vuonna 2022.

Tavoitteena on, että uusi yläkoulu otetaan perusopetuksen tilojen osalta käyttöön syksyllä 2023 ja kaikkien tilojen osalta syksyllä 2025.

Nykyisen lukion vanhin osa puretaan ja tilalle rakennetaan uusi erillinen rakennus. Uuden lukio-osan suunnittelu käynnistetään vuonna 2021 ja rakentaminen päästään aloittamaan vuonna 2022. Lukion yhteyteen tulee myös uusi kirjasto. Tavoitteena on, että lukio ja kirjasto ovat käyttöönotettavissa vuoden 2024 aikana.

- Tulevaisuuden sote-keskus

Tulevaisuuden sote-keskusten suunnittelu on käynnistetty on Kainuun tasolla palvelusopimusneuvottelujen yhteydessä. Sotkamon kunnan osalta sote-keskuksen tarvitsemien rakennusten suunnittelu käynnistyy vuonna 2021. Tulevaisuuden sote-keskuksien kuntakohtaista palvelutarjontaa linjataan vuoden 2021 aikana.

- Lämpöliiketoiminta

Sotkamon kunta on vuokrannut lämpöliiketoiminnan Nevel Oy:lle vuoden 2022 loppuun saakka. Vuokrasopimuksen voimassaoloaikana Sotkamon kunta on luopunut omistuksestaan lämmöntuotantolaitokseen. Nevel (aiemmin Vapo) on rakentanut vuokrasopimuksen aikana omaa verkkoa ja tuotantolaitoksen Vuokattiin sekä päivittänyt Sotkamon lämpövoimalaa. Vaihtoehdot sopimuksen päättyessä lähtökohtaisesti ovat: 1) Lämpöliiketoiminnan ottaminen kunnan toiminnaksi ja lunastaa Nevelin tekemät investoinnit verkkoon ja lämmöntuotantoon, 2) Jatkaa nykyistä sopimusta vuosi kerrallaan tai 3) Myydä lämpöliiketoiminta ja kunnan omistama verkko Nevelille.

- Maankäyttö- ja hankinta

Sotkamon kunnan tulee huolehtia tonttitarjonnasta asumisen ja elinkeinoelämän tarpeisiin. Tähän päästään riittävällä raakamaareservillä, kaavoituksella ja tarvittavalla infrarakentamisella.

2.5. TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

Kunnan taseessa olevan kumulatiivisen ylijäämän kehitys

Yleisesti kuntataloudessa taloutta voidaan pitää tasapainoisena, kun vuosikate kattaa käyttöomaisuuden poistot. Vuosikatteen tulee kattaa myös investointeja, jotta kuntatalous olisi kokonaisuudessaan tasapainossa. Tuloslaskelma saattaa olla tasapainossa (ylijäämäinen), mutta rahoituslaskelman toiminnan ja investointien välinen rahavirta osoittaa ns. alijäämä, jos investointeihin joudutaan ottamaan uutta lainaa.

Minimitavoite kuntien taloudenhoidossa on positiivinen vuosikate. Jos vuosikate on negatiivinen, joudutaan arjen menoista selviytymiseen ottamaan ns. syömävelkaa. Toimintakulujen kasvun hillitseminen on tärkeää sekä tuloslaskelman pitämiseksi tasapainossa että investointien rahoittamiseksi. Lainakannan kasvua voidaan hillitä, jos vuosikate saadaan pidettyä korkeana, sillä riittävä vuosikate parantaa merkittävästi lainojen takaisinmaksukykyä ja vähentää uuden lainan tarvetta.

Kunnan taseessa oleva kumulatiivinen ylijäämä TA 2021 mukaan

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Edellisten kausien ylijäämä	13 840 152	10 434 862	60 821 303	56 140 062	53 906 397	51 826 043
Tilinpäätös	-3 405 290	50 386 441				
Talousarvio/taloussuunnitelma			-4 681 241	-2 233 665	-2 080 354	-1 320 469
Kumulatiivinen ylijäämä vuoden lopussa	10 434 862	60 821 303	56 140 062	53 906 397	51 826 043	50 505 574

Kunnan taseessa arvioidaan olevan vuoden 2021 lopussa kumulatiivista ylijäämää yhteensä noin 53,9 milj. euroa. Taloussuunnitelmavuosien 2022-2023 arvioidaan olevan alijäämäisiä ja vuoden 2023 lopussa taseessa arvioidaan olevan ylijäämää noin 50,5 milj. euroa. Ylijäämän määrään vaikuttaa olennaisesti vuoden 2020 tulos.

On hyvä muistaa, että todellinen kunnan talouden tasapainottaminen on paljon muutakin kuin kunnan tuloslaskelman tasapainottaminen. Yhtä lailla on perusteltua tarkastella kunnan talouden tilannetta laajemmin resurssilähtöisesti (kunnan tulorahoituksen, kassavarojen ja lainakannan tila), tarvelähtöisesti (kuntalaisten ja elinkeinoelämän tarpeet) sekä vastikelähtöisesti (hyvän vastikkeen antaminen verorahoille).

Sotkamon kunnan nykyinen talouden tasapainottamisohjelma on voimassa vuoden 2020 loppuun saakka. Kunnan käyttötaloutta on saatu sopeutettua ja tasapainotettua ohjelman mukaisesti. Lisäksi talouden tasapainottamisohjelman taustalla vaikuttavat edelleen vuoden 2013 talouden tasapainottamisohjelman aikana toteutetut toimenpiteet. Toimenpiteinä ovat olleet mm. toimintojen uudelleen järjestelyt, harkinnanvaraisen palvelujen karsiminen, henkilöstöön liittyvät säästö- ja sopeuttamistoimet (mm. palkattomat vapaat ja lomapalkkavelan pienentäminen, säästöt määräaikaissa ja vakinaisissa palvelussuhteissa), perusopetuksen tuntikehyksen pienentäminen, siivoustason tarkastaminen, varhaiskasvatuksen järjestelyt, nuorisotoimen tehtäväjärjestelyt, omaisuuden myyminen sekä toiminnan kannalta epäolennaisista tiloista luopuminen, kehittämissuunnitelmat ja rahoituksen keinot. Monet toimenpiteistä ovat jääneet pysyviksi toimenpiteiksi kunnan käyttötalouteen.

Vuodesta 2021 alkaen toteutetaan kunnan uutta talouden tasapainottamis- ja kehittämisohjelmaa, joka on laadittu vuosille 2021-2025. Se tarkoittaa muun muassa palvelu- ja toimintaprosessien sekä -rakenteiden uudistamista, digipalvelujen ja sähköisen asioinnin kehittämistä sekä aktiivisia elinvoimaa vahvistavia toimia. Uusi kuntastrategia ja elinvoimaohjelma valmistellaan vuoden 2021 aikana uuden valtuustokauden alussa. Kuntastrategia ja elinvoimaohjelma antavat suuntaviivat ja painotukset kehittämistyölle. Tärkeällä sijalla on myös hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen käytettävissä olevien resurssien ja keinoin.

Kunnan suotuisasta talous- ja työllisyyskehityksestä huolimatta kunnan talouden tasapainottamiselle on edelleen tarvetta. Oman haasteensa talouden pitkän aikavälin suunnitteluun on tuonut sote-kustannusten raju kasvu. Pidemmällä aikavälillä huomiota tulee kiinnittää rakenteellisiin uudistuksiin, joilla voidaan korjata tulo- ja menokehityksen epätasapainoa.

Kunnan taloutta tarkastellessa korostuu kuntakonsernin näkökulma kuntalain mukaisesti. Tämä tarkoittaa ajattelutavan laajentamista kuntakonsernin talouden tasapainon löytämiseksi. Kuntatalouden tilaa tullaan tarkastelemaan vuoden 2021 aikana entistä vahvemmin myös kuntakonsernin näkökulmasta.

2.6. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Kunnanvaltuusto on päättänyt 29.4.2019 § 34 Sotkamon kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja kunnanhallitus on 4.6.2019 § 119 päättänyt tarkemmista sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeista..

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää kunnan toiminnan laadukasta johtamista, riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa, mahdollisuuksien ja vahvuuksien hyödyntämistä, toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen perustuu kunnan perustehtävään, toimintaympäristö analysointiin, kuntastrategiaan sekä toiminnan ja talouden tavoitteisiin. Riskienhallinta sisältää kunnan tavoitteita uhkaavien riskien tunnistamisen, arvioinnin ja priorisoinnin sekä tuloksellisen hallinnan. Kuntastrategian, toiminnan ja talouden sekä sisäisen valvonnan tavoitteet pyritään yhdistämään, jotta sisäinen valvonta ja riskienhallinta eivät jää erillisiksi toiminnoiksi.

Kuntakonsernin ja omistajaohjauksen näkökulmasta konserniyhtiöiden laadukasta päätöksentekoa ja riskienhallintaa edistetään konserniohjeen määräyksillä, asiantuntevilla hallituksen jäsenillä sekä velvollisuudella hankkia kunnan kanta asiaan konserniohjeessa määritellyissä asiakokonaisuuksissa ennen päätöksentekoa. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Sotkamon kunnalle uuden konserniohjeen (18.6.2019 § 57), jonka keskeisenä periaatteina ovat toiminnan läpinäkyvyyden lisääminen sekä tiedonkulun tehostuminen. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt myös (26.8.2019 § 65) hyvän hallinto- ja johtamistavan Sotkamon kuntakonsernissa, joka täydentää em. kunnan konserniohjetta sekä kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjetta ja perusteita.

Kunnan hallintosäännön mukaan kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Hallintosäännön mukaan kunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Alla olevassa taulukossa on kuvattu tarkemmin tasoittain ja toimialueittain sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttajat vastuualueineen:

Toimija	Tehtävä ja vastuu
Kunnanvaltuusto	Vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä tilintarkastusyhteisön kunnan ja kuntakonsernin hallinnon ja talouden tarkastamista varten. Hyväksyy konserniohjeen. Käsittelee tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen hyväksymisen yhteydessä kunnanhallituksen selonteot sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta sekä konsernivalvonnasta. Hyväksyessään tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun ja tilintarkastuskertomuksen perusteella valtuusto päättää myös vastuuvapaudesta tilivelvollisille.
Tarkastuslautakunta	Vastaa kunnan ulkoisesta valvonnasta yhdessä tilintarkastajan kanssa. Voi esittää arviointikertomuksessaan arvionsa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta.
Tilintarkastaja	Tarkistaa onko kunnan ja kuntakonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta järjestetty asianmukaisesti. Tarkastaa hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen.

Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja	Operatiivinen vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta sekä tuloksellisuudesta. Kunnanhallitus on lisäksi velvollinen antamaan osana toimintakertomusta selonteot sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestämisestä kunnassa ja kuntakonsernissa.
Lautakunnat ja tytäryhteisöjen hallitukset	Vastaa omalla tehtävä-/toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä merkittävimpien riskien raportoinnista kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.
Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat	Vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta vastuualueillaan sekä raportoivat niiden järjestämisestä ja tuloksellisuudesta valvonnasta vastuussa olevalle toimielimelle.
Toimialojen johtajat	Vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta vastuualueillaan sekä raportoivat niiden järjestämisestä ja tuloksellisuudesta valvonnasta vastuussa olevalle toimielimelle. Toimialajohtajien vastuulla on lisäksi yhteistyön kehittäminen oman vastualueensa sisällä liittyen sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan.
Esimiehet	Vastaavat siitä, että henkilöstö on myös tietoinen tehtävistään. Ohjaavat ja valvovat alaistensa toimintaa.
Henkilöstö	Riskien tunnistaminen, ennaltaehkäisy ja raportointi omissa tehtävissään. Toimiminen annettujen ohjeiden mukaan. Jokainen kunnan palveluksessa oleva pyrkii omalta osaltaan saavuttamaan yksikölle asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Sotkamon kunnan riskienhallintaprosessin toteuttamisen yhdeksi työkaluksi otetaan vuoden 2021 aikana käyttöön riskikartoitus. Riskikartoituksen avulla pyritään tunnistamaan kunnan toiminnassa olemassa olevat riskit, jonka jälkeen riskit luokitellaan niiden vaikuttavuuden ja merkittävyyden suhteen.

Riskikartoituksen perustella suoritetaan riskianalyysi, jossa selvitetään merkittävimpien riskien syyt ja seuraukset ja etsitään keinot riskien vähentämiseen tai poistamiseen. Keskeisimmät ja merkittävimmät riskit huomioidaan vuoden 2022 talousarviota laadittaessa, johon mennessä riskikartoituksen ja riskianalyysin tulokset nostetaan esiin ja niiden vaikutukset raportoitua.

Vuoden 2021 aikana kehitetään myös sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuutta. Tuloksellisuuden seuranta varten otetaan käyttöön Webropol-kysely, joka on toistettavissa ja tulokset vertailukelpoisia.

3. STRATEGIAPERUSTA

3.1. SOTKAMON KUNTASTRATEGIA

Sotkamon nykyinen kuntastrategia on laadittu vuosille 2017–2021. Vuoden 2021 aikana valmistellaan uusi kuntastrategia.

Kuntastrategiassa on määritetty keskeiset linjaukset tulevaisuuden tahtotilasta. Kuntastrategia toimii kunnan johtamisen ja päätöksenteon kulmakivenä. Kunnan keskeiset suunnitelmat, ohjelmat ja linjaukset toteuttavat kuntastrategiaa. Strategian toteutumista arvioidaan mittarien ja indikaattoreiden avulla. Tärkeänä osana kuntastrategiaa on innovatiivisen ja yhteistyötä tekevän kulttuurin rakentaminen.

3.2. SOTKAMON ELINVOIMAOHJELMA

Sotkamon kunnan nykyinen elinvoimaohjelma on laadittu vuosille 2018–2021. Elinvoimaohjelma pohjautuu nykyiseen kuntastrategiaan. Vuoden 2021 aikana valmistellaan myös uusi elinvoimaohjelma. Nykyisen elinvoimaohjelman painopisteet ovat:

- Toimivien palveluiden Sotkamo
- Yrittäjyyttä edistävä Sotkamo
- Saavutettava Sotkamo
- Ketterästi kaavoittava Sotkamo
- Mainettaan markkinoiva Sotkamo
- Kouluttava ja innovoiva Sotkamo
- Investoiva tapahtumien Sotkamo

3.3. SWOT-ANALYYSI VUODELLE 2021

Vahvuudet, jotka vievät kunnan kehitystä eteenpäin - Toimivat kunnan peruspalvelut tasapuolisesti eri ikäryhmien näkökulmasta - Kunnan monipuolinen kokonaistulokertymä - Oma lukio - Olympiavalmennuskeskuskokonaisuus - Monimuotoinen ja puhdas luonto - Aktiiviset kylät - Osaava ja motivoitunut henkilöstö - Maltillinen väestön väheneminen - Tonttitarjonnan monipuolisuus - Turvallisuus - Erinomaiset liikuntamahdollisuudet - Kaivannaistoimialan myönteinen kehittyminen - Vahva maa- ja metsätalous, marjat - Yritysten nettomäärän kehitys - Sotkamo-Vuokatti Masterplan 2030 - Sotkamon kirkonkylän Masterplan - Kunnan vahva sijoitusvarallisuus - Toimintaa ohjaavat strategiat - Vuokatin matkailun kehittyminen - Kunnan ja kuntakonsernin talouden tilanne - Kuntamarkkinointi - Kunnan vetovoimaa lisäävät investoinnit - Onnistunut maapolitiikka ja maanhankinta sekä kaavoitus	Mahdollisuudet eli tekijät, jotka auttavat saavuttamaan päämäärät ja vievät kehitystä eteenpäin - Elokuvateollisuuden kehittyminen - Uusien investointien saaminen Sotkamoon - 3. sektorin hyödyntäminen - Myönteinen väestökehitys - Työperäinen maassamuutto ja maahanmuutto - Onnistunut maapolitiikka ja maan hankinta sekä kaavoitus - Vahva identiteetti ja kotiseutuylpeys; paluumuuttajat - Aktiivisten kylien uudet palvelut ja työpaikat - Uusien pk-yritysten syntyminen - Kaivannaisteollisuuden klusteri - Jalostusteollisuuden vahvistuminen - Kokonaisverotulokertymän positiivinen kehitys - Kuntaorganisaation kehittymistä tukevat rekrytoinnit - Nykyaikaiset ja muunneltavat palvelujen tilaratkaisut - Korjausvelan hallinta (tiestö, kunnallistekniikka, rakenuskanta) - Kuntarajat ylittävä yhteistyö - Hiukan alueen kehittäminen - Valtakunnallisen sote-uudistuksen toteutuminen - Covid-19 –elvytystuet ja avustukset - Työnteon ja asiakaspalvelun uudet mallit (mm. etätyö ja digipalvelut) - Avoimien työpaikkojen saatavuus
Heikkoudet, jotka vaikeuttavat toimintaa tai hidastavat kehitystä - Covid-19 - Yksityissektorin investointiresurssien puute - Sote-palveluiden kustannusten hallinta ja ohjaus - Harvaan asutun alueen haastavat olosuhteet - Korjausvelan määrä (tiestö, kunnallistekniikka, rakenuskanta) - Huoltosuhteen kehitystrendi - 2. asteen jälkeisen koulutustarjonnan kapeus - Valtakunnallisen sote-uudistuksen valmistumisen viivästyminen - Sote-kuntayhtymän kustannusten jatkuva ja hallitsematon kasvu - Epävarmuus liikenneyhteyksistä	Riskitekijät, jotka vaikeuttavat päämäärien saavuttamista ja ovat riski toiminnalle tulevaisuudessa - Pandemiat - Kansainvälisen talouden äkilliset muutokset - Julkisen talouden velkaantuminen - Kunnan kehittämisen tavoitteiden hidas eteneminen - Muutokset alueen työllisyystilanteessa - Digitalisaation riittämätön hyödyntäminen - Suhdanneherkät ja kapeat työmarkkinat - Väestön ikääntyminen ja vanheneminen - Ikäluokkien pieneneminen - Riski valtakunnallisen sote-uudistuksen toteutumatta jäämisestä - Kunnan taloudellisen kantokyvyn ylittävät palkkaratkaisut - Saavutettavuuden esteet elinkeinoelämän kehittymiselle - Osaavan työvoiman saatavuus - Riittämätön vuokra-asuntojen tarjonta kysynnän kasvaessa

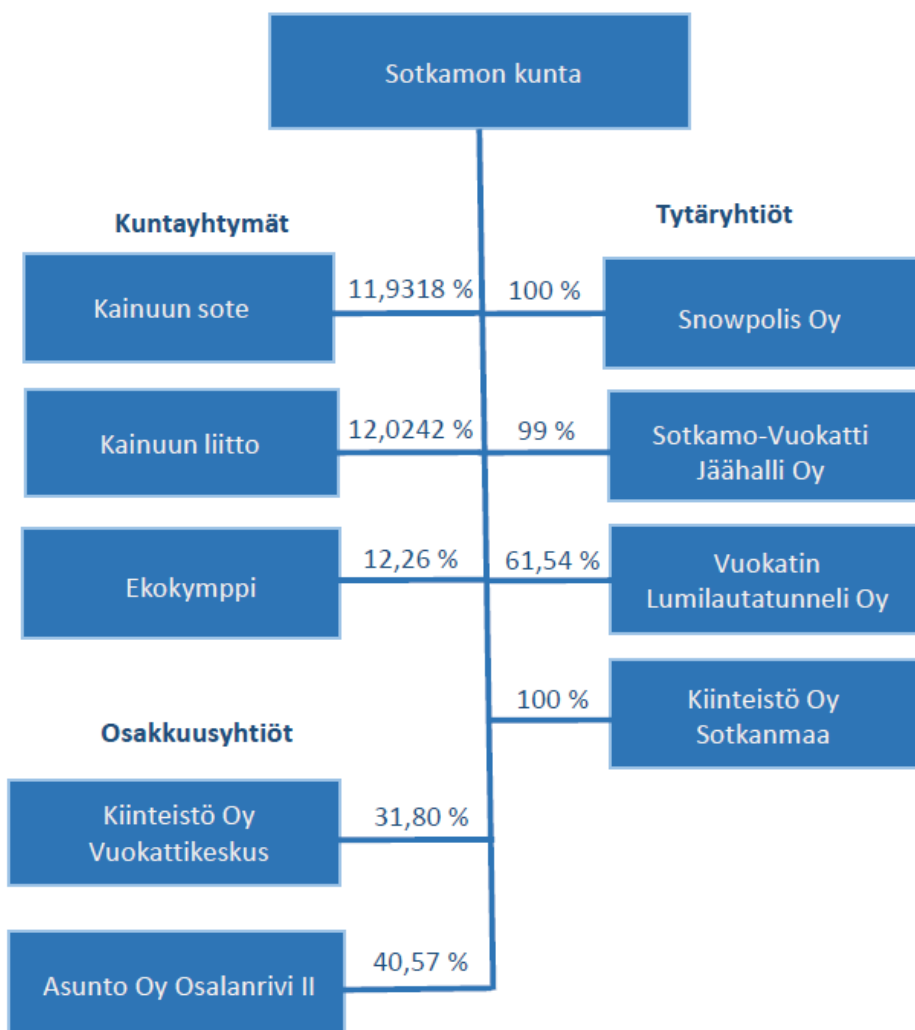
4. KUNTAKONSERNI

Kuntalaki korostaa valtuuston vahvaa asemaa ja kokonaisvastuuta toiminnasta ja taloudesta. Kuntalain mukaan valtuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä.

Kunta kirjanpitolain mukaisine tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Sotkamon kuntakonsernin rakenne vuoden 2021 talousarviota laadittaessa on vastaava kuin tilikauden 2020 lopussa.

Kuntakonsernin rakenteeseen on tulossa vuoden 2021 aikana ainakin yksi muutos, kun Vuokatti Areenan valmistuttua ja käyttöönoton jälkeen kunta myy Sotkamo-Vuokatti jäähallin tarpeettomana ja yhtiö ajetaan alas. Lisäksi lämpöliiketoimintaan liittyvillä päätöksillä voi olla vaikutusta kuntakonsernin rakenteeseen (mahdollinen uusi yhtiö). Kuntakonsernin rakenteen tarkoituksenmukaisuutta tarkastellaan vuoden 2021 aikana myös muilta osin.

Sotkamon kuntakonsernin rakenne 1.1.2021

Kuntakonsernille asetetaan vuodelle 2021 seuraavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriteerejä on uudistettu. Uudistetut kriisikuntakriteerit kuvaavat kunnan taloutta eri näkökulmista nykyistä paremmin. Kriisikuntamittariston rakenne säilyy ennallaan, mutta tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu. Uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Siihen asti sovelletaan vanhoja kriteerejä.

Sotkamon kuntakonsernille asetetaan vuodelle 2021 taloudellisia tavoitteita, jotka johdetaan uusista kriisikuntakriteereistä. Tavoitteeksi asetetaan, että kuntakonserni ei ole lähellä varsinaisten raja-arvojen täyttymistä eikä myöskään ns. väljempien raja-arvojen täyttymistä, joiden täytyessä kunnan tulisi kiinnittää erityistä huomiota taloutensa kehitykseen ja analysointiin. Ns. väljät raja-arvot on esitetty alla:

Ehdotetut kriisikuntakriteerit	Ns. väljät raja-arvot	Talousarviotavoite 2021
Konsernitaseeseen kertynyt alijäämä asukasta kohden	Konsernin kertynyt alijäämä vähintään 500 €/asukas	Raja-arvo ei täyty
Kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde	Konsernin vuosikate %:a poistoista alle 100	Raja-arvo ei täyty
Kunnan tuloveroprosentti	Tuloveroprosentti 1,5 % -yksikköä yli kuntien keskimääräisen	Raja-arvo ei täyty
Kunnan lainamäärä asukasta kohden	Kuntakonsernin lainat ja vastuut 25 % yli kuntien keskimääräisen	Raja-arvo ei täyty
Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate	Kuntakonsernin laskennallinen lainanhoitokate alle 1,0	Raja-arvo ei täyty

Lisäksi Sotkamon kuntakonsernin osalta tarkastellaan tuloslaskelmaa, rahoituslaskelman sekä taseen tunnuslukuja suhteessa kuntakonsernien keskimääräisiin tunnuslukuihin.

Snowpolis Oy

Kehittämissyhtiö on pöytälaatikossa, yhtiöllä ei ole varsinaista liiketoimintaa.

Sotkamo-Vuokatti Jäähalli Oy

Sotkamo-Vuokatti Jäähalli Oy:n tehtävä on ollut vuokrata 1.4.2014 tehdyllä sopimuksella jäähallikiinteistöä Sotkamon kunnalle, joka on vastannut jäähallin varsinaisesta operatiivisesta toiminnasta.

Vuokatti Areenan valmistumisen ja käyttöönoton jälkeen kunta myy nykyisen jäähallin tarpeettomana ja ajaa yhtiön alas. Sotkamon kunta omistaa yhtiöstä tällä hetkellä 99 %.

Vuokatin Lumilautatunneli Oy

Vuoden 2021 aikana kunta selvittää mukanaoloaan yhtiössä. Lumilautatunneli on tällä hetkellä vuokrattuna Huippupaikat Oy:lle, mutta lumilautatunneliin kohdistuu paljon korjausvelkaa ja lähiaikoina on edessä mitattavat korjaukset.

Kiinteistö Oy Sotkanmaa

- Sotkahakan peruskorjausta jatketaan niin, että pari huoneistoa on remontissa kerrallaan
- Senioriasuntojen Markkinatie 4 ja 6 remontti suunnitelman tekeminen ja tarjousten kysyminen 2021
- Uuden ARA-rahoitteisen senioritalon suunnittelu vuonna 2021

Kiinteistö Oy Sotkanmaa ylläpitää kiinteistösalkkuaan suunnitelmallisesti siten, että arvo säilyy ja arvonnousu on mahdollista. Asunnot ja niiden ympäristöt pidetään viihtyisinä ja asukastyytyväisyys on hyvä. Asuntojen kysyntä ja käyttöaste säilyvät korkealla (97-99 %). Yhtiön talous on tasapainossa ja vuokrataso kohtuullinen.

5. TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA

Kunnan on laadittava ja hyväksyttävä vuoden 2020 loppuun mennessä seuraavaksi vuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Tässä tapauksessa taloussuunnitelma ulottuu vuoteen 2023 saakka.

Kuntalain talousarvio- ja -suunnitelmasäännöksiä tarkoituksena on varmistaa kunnan tehtävien ja talouden oleminen kestävällä pohjalla ja tasapainossa. Talouden suunnittelun lähtökohtana ovat strategiassa kunnan toiminnalle asetetut pitkän aikavälin tavoitteet, ennakoidut talouden kehitysnäkymät, arvioitu väestön ja elinkeinojen kehitys sekä toimintaympäristön muutokset. Taloussuunnitelmassa ja -arviossa esitetään tavoitteiden toteutuksen edellyttämät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään sekä kunnalle että kuntakonsernille toiminnan ja talouden tavoitteet siten, että talousarvio ja -suunnitelma toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarviossa valtuusto hyväksyy talousarviovuoden sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio on oikeudellisesti sitova, mutta taloussuunnitelma on vain ohjeellinen; ainoastaan alijäämän kattamiseksi esitetyt toimenpiteet ovat sitovia.

5.1. TALOUSARVION SITOVUUS

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimielimille euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Toimielimellä on valtuutus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Toimieliin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toimieliin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu.

Talousarvion yleisperustelut ovat informatiivisia, ja niitä ei ole tarkoitettu sitoviksi talousarvion osaksi. Talousarvion toimialoittaiset perustelut ovat ohjeellisesti sitovia. Toimialojen tulee noudattaa perustelujen ja asetettujen painopistealueiden kuvaamaa toiminnallista linjaa.

Strategisten tavoitteiden menestystekijät arviointikriteereineen ovat sitovia valtuustoon nähden. Tarkastuslautakunta seuraa näiden valtuuston tavoitteiden toteutumista ja raportoi niistä valtuustolle.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa asetetaan kunnan varsinaiselle toiminnalle tavoitteet ja tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Valtuusto päättää käyttötalousosan kokonaisuuksista, joille tavoitteet, määrärahat ja tuloarviot asetetaan. Käyttötalousosan budjetti hyväksytään toimialoittain.

Sotkamon kunnan käyttötalousosan rakenne on seuraava (raportointitaso):

Hallinnon toimiala	Sivistyksen toimiala	Ympäristö- ja tekninen toimiala
Vaalit Tarkastuslautakunta Kunnanvaltuusto Kunnanhallitus Elinkeinopalvelut Henkilöstö Lomatoimi Maataloustoimi	Sivistyspalveluiden hallinto Varhaiskasvatus Perusopetus Lukio Olympiavalmennuskeskus Vapaa-aikapalvelut	Kunnallistekniset palvelut Liikennealueet Kiinteistöjen kunnossapito Ateria- ja puhtaanapitopalvelut Ympäristötoimi Vesi- ja viemärilaitos

Käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot ovat toimialoittain sitovia nettomenojen osalta kohderahoitteisissa määrärahoissa. Budjettirahoitteiset määrärahat ovat sitovia toimialoittain bruttona (menot ja tulot).

Toimielimet hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa esitetään kunnan kokonaistalouden keskeiset erät, jotka ovat varsinaisen toiminnan tulot ja menot, verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja –menot sekä suunnitelman mukaiset poistot käyttöomaisuudesta. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan se, kuinka kunnan tilikaudelle jaksotettu tulo-rahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, rahoitusmenoihin ja omaisuuden kulumisesta kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelmassa määritetään myös kunnan vuosikatteen taso eli tulo-rahoituksen määrä, joka on mahdollista kohdentaa investointien rahoitukseen ja/tai lainojen lyhennyksiin. Kirjanpidollisesti eriytetty vesihuoltolaitos on esitetty myös erikseen.

Rahoitusosa

Rahoitusosassa esitetään meno- ja tuloarvioina pitkäaikaiseen rahoitukseen liittyvät menot ja tulot kuten antolainat, niiden lyhennykset, ottolainat ja niiden lyhennykset. Rahoitusosa kertoo kunnan rahoitustarpeen ja palvelujen järjestämisen vaikutukset maksuvalmiuteen.

Investointiosa

Investointiosassa esitetään ja ohjataan kunnan investointeja. Se sisältää investointisuunnitelmat talousarvio- ja suunnitelmavuosille. Investointiosan määrärahat valtuusto hyväksyy investointiryhmittäin (kiinteä omaisuus, talonrakennus, julkinen käyttöomaisuus, irtain omaisuus, kaukolämpölaitos, vesihuoltolaitos ja arvopa-perit). Valtuustoon nähden sitovana eränä huomioidaan em. investointiryhmien tulo- ja menoarviot bruttoperiaatteen mukaisesti.

Taloudellisen ja toiminnallisen tuloksen seuranta

Talousarvion toteutumisesta koko kunnan tasolla raportoidaan kunnanhallitukselle kuukausittain. Talousarvion toteumasta toimialoittain raportoidaan lautakunnille ja kunnanhallitukselle 31.3., 30.6. ja 30.9. kirjanpidon tilanteen mukaan. Tiedot saatetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle ja kunnanvaltuustolle kokousaikataulun mukaisesti.

5.2. MÄÄRÄRAHAT SITOVUUSTASOITTAIN

	Sitovuus *)	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Hallinnon toimiala	N	48 281 624	3 136 014
Ympäristö- ja tekninen toimiala	N	13 488 820	10 138 871
Sivistyksen toimiala	N	25 801 853	2 363 927
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		40 587 426
Valtionosuudet	B		28 881 598
Korkotuotot	B		100 000
Muut rahoitustuotot	B		3 712 000
Korkokulut	B	124 874	
Muut rahoituskulut	B	211 191	
Satunnaiset erät	B		
INVESTOINTIOSA			
Kiinteä omaisuus	N	400 000	630 000
Talonrakennus	N	7 490 000	325 000
Julkinen käyttöomaisuus	N	3 688 000	204 600
Irtain omaisuus	N	140 000	
Kaukolämpölaitos	N	80 000	
Vesihuoltolaitos	N	1 915 000	24 000
Arvopaperit	N		
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	B		
Antolainasaamisten vähennys	B		26 000
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	6 000 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B		3 382 398
Lyhytaikaisten lainojen muutos	B		
Oman pääoman muutokset	B		
Vaikutus maksuvalmiuteen	B		14 109 528
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		107 621 362	107 621 362

*) N= sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B = bruttomääräraha/-tuloarvio

6. TULOSLASKELMAOSA TALOUSARVIOSSA

Ulkoiset erät	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	11 748 073	11 044 728	11 343 861	10 334 667	10 324 667
Myyntituotot	6 140 411	5 905 694	6 156 275	6 166 638	6 186 638
Maksutuotot	1 252 190	964 760	925 790	925 790	925 790
Tuet ja avustukset	1 883 453	1 567 734	1 586 509	1 095 887	1 113 887
Muut toimintatuotot	2 472 019	2 606 540	2 675 287	2 146 352	2 098 352
Toimintakulut	-82 113 167	-83 624 868	-83 334 192	-82 686 735	-82 675 327
Henkilöstökulut	-24 168 427	-25 102 009	-25 314 299	-25 237 852	-25 267 884
Palvelujen ostot	-51 040 874	-51 127 274	-49 820 632	-49 381 332	-49 394 492
Aineet, tarv. ja tavarat	-4 180 770	-4 087 495	-4 263 170	-4 337 370	-4 411 970
Avustukset	-1 643 752	-2 380 900	-2 635 000	-2 465 000	-2 485 000
Muut toimintakulut	-1 079 344	-927 190	-1 301 091	-1 265 181	-1 115 981
Toimintakate	-70 365 094	-72 580 140	-71 990 331	-72 352 068	-72 350 660
Verotulot	40 547 615	39 077 000	40 587 426	41 062 462	41 884 237
Tulovero	33 520 950	31 471 000	32 132 000	32 871 036	33 692 811
Kiinteistövero	4 183 237	4 146 000	4 353 426	4 553 426	4 553 426
Yhteisövero	2 843 428	3 460 000	4 102 000	3 638 000	3 638 000
Valtionosuudet	26 714 907	29 988 472	28 881 598	28 881 598	28 881 598
Kunnan peruspalv. vo	21 274 299	19 132 592	22 943 650	22 943 650	22 943 650
Verotuloperust. vo-tasaus	4 991 952	4 898 447	-209 831	-209 831	-209 831
Opetus- ja kultt. vo	448 656	671 330	671 330	671 330	671 330
Veromenetysten kompensatiot	0	5 286 103	5 476 449	5 476 449	5 476 449
Rahoitustuotot ja -kulut	17 720 297	1 906 000	3 475 935	3 498 347	3 524 649
Korkotuotot	1 199 914	100 000	100 000	100 000	100 000
Muut rahoitustuotot	16 988 481	2 256 000	3 712 000	3 712 000	3 712 000
Korkokulut	-158 818	-180 000	-124 874	-102 685	-81 312
Muut rahoituskulut	-309 280	-270 000	-211 191	-210 968	-206 039
Vuosikate	14 617 725	-1 608 668	954 628	1 090 339	1 939 824
Poistot ja arvonalentumiset	-2 781 201	-3 172 573	-3 188 294	-3 170 693	-3 170 293
Satunnaiset erät	38 452 677				
Tilikauden tulos	50 289 201	-4 781 241	-2 233 666	-2 080 354	-1 230 469
Varausten ja rahastojen muutos	97 239	100 000			
Tilikauden yli-/alijäämä	50 386 440	-4 681 241	-2 233 666	-2 080 354	-1 230 469

Tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	14,3 %	13,2 %	13,6 %	12,5 %	12,5 %
Vuosikate/Poistot, %	525,6 %	-50,7 %	29,9 %	34,4 %	61,2 %
Vuosikate, €/asukas	1407	-157	92	106	188
Kertynyt ylijäämä, €	60 821 303	56 140 062	53 906 397	51 826 043	50 505 574
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	5 854	5 482	5 218	5 017	4 889
Asukasluku vuoden lopussa	10 389	10 241	10 330	10 330	10 330
Asukasluvun muutos	-52	-148	89	0	0

TA 2021 (sisäiset ja ulkoiset erät)	Sisäiset erät	Ulkoiset erät	Sisäiset ja ulkoiset erät yhteensä
Toimintatuotot	4 294 951	11 343 861	15 638 812
Myyntituotot	2 336 339	6 156 275	8 492 614
Maksutuotot		925 790	925 790
Tuet ja avustukset		1 586 509	1 586 509
Muut toimintatuotot	1 958 612	2 675 287	4 633 899
Toimintakulut	-4 300 450	-83 334 192	-87 634 642
Henkilöstökulut		-25 314 299	-25 314 299
Palvelujen ostot	-2 223 188	-49 820 632	-52 043 820
Aineet, tarv. ja tavarat	-118 650	-4 263 170	-4 381 820
Avustukset		-2 635 000	-2 635 000
Muut toimintakulut	-1 958 612	-1 301 091	-3 259 703
Toimintakate		-71 990 331	-71 990 331
Verotulot		40 587 426	40 587 426
Tulovero		32 132 000	32 132 000
Kiinteistövero		4 353 426	4 353 426
Yhteisövero		4 102 000	4 102 000
Valtionosuudet		28 881 598	28 881 598
Kunnan peruspalv. vo		22 943 650	22 943 650
Verotuloperust. vo-tasaus		-209 831	-209 831
Opetus- ja kultt. vo		671 330	671 330
Veromenetyksen kompensaatiot		5 476 449	5 476 449
Rahoitustuotot ja -kulut		3 475 935	3 475 935
Korkotuotot		100 000	100 000
Muut rahoitustuotot		3 712 000	3 712 000
Korkokulut		-124 874	-124 874
Muut rahoituskulut		-211 191	-211 191
Vuosikate		954 628	954 628
Poistot ja arvonalentumiset		-3 188 294	-3 188 294
Satunnaiset erät		0	0
Tilikauden tulos		-2 233 666	-2 233 666
Varausten ja rahastojen muutos		0	0
Tilikauden yli-/alijäämä		-2 233 666	-2 233 666

Tuloslaskelman tunnusluvut

Tuloslaskelman yhteydessä on esitetty tuloslaskelman tunnusluvut vuoden 2019 tilinpäätöksestä, vuoden 2020 talousarviosta, vuoden 2021 talousarviolle sekä suunnitelmavuosille 2022 ja 2023.

- Toimintatuotot/Toimintakulut %
= $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon käyttötalouden toimintakuluista katetaan maksu- ja myyntituloilla. Vuonna 2021 verotuloilla ja valtionosuuksilla arvioidaan katettavan 86,4 % toimintakuluista.

- Vuosikate/Poistot %
= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot}$

Tunnusluku kertoo tulorahoituksen määrän, joka jää käytettäväksi investointeihin, poistoihin ja lainan lyhennyksiin. Kun tunnusluvun arvo on 100 % tai sitä suurempi, voidaan kunnan tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on poistoja alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, kunnan tulorahoitus on heikko.

- Vuosikate, €/asukas

Tunnusluku on yleisesti käytetty tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Keskimääristä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa.

- Kertynyt ylijäämä, €/asukas
= $(\text{Edellisten tilikausien yli-/alijäämä} + \text{tilikauden yli-/alijäämä}) / \text{asukasluku}$

6.1. TULOSLASKELMAN ANALYSOINTI

Tuloslaskelmassa osoitetaan kuinka toimintatuotot riittävät palvelutoiminnan kuluihin, lainojen korko- ja muihin rahoituskuluihin sekä omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelman välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

- Toimintakate osoittaa kuinka paljon toimintakuluista on katettava verotuloilla ja valtionosuuksilla.
- Vuosikate kuvaa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Toimintakatteen lisäksi siinä on otettu huomioon verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut.
- Tilikauden tulos kertoo tilikauden tulojen ja menojen erotuksen.

Toimintatuotot

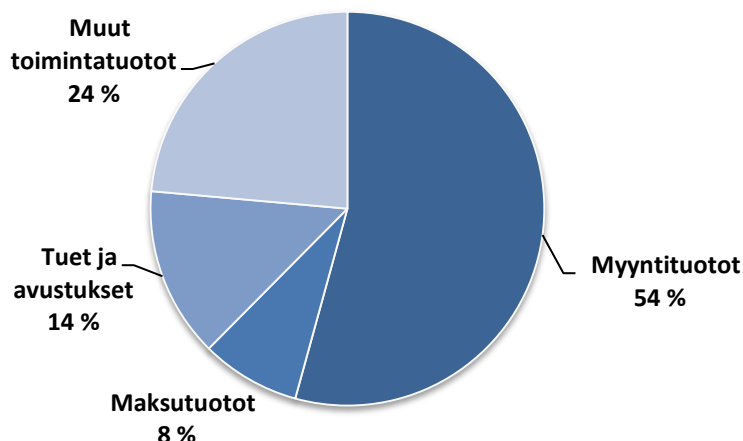
	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TA20- TA21, muutos%
Toimintatuotot	11 748 073	11 044 728	11 343 861	10 334 667	10 324 667	2,7 %
Myyntituotot	6 140 411	5 905 694	6 156 275	6 166 638	6 186 638	4,2 %
Maksutuotot	1 252 190	964 760	925 790	925 790	925 790	-4,0 %
Tuet ja avustukset	1 883 453	1 567 734	1 586 509	1 095 887	1 113 887	1,2 %
Muut toimintatuotot	2 472 019	2 606 540	2 675 287	2 146 352	2 098 352	2,6 %

Toimintatuottoja arvioidaan kertyvän vuonna 2021 yhteensä 11,3 milj. euroa. Toimintatuotot kasvavat n. 0,3 milj. euroa vuodesta 2020 (+2,7 %). Toimintatuotot on budjetoitu kokonaisuutena maltillisesti. Tukien ja avustusten määrä vähenee vuonna 2021, sillä kunnan hallinnoimia ja toteuttamia EU-rahoitteisia kehittämissankkeita päättyy vuonna 2020. Tuissa ja avustuksissa on huomioitu tällä hetkellä käynnissä olevat hankkeet, ei mahdollisia uusia alkavia hankkeita. Lisäksi on odotettavissa, että ensi vuodelle tulee hakuun paljon mm. koronatilanteeseen liittyvää hanke- ja erillisrahoitusta, joka voi kasvattaa kunnan toimintatuottoja.

Toimintatuotoissa on otettu huomioon tiedossa olevat kunnan maakaupat. Lomituspalveluiden kysynnän arvioidaan vähenevän, jonka vaikutus näkyy toimintatuotoissa. Kunnan varhaiskasvatusmaksutuotot vähenevät. Toimintatuotoissa on otettu huomioon vuodelle 2021 tehtävät taksojen ja maksujen korotukset.

Kuntien talousraportointi uudistuu ja vuoden 2021 talousarvio ja vuosien 2022-2023 taloussuunnitelma on laadittu JHS-tililuokituksen mukaisesti. Kirjausteknisistä syistä johtuen erityisesti toimintatuottojen sisäiset tuotot eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia keskenään vuosien 2020 ja 2021 välillä.

Toimintatuotot TA 2021

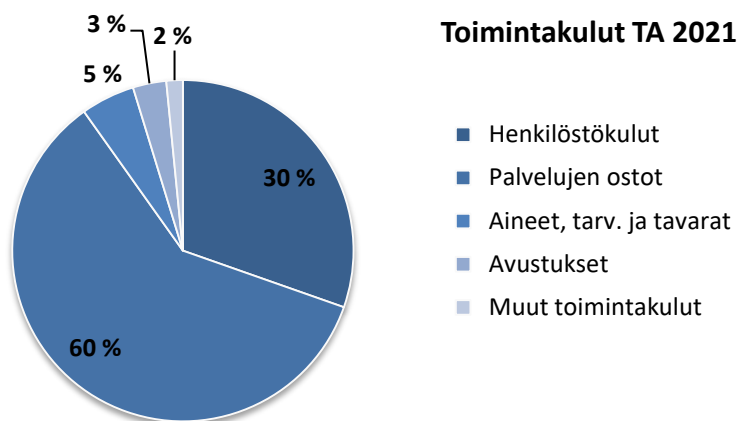

Toimintakulut

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TA20- TA21, muutos%
Toimintakulut	-82 113 167	-83 624 868	-83 334 192	-82 686 735	-82 675 327	-0,3 %
Henkilöstökulut	-24 168 427	-25 102 009	-25 314 299	-25 237 852	-25 267 884	0,8 %
Palvelujen ostot	-51 040 874	-51 127 274	-49 820 632	-49 381 332	-49 394 492	-2,6 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-4 180 770	-4 087 495	-4 263 170	-4 337 370	-4 411 970	4,3 %
Avustukset	-1 643 752	-2 380 900	-2 635 000	-2 465 000	-2 485 000	10,7 %
Muut toimintakulut	-1 079 344	-927 190	-1 301 091	-1 265 181	-1 115 981	40,3 %
Toimintakate	-70 365 094	-72 580 140	-71 990 331	-72 352 068	-72 350 660	-0,8 %

Toimintakulujen arvioidaan olevan talousarviovuonna 2021 yhteensä -83,3 milj. euroa. Toimintakulut pienenevät n. 0,3 milj. euroa vuodesta 2020 (-0,3 %). Henkilöstökulut nousevat n. 1,0 milj. euroa (+0,8 %) vuoden 2020 talousarviosta ja syynä nousuun ovat yleispalkankorotukset (korotusprosentti +1,5 %). Palvelujen ostot vähenevät johtuen erityisesti kunnan sote-maksuosuuden arvioidusta pienenemisestä sekä talous- ja henkilöstöhallinnon sekä ICT-toimintaympäristön käyttöönottoprojektien valmistumisesta. Henkilöstökuluja, palvelujen ostoja sekä avustuksia tarkastellaan myöhemmin tarkemmin.

Toimintakatteeksi arvioidaan vuonna 2021 yhteensä -71,9 milj. euroa, mikä on n. 0,6 milj. euroa parempi toimintakate kuin vuoden 2020 talousarviossa.

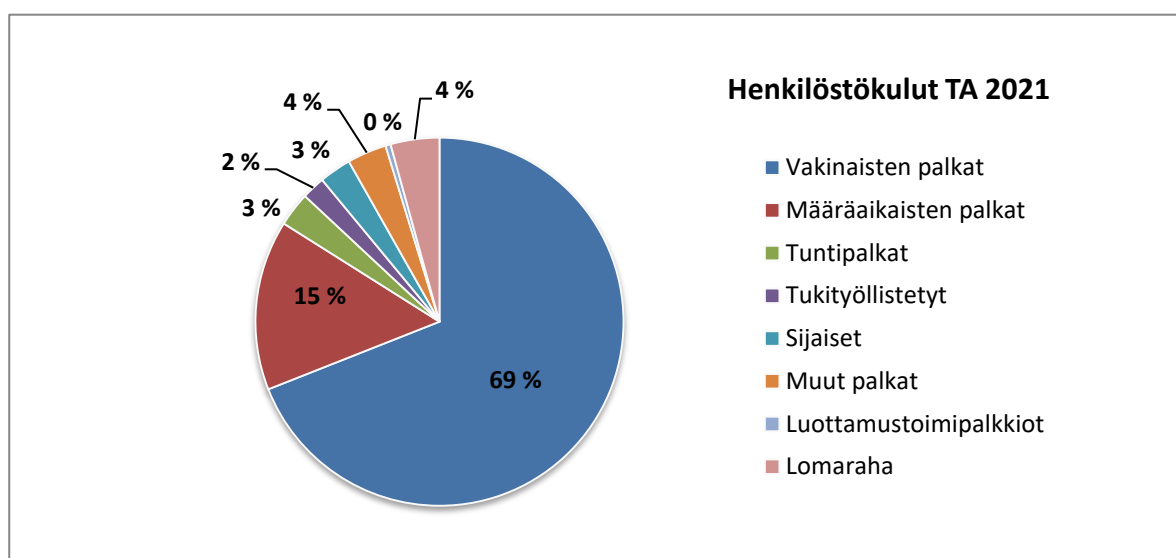

Henkilöstökulut

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TA20- TA21, muutos%
HENKILÖSTÖKULUT	-24 168 427	-25 102 009	-25 314 299	-25 237 852	-25 267 884	0,8 %
Vakinaisten palkat	-12 376 495	-12 989 448	-13 780 735	-13 755 072	-13 775 072	6,1 %
Tuntipalkat	-1 024 737		-599 299	-594 815	-594 815	x
Määräaikaisten palkat	-4 241 068	-4 546 330	-2 983 069	-2 886 993	-2 887 693	-34,4 %
Työllistämistuella palkatut	-334 927	-400 000	-407 891	-400 000	-400 000	2,0 %
Kesätyöntekijät	-42 494					x
Projektityöntekijät	-221 301					x
Sijaiset	-82 549	-51 258	-561 130	-600 388	-600 388	994,7 %
Työvuorolisät	-514 529					x
Muut palkat	-28 438	-1 398 116	-690 351	-771 195	-777 335	x
Luottamustoimipalkkiot	-95 958	-69 000	-90 700	-68 700	-84 700	31,4 %
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-217 487					
Lomarahat			-855 112	-834 086	-834 086	
Palkat ja palkkiot	-19 179 983	-19 454 152	-19 968 287	-19 911 249	-19 954 089	2,6 %
Henkilöstökorvaukset	289 484		15 000	15 000	15 000	x
Palkat ja palkkiot	-18 890 499	-19 454 152	-19 953 287	-19 896 249	-19 939 089	2,6 %
KuEL-maksut -palkkap.	-2 630 573	-3 314 861	-3 317 569	-3 311 676	-3 316 201	0,1 %
KuEL-maksut-eläkemenop.	-1 259 232	-1 236 828	-1 260 295	-1 248 916	-1 229 898	1,9 %
Varhe-maksut	3 300					x
Muut työeläkemaksut	-471 965					x
Jaksotetut eläkekulut	-153 992					
Eläkekulut	-4 512 462	-4 551 689	-4 577 864	-4 560 592	-4 546 099	0,6 %
Muut henkilösivukulut	-765 466	-1 096 168	-783 148	-781 285	-782 696	-28,6 %
Henkilösivukulut	-5 277 928	-5 647 857	-5 361 012	-5 341 603	-5 328 795	-5,1 %

Henkilöstökulujen arvioidaan olevan vuonna 2021 yhteensä 25,3 milj. euroa. Henkilöstökulut kasvavat maltillisesti noin 0,2 milj. euroa (+0,8 %) vuoden 2020 talousarviosta. Vakinaisen henkilökunnan määrä kasvaa ja määräaikaisten henkilökunnan määrä vähenee, mikä näkyy myös henkilöstökulujen sisällä. Vuodet 2020 ja 2021 eivät ole kaikilta budjetointiriveiltään verrannollisia keskenään (esim. muut palkat ja lomarahat), koska budjetointikäytäntöjä on muutettu JHS-tililuokituksen mukaiseksi.

Kunta-alan nykyiset virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 1.4.2020 – 28.2.2022 (23 kuukautta). Sopimuksen piirissä ovat kaikki kuntien ja kuntayhtymien palkansaajat. Sopimuskauden aikana palkkoja korotetaan kahdella yleiskorotuksella. Lisäksi sopimuskauteen kuuluu myös palkallinen järjestelyerä, joka laitetaan maksuun 1.4.2021 lukien. Sopimusten kustannusvaikutus sopimusjaksolla on 3,04 %. Arvio kustannusvaikutuksista Sotkamon kunnalle on vuoden 2020 henkilöstömäärän perusteella noin 0,6 milj. euroa. Sopimusten seurauksena kiky-sopimuksessa sovitut työajan pidennykset poistuivat vuoden 2020 aikana.

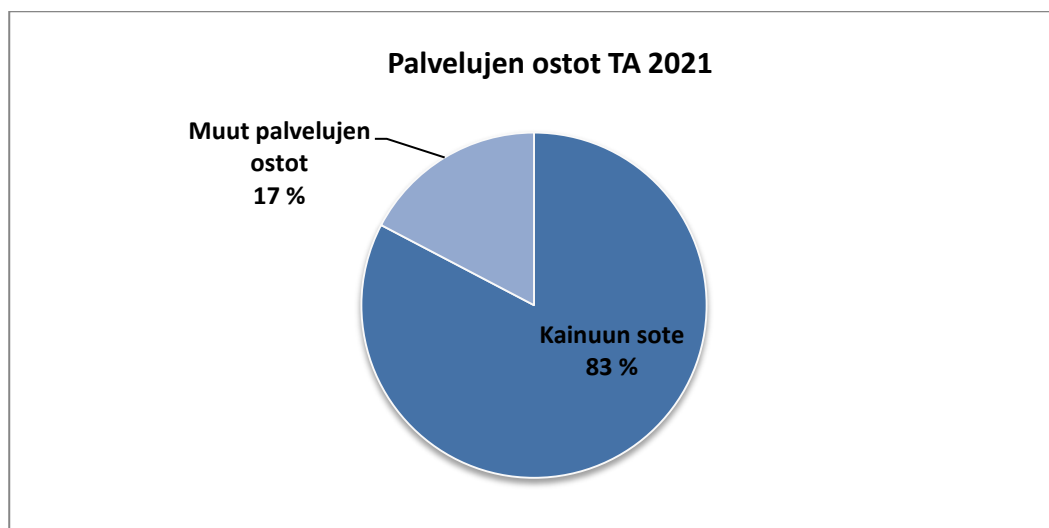
Palvelujen ostot

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TA20- TA21, muutos%
YHTEENSÄ	-51 699 120	-51 638 574	-49 820 632	-49 381 332	-49 394 492	-3,5 %
As.palv.ostot valtiolta	-134		-600	-9 900	-9 900	
As.palv.ostot kunnilta	-234 209	-180 000	-180 000	-180 000	-180 000	0,0 %
As.palv.ostot kuntayhtymältä	-192	-1 300				-100,0 %
As.palv.ostot muilta	-150 269	-80 000	-121 170	-121 170	-121 170	51,5 %
Kotikuntakorvaukset	-273 442	-250 000	-265 000	-265 000	-265 000	6,0 %
Asiakaspalvelujen ostot	-658 246	-511 300	-566 770	-576 070	-576 070	10,8 %
Kainuun sote	-41 685 379	-42 339 349	-40 725 091	-40 725 091	-40 725 091	-3,8 %
Muut yhteistoimintaosuudet ja palvelut	-9 355 495	-8 787 925	-8 528 771	-8 080 171	-8 093 331	-2,9 %
Muiden palvelujen ostot	-51 040 874	-51 127 274	-49 253 862	-48 805 262	-48 818 422	-3,7 %

Palvelujen ostoihin varataan yhteensä 49,8 milj. euroa. Summa on n. -1,8 milj. euroa pienempi (-3,5 %) kuin vuoden 2020 talousarviossa. Sotkamon kunnan ennakollinen maksuosuus sosiaali- ja terveyspalveluista Kainuun sotelle on 40,7 milj. euroa vuonna 2021. Maksuosuus pienenee noin -1,6 milj. euroa vuoden 2020 talousarviosta, jossa on huomioitu soten tämänhetkinen ennuste vuoden 2020 alijäämästä (-11,8 milj. euroa). Lopulliseen maksuosuuden määrään sekä maksuosuuden muutokseen vaikuttavat Kainuun soten vuoden 2020 lopullinen alijäämä sekä vuoden 2021 tulos. Arvio on, että kuntien ennakollinen maksuosuus ei tule riittämään lopullisten kustannusten kattamiseksi vuonna 2021, koska soten talousarvio on raskaasti alijäämäinen ja palkkaharmonisointi tulee kuntien maksettavaksi. Maksuosuuden muuttumiseen reagoidaan talousarviomuutoksella vuoden 2021 alkupuolella.

Sotkamon kunnan maksuosuudet kuntayhtymille jakautuvat vuonna 2021 seuraavasti:

- Sotkamon kunnan maksuosuus sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista Kainuun sote-kuntayhtymälle on 40,7 milj. euroa. Maksuosuus pienenee n. -1,6 milj. euroa vuoden 2020 talousarviosta (TA 2020: 42,3 milj. euroa)
- Sotkamon kunnan maksuosuus Kainuun liitolle on 351 108 euroa. Maksuosuus kasvaa 1 846 euroa vuodesta 2020 (TA 2020: 349 262 euroa)

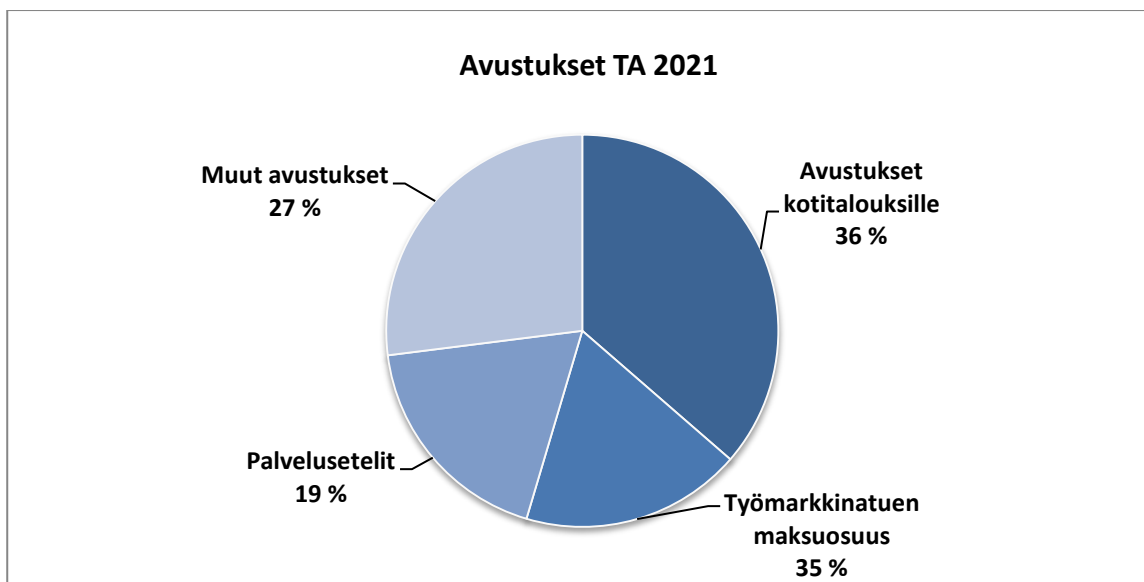

Avustukset

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TA20- TA21, muutos%
YHTEENSÄ	-1 643 753	-2 380 900	-2 635 000	-2 465 000	-2 485 000	10,7 %
Lasten kotihoidontuki	-340 175	-402 500	-436 000	-436 000	-436 000	8,3 %
Yksityisen hoidon tuki	-19 672	-30 000	-20 000	-20 000	-20 000	-33,3 %
Palvelusetelit	-493 837	-613 670	-485 000	-505 000	-525 000	-21,0 %
Muut avustukset	0	-40 000	-17 600	-17 600	-17 600	-56,0 %
Avustukset kotitalouksille	-853 684	-1 086 170	-958 600	-978 600	-998 600	-11,7 %
Työmarkkinatuen maksuosuus	-511 003	-550 000	-480 000	-480 000	-480 000	-12,7 %
Muut avustukset	-279 066	-744 730	-1 196 400	-1 006 400	-1 006 400	60,6 %

Avustukset yhteisöille	-790 069	-1 294 730	-1 676 400	-1 486 400	-1 486 400	29,5 %
-------------------------------	-----------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	---------------

Avustuksiin varataan yhteensä 2,6 milj. euroa. Summa on 0,3 milj. euroa enemmän (+10,7 %) kuin vuoden 2020 talousarviossa. Avustukset sisältävät kotitalouksille ja yhteisöille maksetut tuet ja avustukset, kuten kotihoitojen tuen, Etenijä-yrityspalvelusetelin, työllistämisen kuntalisän, kesätyösetelin, toimialojen myöntämät avustukset sekä yksityisteiden kunnossapidon. Kunnan maksamien työmarkkinatukimaksujen arvioidaan edelleen pienenevän kunnan aktiivisen työllisyydenhoidon ja 1.1.2021 alkavan Kainuun työllisyyden kuntakokeilun myötä sekä yleisen talouden tilanteen elpymisen ja alueen työllisyystilanteen paranemisen myötä. Kesätyöseteleitä tarjotaan jatkossakin 9.luokkalaisille sekä 2.asteen 1.luokkalaisille.

Verotulot

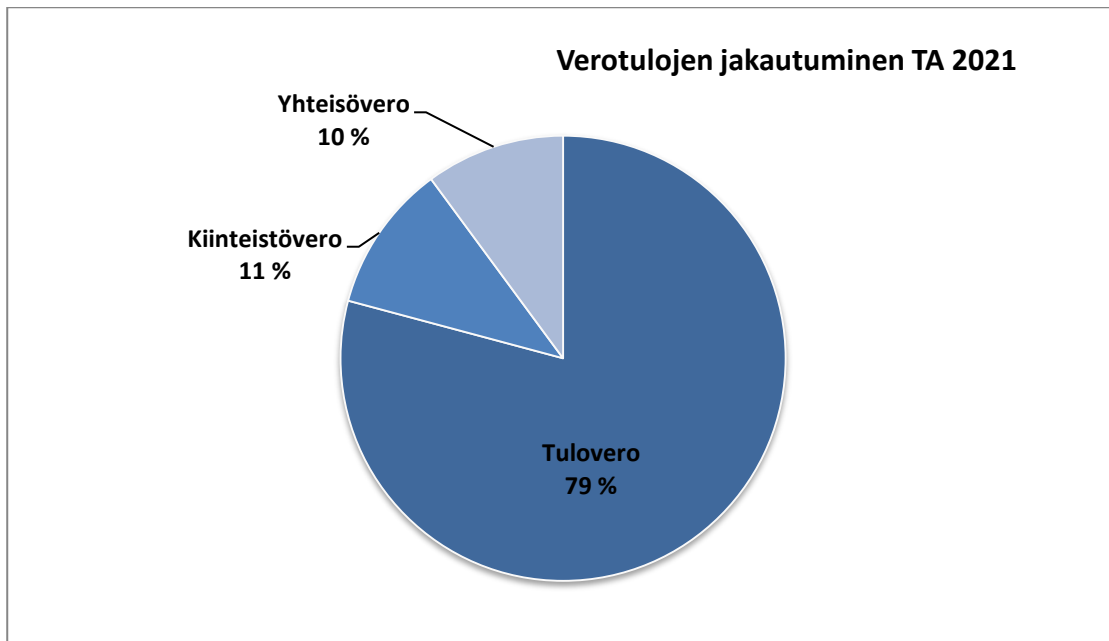
Arvio vuosien 2021-2023 verotuloista perustuu Kuntaliiton, VM:n ja Verohallinnon 6.10.2020 julkaisemaan verotuloennusteeseen sekä kunnan omaan arvioon verotulojen kehityksestä. Verotuloennustetta on tarkennettu valtakunnallisilla keskiarvoisilla muutosprosentteilla eri verolajeissa, jotta ennuste vastaisi paremmin kunnan todellista tilannetta.

Vuoden 2021 talousarvio ja vuosien 2020-2021 taloussuunnitelma on laadittu käyttäen tuloveroprosenttia 19,75 % ja vuodelle 2020 määrättyjä kiinteistöveroprosentteja. Sekä tilinpäätöksessä että talousarviossa kunnallisverotuloina käsitellään maksuperusteisesti kunnalle kunakin vuonna tilitetyt verot. Maksuunpantu verotulo on taas kunakin verovuonna kuntalaisille maksettavaksi määrätty vero, jonka kertyminen kunnalle voi ajoittua useammalle vuodelle. Vuonna 2021 näkyy kunnan yhteisöveron jako-osuuden määräaikainen nousu.

Verolaji	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Tulovero	32 523 485	33 520 950	31 471 000	32 132 000	32 871 036	33 692 811
<i>muutos</i>	3,4 %	3,0 %	-6,5 %	2,1 %	2,2 %	2,4 %
Yhteisövero	2 520 460	2 843 428	3 460 000	4 102 000	3 638 000	3 638 000
<i>muutos</i>	9,1 %	11,4 %	17,8 %	15,7 %	-12,8 %	0,0 %
Kiinteistövero	4 098 853	4 183 237	4 146 000	4 353 426	4 553 426	4 553 426
<i>muutos</i>	2,0 %	2,0 %	-0,9 %	4,8 %	4,4 %	0,0 %
YHTEENSÄ	39 142 798	40 547 615	39 077 000	40 587 426	41 062 462	41 884 237

muutos	-2,0 %	3,5 %	-3,8 %	3,7 %	1,2 %	2,0 %
--------	--------	-------	--------	-------	-------	-------

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TA20-TA21, muutos%
Tulovero	33 520 950	31 471 000	32 132 000	32 871 036	33 692 811	-2,8 %
Kiinteistövero	4 183 237	4 146 000	4 353 426	4 553 426	4 553 426	0,0 %
Yhteisövero	2 843 428	3 460 000	4 102 000	3 638 000	3 638 000	4,7 %
YHTEENSÄ	40 547 615	39 077 000	40 587 426	41 062 462	41 884 237	-2,0 %
asukasluku	10 389	10 241	10 330	10 330	10 330	-2,0 %
verotulo, €/asukas	3 903	3 816	3 929	3 975	4 055	0,0 %
kunnallisvero%	21,25 %	19,75 %	19,75 %	19,75 %	19,75 %	-7,1 %
kunnallisvero%, €	1 577 456	1 593 468	1 626 937	1 664 356	1 705 965	4,5 %

Veroprosentit	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tulovero	21,25	21,25	21,25	21,25	21,25	21,25	19,75	19,75
Kiinteistöverot								
yleinen kiinteistövero	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10
vakituinen asunto	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
muut asuinrakennukset	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20
Erikseen määrätyt prosentit								
rakentamaton rakennuspaikka	-	-	-	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
voimalaitos	2,85	2,85	2,85	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
yleishyödyllinen yhteisö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Valtionosuudet

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TA20-TA21, muutos%
Kunnan peruspalv. vo	21 274 299	19 132 592	22 943 650	22 943 650	22 943 650	19,9 %
Verotuloper. vo-tasaus	4 991 952	4 898 447	-209 831	-209 831	-209 831	-104,3 %
Opetus- ja kultt. vo	448 656	671 330	671 330	671 330	671 330	0,0 %
Veromenetysten korvaus	0	5 286 103	5 476 449	5 476 449	5 476 449	3,6 %
YHTEENSÄ	26 714 907	29 988 472	28 881 598	28 881 598	28 881 598	-3,7 %
asukasluku	10 389	10 241	10 330	10 330	10 330	0,9 %
valtionosuus, €/asukas	2 571	2 928	2 796	2 796	2 796	-4,5 %

Kunnan valtionosuutta ennakoidessa tulee ottaa huomioon valtionosuusjärjestelmän kaksiosaisuus: peruspalvelujen valtionosuus ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukainen valtionosuus. Kunnalle valtionosuusrahoitus on yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan kunta itse päättää valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä.

Valtionosuudet on arvioitu Kuntaliiton 5.11.2020 päivittämän ennakkollisen valtionosuuslaskelman sekä kunnan oman arvion perusteella. Suunnitelmavuosien 2021 ja 2022 valtionosuudet on arvioitu vuoden 2020 suuruksina. Valtionosuuksien määrän arviointiin liittyy kuitenkin epävarmuutta, koska kunnilla ei ole ollut käytössä vuoden 2021 valtionosuuslaskuria, jolla olisi voitu tarkentaa valtionosuuksia määrittäviä taustatekijöitä.

Sotkamon kunnan valtionosuuksien arvioidaan vähenevän vuoden 2021 tasosta noin -2,6 milj. euroa (-8,3 % ja -252 €/asukas). Valtionosuudet vähenevät koko maan tasolla yhteensä -974 milj. euroa (-8,9 % ja -177 €/asukas). Prosentuaalinen ja asukasmääräinen muutos Sotkamon kunnan valtionosuuksissa noudattelee valtakunnan tason muutosta. Valtionosuudet sisältävät veromenetysten korvauksen, joka maksetaan omalta momentilta.

Vuosikate

Vuosikatteen arvioidaan olevan 954 628 euroa positiivinen. Vuosikate vahvistuu vuoden 2020 talousarvion vuosikatteesta n. 2,5 milj. euroa (TA 2020: -1 608 668 euroa). Vuosikate ei tosin riitä kattamaan arvioituja poistoja. Asukaskohtainen vuosikate vuonna 2021 on 92 €/asukas.

Vuonna 2022 vuosikatteen arvioidaan olevan 1 090 339 euroa positiivinen. Vuosikate ei riitä kattamaan kaikkia poistoja. Asukaskohtainen vuosikate on 106 €/asukas. Vuonna 2023 vuosikatteen arvioidaan olevan 1 939 824 euroa positiivinen. Vuosikate ei riitä kattamaan poistoja. Asukaskohtainen vuosikate on 188 €/asukas.

Rahoitustuotot ja kulut

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TA20-TA21, muutos%
YHTEENSÄ	17 720 297	1 906 000	3 475 935	3 498 347	3 524 649	82,4 %
Korkotuotot	1 199 914	100 000	100 000	100 000	100 000	0,0 %
Muut rahoitustuotot	16 988 481	2 256 000	3 712 000	3 712 000	3 712 000	64,5 %
Korkokulut	-158 818	-180 000	-124 874	-102 685	-81 312	-30,6 %
Muut rahoituskulut	-309 280	-270 000	-211 191	-210 968	-206 039	-21,8 %

Muut rahoitustuotot koostuvat Loiste Oy:n kunnalle maksamista vuotuisista osinkotuotoista. Lisäksi muita rahoitustuottoja kertyy korvauksena vesilaitoksen jäännöspääomasta.

Korkokulut on arvioitu kunnan tämän hetkisen lainakannan mukaan. Korkokuluissa ei ole huomioitu mahdollista yleistä korkotason nousua, vaan korkokulut on laskettu nykyisen (matalan) korkotason mukaisena. Korkokuluissa ei ole myöskään huomioitu mahdollisen kunnan ottaman uuden (pitkäaikaisen) lainarahoituksen kuluja. Tiedot voidaan päivittää talousarvioon muutoksina sen jälkeen kun päätökset investoinneista (ml. rahoitusmallit) ja lainan nostamisesta ovat olemassa. Oletuksena on, että korkotaso jatkuu pitkään matalana ja kunnan lainakannan korkokulut pysyvät kohtuullisina.

Poistot

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TA20-TA21, muutos%
Poistot ja arvonalenemiset	-2 781 201	-3 172 573	-3 188 294	-3 170 693	-3 170 293	0,5 %

Investointikulut kirjataan kuluiksi poistoina investoinnin taloudellisena käyttöaikana. Poistojen tarkoituksena on kattaa korjausinvestoinnit. Poistot on laskettu kunnan poistosuunnitelman mukaisesti. Poistot pienevät vähitellen, kun vanhojen kohteiden poistoaika loppuu, mutta toisaalta kiinteistöihin ja kunnallistekniikkaan tehtävät perusparannukset lisäävät niiden taloudellista pitoaikaa ja kasvattavat poistoja.

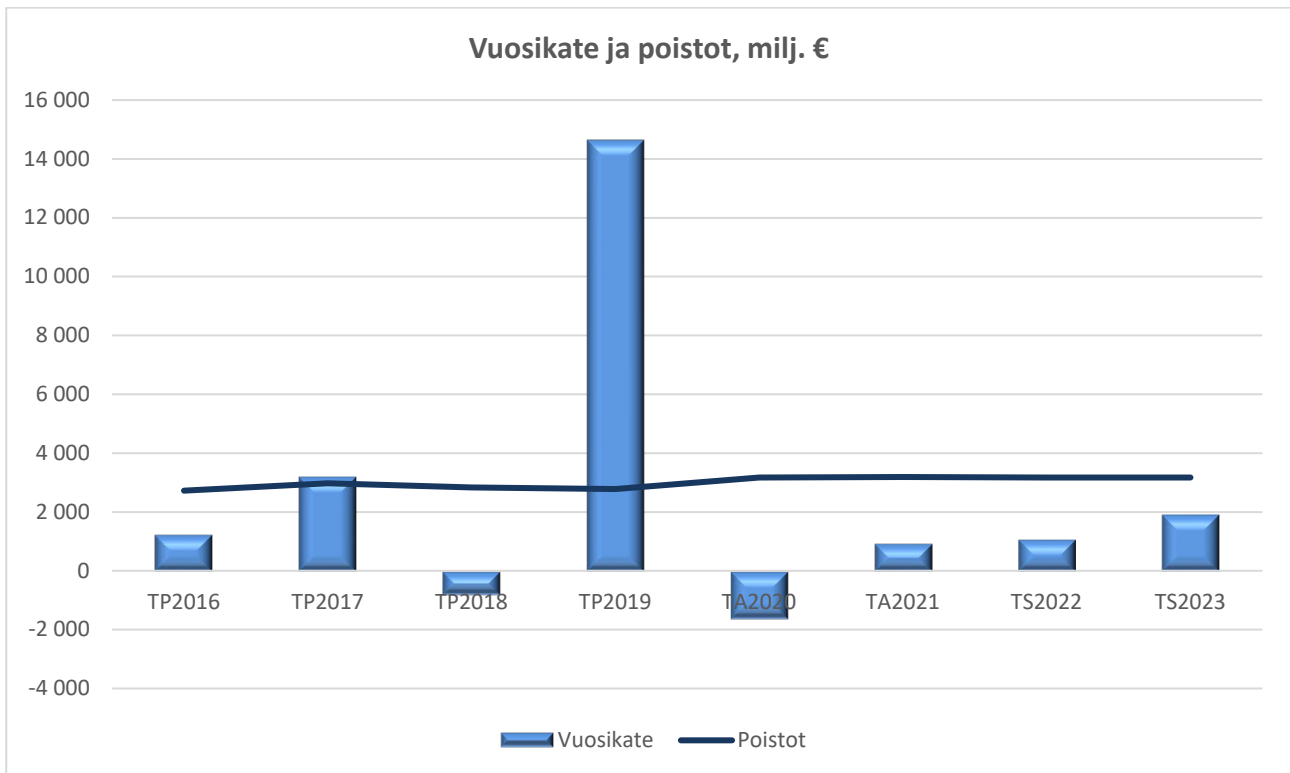
Poistot on arvioitu olemassa olevien kohteiden sekä investointisuunnitelmassa esitettyjen kohteiden mukaisesti. Poistojen lopulliseen määrään vaikuttaa investointikohteiden toteutus- ja rahoitusmallit.

Tilikauden tulos

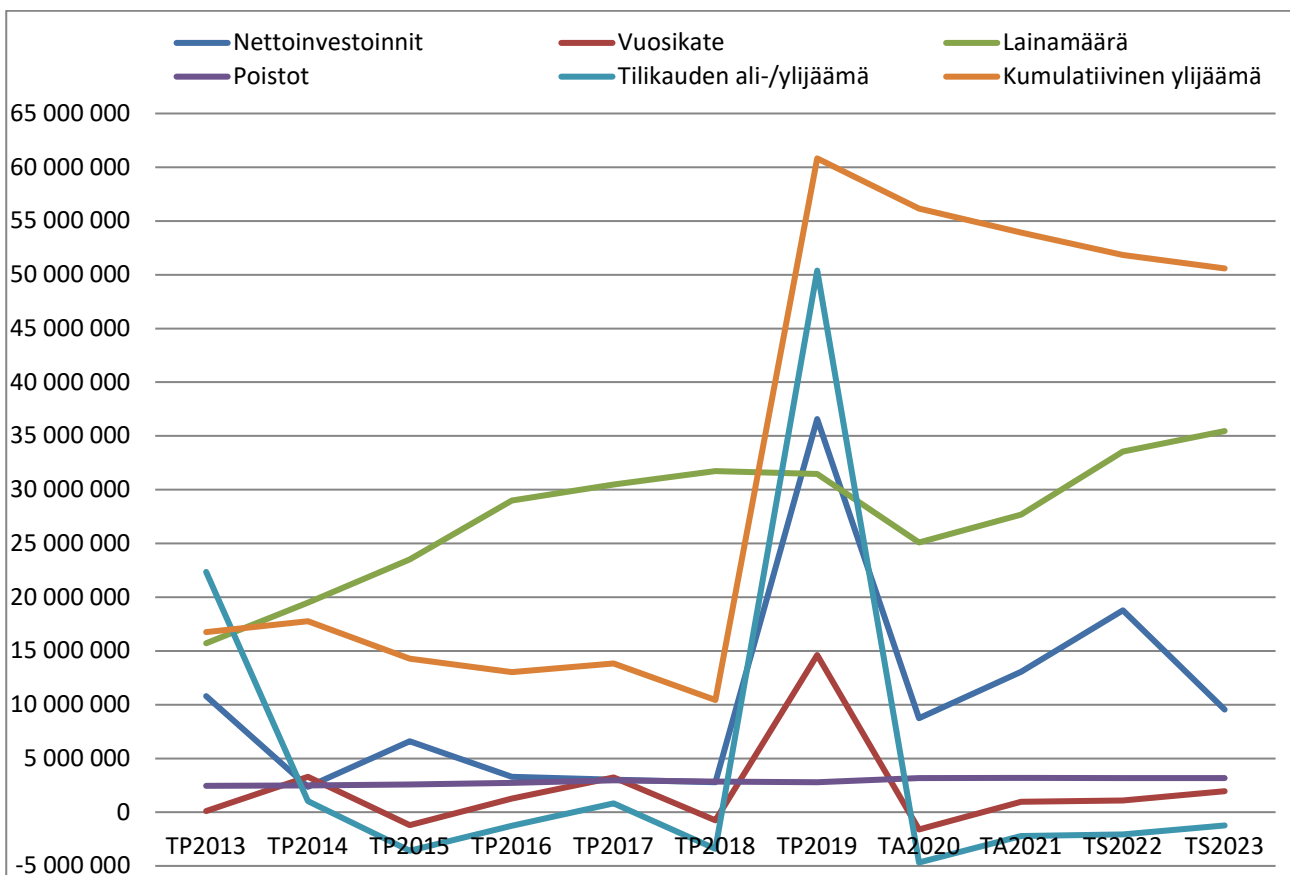
Vuonna 2021 tilikauden tuloksen arvioidaan olevan -2 233 666 euroa alijäämäinen.

Vuonna 2022 tilikauden tuloksen arvioidaan olevan -2 080 354 euroa alijäämäinen ja myös vuonna 2023 -1 230 469 euroa alijäämäinen. Taloussuunnitelma on siten kokonaisuudessaan alijäämäinen.

Vuosikate ja poistot vuosina 2016–2023, milj. €

Sotkamon kunnan talouden kehitys vuosina 2013–2023, €

7. RAHOITUSLASKELMA

Rahoituslaskelmaan kootaan tuloslaskelma- ja investointiosan tuottojen ja kulujen aiheuttama rahavirta. Lisäksi rahoituslaskelmaan merkitään lainakannan muutokset.

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toiminnan rahavirta	13 912 880	-1 708 668	427 628	1 000 339	1 849 824
Vuosikate	14 617 727	-1 608 668	954 628	1 090 339	1 939 824
Satunnaiset erät	38 452 677				
Tulorahoituksen korjaukset	-39 157 524	-100 000	-527 000	-90 000	-90 000
Investointien rahavirta	36 571 051	-8 640 000	-11 799 400	-18 585 800	-9 355 000
Investointimenot	-4 564 413	-11 360 000	-13 613 000	-19 439 000	-9 730 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	158 922	2 620 000	1 183 600	753 200	275 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	40 976 542	100 000	630 000	100 000	100 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	50 483 931	-10 348 668	-11 371 772	-17 585 461	-7 505 176
Antolainauksen muutokset	21 714 553	53 000	26 000	26 000	0
Antolainasaamisten lisäys	-782 125				
Antolainasaamisten vähennys	22 496 678	53 000	26 000	26 000	
Lainakannan muutokset	-277 175	-6 377 175	2 617 602	5 842 602	1 917 602
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000 000	3 000 000	6 000 000	9 000 000	5 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 277 175	-3 377 175	-3 382 398	-3 157 398	-3 082 398
<i>Pitkäaikaisten lainojen muutos</i>	<i>-277 175</i>	<i>-377 175</i>	<i>2 617 602</i>	<i>5 842 602</i>	<i>1 917 602</i>
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-6 000 000			
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-263 949	45 000	0	0	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien m	-3 684	45 000			
Saamisten muutos	-61 332				
Korottomien velkojen muutos	-198 933				
Rahoituksen rahavirta	21 173 429	-6 279 175	2 643 602	5 868 602	1 917 602
Vaikutus maksuvalmiuteen	71 657 360	-16 627 843	-8 728 170	-11 716 859	-5 787 573
Rahavarojen muutos	71 657 358	16 627 843	8 728 170	11 716 859	5 787 573
Rahavarat 31.12.	75 811 478	32 000 000	31 000 000	22 271 830	10 554 971
Rahavarat 1.1.	4 154 120	31 000 000	22 271 830	10 554 971	4 967 398

Tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Investointien tulorahoitus %	331,8 %	18,4 %	7,7 %	5,8 %	20,5 %
Lainanhoitokate	3,6	0,3	0,3	0,4	0,7
Lainat 31.12., 1 000 €	31 454 791	25 077 616	27 695 218	33 537 820	35 455 422
Lainat €/asukas	3 028	2 449	2 681	3 247	3 432
Kassan riittävyys, pv	303	118	112	73	35
Asukasluku 31.12.	10 389	10 241	10 330	10 330	10 330

Toiminnan rahavirta

Toiminnan rahavirta kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Tulorahoitus saadaan, kun vuosikatteesta vähennetään tulorahoituksen korjauserät ja satunnaiset tuotot.

Investointien rahavirta

Investoinnin rahavirta saadaan, kun investointimenoista vähennetään pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot sekä investointikohteisiin saadut rahoitusosuudet. Investointien rahavirta tarkoittaa, paljonko kunta rahoittaa nettomääräisesti investointeja.

Taloussuunnitelmakauden 2021-2023 investointiraami on merkittävän suuri. Osa investoinneista, noin puolet, rahoitetaan omaisuusjärjestelyiden seurauksena saadulla varallisuudella, jota investointien rahavirta ei ota huomioon. Vuonna 2021 investointimenot ovat bruttona 13,6 milj. euroa ja nettona rahoitusosuuksien sekä myyntivoittojen jälkeen 11,03 milj. euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Jos toiminnan ja investointien rahavirta on negatiivinen, tarkoittaa se, että tulorahoitus ei riitä kokonaan rahoittamaan investointeja tai lyhentämään lainoja.

Toiminnan ja investointien rahavirta on negatiivinen taloussuunnitelmakaudella. On kuitenkin otettava huomioon, että kaikista investoinneista ei ole vielä talousarvion laadinnan aikaan lopullisia toteutus- ja rahoituspäätöksiä. Lisäksi osa investoinneista rahoitetaan omaisuusjärjestelyiden seurauksena saadulla varallisuudella, jota toiminnan ja investointien rahavirta ei ota huomioon.

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja oman pääoman muutokset.

Huippupaikat Oy on aloittanut vuonna 2018 lunastamaan kunnalta Vuokatin rinnealueen toimintaympäristön kehittämishankkeessa rakennettuja suorituspaikkoja (superpipe ja slopestyle) lunastamissopimuksen mukaisesti. Lunastamissopimuksen kesto on 5 vuotta. Kirjanpidollisesti tämä näkyy investointien rahavirrassa rahoitusosuuksina sekä saamisten muutoksena. Lunastussopimuksen mukaiset summat on huomioitu antolainasaamisten vähennyksissä.

Rahoituksen rahavirtaan voi vaikuttaa hanketoiminnalle annettava väliaikaisrahoitus, josta kunnanhallitus tekee erilliset päätökset. Väliaikaisrahoituksen tarvetta ei voida arvioida etukäteen talousarviossa.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

- Lainanhoitokate
= (Vuosikate + korkokulut) / (Korkokulut + lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, myymään kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

- Kassan riittävyys
= 365 pv X Rahavarat varainhoitovuoden lopussa / Kassasta maksut varainhoitovuonna

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Riittävänä tavoitearvona voidaan pitää 14–30 päivän kassan riittävyyttä.

Lainamäärä

Lainamäärän kehitys (1 000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Pitkäaik. lainojen lisäys	3 000	3 000	6 000	9 000	5 000
Pitkäaik. lainojen vähennys	-3 277	-3 377	-3 382	-3 157	-3 082
<i>Pitkäaik. lainojen muutos</i>	<i>-277</i>	<i>-377</i>	<i>2 618</i>	<i>5 843</i>	<i>1 918</i>
Lyhytaik. lainojen muutos		-6 000			
Lainat 31.12.	31 455	25 078	27 696	33 539	35 457
Lainat €/asukas	3 041	2 449	2 681	3 247	3 432
Asukasluku	10 344	10 241	10 330	10 330	10 330

Uutta pitkäaikaista lainaa suunnitellaan otettavaksi vuonna 2021 yhteensä 6,0 milj. euroa ja entisiä pitkäaikaisia lainoja maksetaan pois noin 3,3 milj. euroa. Nettovelkaantumisen on siten noin 2,6 milj. euroa. Vuonna 2020 on maksettu entisiä pitkäaikaisia lainoja pois enemmän kuin on otettu uutta lainaa. Lisäksi vuonna 2020 on maksettu lyhytaikaista lainaa pois 6,0 milj. euroa. Lyhytaikaisen lainan takaisinmaksu on tehty kassavaroista.

Vuonna 2022 uutta pitkäaikaista lainaa suunnitellaan otettavaksi 9,0 milj. euroa. Vuonna 2023 pitkäaikaisen lainan tarpeeksi arvioidaan 5,0 milj. euroa. Molempina vuosina entisiä pitkäaikaisia lainoja maksetaan pois noin 3,0 milj. euroa per vuosi.

Vuosien 2021-2023 nettoinvestoinneista toteutetaan lähtökohtaisesti puolet lainarahoituksella ja puolet omalla rahalla. Kunnan kokonaislainamäärä kasvaa vuosien 2021-2023 aikana yhteensä noin 7,7 milj. eurolla. Kunnan kokonaislainamäärä sekä asukaskohtainen lainamäärä pysyvät alle valtakunnan keskiarvon.

8. KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN TOIMIALOITTAIN

8.1. HALLINNON TOIMIALA

Vastuuhenkilö kunnanjohtaja

Toimialan tehtävä

Hallinnon toimiala sisältää vaalien, tarkastuslautakunnan, kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, elinkeinopalvelujen, henkilöstön, lomatoimen ja maataloustoimen kokonaisuudet.

Talousarviovuoden 2021 näkymä

Sotkamon kunnan nykyinen kuntastrategia sekä elinvoimaohjelma ovat voimassa vuoden 2021 loppuun saakka. Vuoden 2021 aikana kunnassa valmistellaan em. uudet strategiat, jotka antavat suuntaviivat ja painopisteet tulevaisuuden kehittämistyölle.

Hallinnon toimiala on laajasti mukana talousarviovuonna erilaisissa elinkeino- ja elinvoimahankkeissa (Vuokatti Areena, tapahtumat, elokuvateollisuus, EYOF2021-kisat, CEMIS-yhteistyö, JYU-yhteistyö jne.). Kunta jatkaa aktiivisesti työllisyydenhoidon kehittämistä ja on mukana yhtenä kuntana Kainuun työllisyyden kuntakoikeilussa, joka alkaa 1.1.2021. Kunta jatkaa kunnan omiin yrityspalveluihin panostamista; yritysasiantuntija on vakinaistettu ja vuoden 2020 lopussa on aloittanut määräaikaissä tehtävässä matkailuasiantuntija. Sotkamon kirkonkylän Masterplan valmistuu alkuvuodesta 2021. Vuokatin matkailun kehittämisessä ollaan aktiivisesti mukana ja kuntamarkkinointia toteutetaan markkinointisuunnitelman mukaisesti.

Hiukan alueen kehittäminen on erityisenä painopisteenä vuonna 2021. Hiukan stadion kunnostetaan ja ensimmäinen rantarakennus rakennetaan, joka palvelee niin stadionin käyttöä kuin Hiukan ulkoilualueen tarpeita sekä uimarannan käyttäjiä. Hankerahoitusta hyödynnetään niin paljon kuin mahdollista.

Talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalveluiden sekä ICT-ympäristön käyttöönottoprojektit saatetaan valmiiksi ja sähköistä viestintää ja digitaalisia palveluja kehitetään edelleen. Vuoden 2021 aikana otetaan käyttöön Dynasty-asianhallintajärjestelmän uusi versio.

Vuoden 2021 aikana jatketaan kunnan sijoitusvarallisuuden hoitamista yhdessä kilpailutettujen varainhoitajien kanssa. Vuoden 2021 aikana aloitetaan yhteistyö kunnan uuden tilintarkastusyhteisön kanssa.

Vuonna 2021 aloitetaan kunnan uuden talouden tasapainottamis- ja kehittämisohjelman toimeenpano, kun nykyinen talouden tasapainottamisohjelma päättyy vuoden 2020 lopussa.

Vuosi 2021 tulee olemaan kuntavaalivuosi.

Lomituspalveluissa käynnistetään paikallisyksiköiden yhdistämisen selvittely.

Henkilöstöhallinnon tavoitteena on tukea henkilökuntaa jaksamaan työssään ja kehittämään resilienssiä, jotta monenlaiset muuttuvat tilanteet ovat hallittavissa, työ sujuu sen vaatimalla tavalla ja kuntalaisille suunnatut palvelut ovat edelleen laadukkaita. Johtajuuden ja esimiestyön tueksi sekä kehittämiseksi on haettu 1,5 vuoden hankerahoitusta Kevalta vuoden 2020 puolella. Henkilöstön hyvinvointia tuetaan monenlaisilla

liikunnallisilla asioilla kuten taukoliikunnalla, liikuntailtapäivien tukemisella, yhteistyökumppaneiden järjestämällä tapahtumilla, liikuntakursseilla sekä e-passin käyttömahdollisuudella.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Myyntituotot	1 757 511	1 674 700	1 579 610	1 562 658	1 562 658
Maksutuotot	225 654	148 660	173 290	173 290	173 290
Tuet ja avustukset	1 302 713	609 134	514 114	330 000	348 000
Muut toimintatuotot	357 772	348 000	869 000	340 000	291 000
Toimintatuotot	3 643 650	2 780 494	3 136 014	2 405 948	2 374 948
Henkilöstökulut	-3 854 995	-3 754 107	-3 992 101	-3 697 593	-3 721 176
Palvelujen ostot	-44 747 105	-44 689 713	-43 210 322	-42 814 722	-42 817 022
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-125 984	-30 185	-56 450	-51 550	-46 150
Avustukset	-629 853	-753 700	-744 200	-744 200	-744 200
Muut toimintakulut	-256 618	-282 255	-278 550	-289 241	-124 241
Toimintakulut	-49 614 555	-49 509 960	-48 281 623	-47 597 306	-47 452 789
Toimintakate	-45 970 905	-46 729 466	-45 145 609	-45 191 358	-45 077 841
Poistot ja arvonalentumiset	-20 456	-34 298	-31 600	-31 600	-31 600
Vyörytyserät, netto	498 024				
Tilikauden tulos	-45 493 337	-46 763 764	-45 177 209	-45 222 958	-45 109 441

Talous (ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Myyntituotot	1 737 668	1 674 700	1 579 610	1 562 658	1 562 658
Maksutuotot	225 654	148 660	173 290	173 290	173 290
Tuet ja avustukset	1 302 713	609 134	514 114	330 000	348 000
Muut toimintatuotot	344 370	348 000	869 000	340 000	291 000
Toimintatuotot	3 610 405	2 780 494	3 136 014	2 405 948	2 374 948
Henkilöstökulut	-3 854 995	-3 754 107	-3 992 101	-3 697 593	-3 721 176
Palvelujen ostot	-44 643 654	-44 689 713	-43 205 988	-42 810 388	-42 812 688
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-125 703	-30 185	-56 450	-51 550	-46 150
Avustukset	-629 853	-753 700	-744 200	-744 200	-744 200
Muut toimintakulut	-243 125	-282 255	-210 237	-220 927	-55 927
Toimintakulut	-49 497 330	-49 509 960	-48 208 976	-47 524 658	-47 380 141
Toimintakate	-45 886 925	-46 729 466	-45 072 962	-45 118 710	-45 005 193
Poistot ja arvonalentumiset	-20 456	-34 298	-31 600	-31 600	-31 600
Satunnaiset tuotot ja kulut					
Tilikauden tulos	-45 907 381	-46 763 764	-45 104 562	-45 150 310	-45 036 793

Vuoden 2021 toiminnalliset tavoitteet

Kuntastrategian tavoite	Laajan hyvinvointikertomuksen tavoite	Talousarviotavoite vuodelle 2021	Toimenpide	Mittari
Kasvava elinvoima	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Kunnan strategioiden päivittäminen ja uusiminen	Uusi kuntastrategia sekä uusi elinvoimaohjelma	Hyväksytty uusi kuntastrategia sekä hyväksytty uusi elinvoimaohjelma
Kasvava elinvoima	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Sotkamon alueen työllisyydenhoidon kehittäminen	Kainuun työllisyyden kuntakokeilun käynnistyminen 1.1.2021	Kuntakokeilun tulokset vuodelta 2021, muutos työmarkkinatukimaksuissa, työllisyysaste, työttömyysaste
Asukkaiden hyvinvointi	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Sotkamon alueen työllisyydenhoidon kehittäminen	Matalan kynnyksen työ- ja toimintapaikkojen mahdollistaminen	Yhdistysten talo -toiminnan käynnistäminen Sotkamossa, Toimintakeskuksen resursointi, palkkatukityöllistämisen vahvistaminen kunnassa
Kasvava elinvoima	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Yritysten toimintatukien edellytysten tukeminen sekä uusien yritysten sijoittumisen edistäminen kunnan alueelle, kunnan asukasluvun vahvistaminen	Kuntamarkkinointi, tonttitarjonta, kampanjat, kunnan ja yritysten välinen yhteistyö, yhteiset hankkeet, Etenijä-palveluseteli	Myydyt/vuokratut tontit, yritysten määrän kehittyminen, kunnan asukasmäärän kehitys, Etenijä-palvelusetelipäätösten määrä
Resurssien järkevä käyttö	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Sotkamon kunnan terveen talouden kantokyvyn varmistaminen tulevina vuosina	Uuden talouden tasapainottamis- ja kehittämisohjelman (v.2021-2025) käynnistäminen	Talouden tasapainottamis- ja kehittämisohjelman tulokset vuodelta 2021
Kasvava elinvoima	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Kehitetään johtajuutta, esimiestaitoja ja työyhteisötaitoja	Toteutetaan työyhteisöhanke (KEVA, kesto 1,5 v)	Hankkeelle asetettavat tavoitteet toteutuvat

Kuntastrategian tavoite	Laajan hyvinvointikertomuksen tavoite	Talousarviotavoite vuodelle 2021	Toimenpide	Mittari
Kasvava elinvoima	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Huolehditaan henkilöstön hyvinvoinnista	E-passi on edelleen käytössä; järjestetään tyky- ja tyhytoimintaa; tehdään työhyvinvointikysely (Par-Ty)	Työhyvinvointikyselyn tulokset ovat parantuneet edellisistä tuloksista
Kasvava elinvoima	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Viljelijöiden osaamisen kehittäminen	Viljelijöiden aktivoiminen eri kehittämistoimenpiteisiin, esim. koulutuksiin	Koulutuksiin (pienryhmät ja KAO) osallistuneiden määrä ja Neuvo 2020 palveluiden käyttäjien määrä
Kasvava elinvoima	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Lomituspalvelujen järjestäminen kysyntää vastaavasti paikallisyksikön alueella. Lomittajien ammattitaidon kehittäminen ja työhön motivoitunut henkilöstö.	Tehokas ja taloudellinen työvuorosuunnittelu, koulutukset sekä yhteiset palaverit	Lomituspäivän hinta vrt. koko Suomi, koulutuspäivät ja sairauspoissaolot
Resurssien järkevä käyttö	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Lomituspalvelujen järjestäminen taloudellisesti ja taroituksenmukaisesti	Paikallisyksiköiden yhdistymisen käynnistäminen	Yksiköt laativat esityksen yhteisistä toimintaperiaatteista ja resurssitarpeista

VAALIT

Vastuuhenkilöt maaseutupäällikkö ja toimistopäällikkö

Tehtävä

Vaalit sisältää EU-vaalien, presidentin vaalien, eduskuntavaalien ja kuntavaalien järjestämisen.

Kunnan keskusvaalilautakunta vastaa vaalien järjestämisestä kunnassa. Sen päätehtävänä on valtiollisissa vaaleissa suorittaa vaalien toimittamiseksi tarpeelliset valmistelutoimenpiteet, järjestää ennakoäänestys ja siihen tarvittava henkilökunta, tarkastaa ennakoäänestysasiakirjat, suorittaa vaalilautakuntien ja vaalitoimistijoiden koulutus ja järjestää alustavan äänten laskennan tiedottaminen.

Kuntavaaleissa keskusvaalilautakunnan tehtävänä on edellä mainittujen lisäksi ehdokashakemusten käsittely, ehdokaslistojen yhdistelmän laadinta, vaalien tuloslaskennan suorittaminen ja vaalien tuloksen vahvistaminen.

Vuonna 2021 ovat kuntavaalit.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tuet ja avustukset	36 601				18 000
Toimintatuotot	36 601	0	0	0	18 000
Henkilöstökulut	-16 795	-3 687	-35 743	-3 619	-27 201
Palvelujen ostot	-5 730	-3 000	-4 300	-1 000	-3 300
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 990		-2 700		
Muut toimintakulut	-218				
Toimintakulut	-26 733	-6 687	-42 743	-4 619	-30 501
Toimintakate	9 868	-6 687	-42 743	-4 619	-12 501
Vyörytyserät, netto	-389				
Tilikauden tulos	9 479	-6 687	-42 743	-4 619	-12 501

TARKASTUSLAUTAKUNTA JA TILINTARKASTUS

Vastuuhenkilö talousjohtaja

Tehtävä

Tarkastuslautakunnan tehtävät määritellään kuntalaissa. Lautakunta valmistelee valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Lisäksi lautakunta valvoo lakisääteisen tilintarkastuksen sopimuksenmukaista toteutumista ja vastaa sidonnaisuusilmoituksista.

Tilintarkastajan tehtävistä säännellään myös kuntalaissa. Tilintarkastajan on toukokuun loppuun mennessä tarkastettava julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

Kunnan tilintarkastusyhteisönä toimii tilikausien 2021-2024 tarkastuksessa KPMG Oy (sisältäen option tilikausista 2025-2026).

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-7 027	-8 199	-8 173	-8 173	-8 173
Palvelujen ostot	-12 495	-16 000	-16 000	-8 800	-8 800
Muut toimintakulut		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Toimintakulut	-19 522	-25 199	-25 173	-17 973	-17 973
Toimintakate	-19 522	-25 199	-25 173	-17 973	-17 973
Tilikauden tulos	-19 522	-25 199	-25 173	-17 973	-17 973

KUNNANVALTUUSTO

Vastuullisena kunnanhallitus sekä vastuhenkilö kunnanjohtaja

Tehtävä

Kunnanvaltuusto vastaa ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista. Kunnanvaltuusto asettaa vuosittain talousarviossa toimielimille tulostavoitteet, joilla se ohjaa määrärahojen käyttötarkoitusta, palvelutuotannon määrä ja laatua sekä toiminnan kehittämissuuntaa.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Henkilöstökulut	-31 305	-25 622	-25 540	-25 540	-25 540
Palvelujen ostot	-8 659	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2	-1 000			
Muut toimintakulut	-1 217	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Toimintakulut	-41 183	-37 622	-36 540	-36 540	-36 540
Toimintakate	-41 183	-37 622	-36 540	-36 540	-36 540
Poistot	-589				
Tilikauden tulos	-41 772	-37 622	-36 540	-36 540	-36 540

KUNNANHALLITUS

Vastuuhenkilöt kunnanjohtaja, talousjohtaja ja toimistopäällikkö

Tehtävä

Kunnanhallitus vastaa mm. kunnan hallinnon ja talouden hoidosta ja kehittämisestä, valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta, kunnan edun valvonnasta, henkilöstöpolitiikasta, kunnan toiminnan yhteensovittamisesta, kunnan toiminnan omistajaohjauksesta sekä kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Taloussuunnitelman 2021-2023 kustannuksiin sisältyvät maa-alueiden myyntivoitot, eläkekulut, henkilöstökuluja sekä kunnan osarahoittamat työmarkkinatukimaksut.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Myyntituotot	1 757 511				
Maksutuotot	225 654				
Tuet ja avustukset	1 266 112				
Muut toimintatuotot	357 772	110 000	630 000	100 000	100 000
Toimintatuotot	3 607 049	110 000	630 000	100 000	100 000
Henkilöstökulut	-3 799 868	-956 590	-998 330	-999 546	-999 546
Palvelujen ostot	-44 720 221	-477 200	-415 000	-48 000	-48 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-121 992	-3 000	-31 000	-29 000	-29 000
Avustukset	-629 853	-575 000	-480 000	-480 000	-480 000
Muut toimintakulut	-255 183	-14 000	-13 000	-23 000	-23 000
Toimintakulut	-49 527 117	-2 025 790	-1 937 330	-1 579 546	-1 579 546
Toimintakate	-45 920 068	-1 915 790	-1 307 330	-1 479 546	-1 479 546
Poistot	-20 458				
	499 002				
Tilikauden tulos	-45 441 524	-1 915 790	-1 307 330	-1 479 546	-1 479 546

HALLINTOPALVELUT

Vastuuhenkilöt kunnanjohtaja, talousjohtaja ja toimistopäällikkö

Tehtävä

Hallintopalvelut pitävät sisällään kansainvälisen toiminnan, maakunnallisen yhteistoiminnan (Kainuun sote ja Kainuun liitto), käyttövaraukset (veteraanitoiminta, vanhus- ja vammaisneuvosto sekä nuorisovaltuusto) ja asuntotoimen.

Vuoden 2019 tilinpäätösluvut sisältyvät edellisellä sivulla talousarviossa esitettyihin kunnanhallituksen lukuihin. Vuodelle 2021 on budjetoitu kaksi uutta kokoaikaista toimea; matkailuasiantuntija sekä työllisyysohjaaja, jotka sisältyvät vuoden 2021 lukuihin (työllisyysohjaaja kuntakokeilun loppuun saakka).

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Myyntituotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot		170 000	173 000	174 000	175 000
Toimintatuotot	-	170 000	173 000	174 000	175 000
Henkilöstökulut		-244 790	-522 879	-457 550	-457 550
Palvelujen ostot		-42 757 286	-41 140 234	-41 146 234	-41 146 234
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-3 300	-3 200	-3 200	-2 800
Avustukset			-20 000	-20 000	-20 000
Muut toimintakulut		-55 019	-44 835	-44 835	-44 835
Toimintakulut	-	-43 060 395	-41 731 148	-41 671 819	-41 671 419
Toimintakate	-	-42 890 395	-41 558 148	-41 497 819	-41 496 419
Poistot		-34 298	-31 600	-31 600	-31 600
Tilikauden tulos	-	-42 924 693	-41 589 748	-41 529 419	-41 528 019

ELINKEINOPALVELUT

Vastuuhenkilöt kunnanjohtaja, talousjohtaja ja toimistopäällikkö

Tehtävä

Elinkeinopalveluihin kuuluu yleiset elinkeinopalvelut, matkailu- ja kuntamarkkinointi, yhteistyösopimukset, työllisyydenhoito, joukkoliikenne, yritysten toimitilat, muu kehittäminen sekä elinkeinopalveluiden projektit.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Myyntituotot	18 474				
Tuet ja avustukset	926 617	449 134	384 114	200 000	200 000
Muut toimintatuotot	74 108	54 000	50 000	50 000	
Toimintatuotot	1 019 199	503 134	434 114	250 000	200 000
Henkilöstökulut	-424 027	-629 500	-709 369	-542 014	-542 014
Palvelujen ostot	-1 927 571	-927 422	-1 061 808	-1 037 808	-1 037 808
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-89 414	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Avustukset	-20 300	-105 000	-193 000	-193 000	-193 000
Muut toimintakulut	-196 262	-192 536	-191 536	-192 536	-27 536
Toimintakulut	-2 657 574	-2 003 550	-2 160 713	-1 970 358	-1 805 358
Toimintakate	-1 638 375	-1 500 416	-1 726 599	-1 720 358	-1 605 358
Vyörytyserät, netto	-39 990				
Tilikauden tulos	-1 678 365	-1 500 416	-1 726 599	-1 720 358	-1 600 358

Elinkeino- ja kehittämisrahoitus sekä muu kunnanhallituksen alainen rahoitus

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Matkailun markkinointi (VMK Oy ja Vuokatti News)	120 000	130 000	130 000	130 000	130 000
Kuntamarkkinointi		50 000	35 000	35 000	35 000
Yhteistyösopimukset (mm. SuperJymy, Vuokatti Ski Team Kainuu, Finnish Flash)	45 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Joukkoliikenne	211 625	210 000	200 000	200 000	200 000
Muu kehittäminen (mm. Etenijä-seteli, yritysasiantuntija, Monetra, Atea)	167 067	100 000	414 757	415 034	415 034
EYOF2021	40 349	100 000	150 000		
Vauhtia Vuokatin (Kajaani-Oulujärvi) kv-matkailuun -hanke	85 019				
Tolokusti Sotkamossa -työllisyydenhoidon hanke (31.7.2020 saakka)	18 627	22 795			
Tolokkua tukea ja osallisuutta Sotkamossa -hanke	37 605	76 759	75 258		
Työllistämisen kuntalisä	28 058	35 000	35 000	35 000	35 000
Elävä Kainuu Leader -maksuosuus	47 930	45 000	52 974	52 974	52 974
Kajaanin AMK (v.2020 saakka Kainuun Etu Oy)	54 216	54 000	44 000	20 000	20 000
JYU:n Vuokatin yksikkö	110 000	110 000	110 000	110 000	110 000
CEMIS	65 000	65 000	65 000	65 000	65 000
Rastiviikko	33 288				
Ennakoimattomat projektit		10 000	10 000	10 000	10 000
Osuuskauppa Maakunta	128 677	120 000	120 000	120 000	
Yleishyödyll. yhdistysten toiminta-avustus	12 500	15 000	15 000	15 000	15 000
Kesätyöseteli	23 028	20 000	23 000	23 000	23 000
Korona-varaus		54 013	30 000		

Elinkeino- ja kehittämisrahoituksessa on huomioitu hallinnon toimialan tämän hetkiset (tiedossa olevat) hankkeet.

HENKILÖSTÖ

Vastuuhenkilöt sivistysjohtaja ja palvelualue sihteeri

Tehtävä

Henkilöstö sisältää kunnan henkilöstöhallinnon (ml. työterveyshuolto sekä henkilökunnan tyhy-setelit). Kunnan henkilöstöstrategiassa hyväksytyt kunnan tavoitteet ja toimintalinjat ovat: johtaminen, osaaminen, työhyvinvointi, rekrytointi ja palkkaus.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Myyntituotot	200				
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	339 496	160 000	130 000	130 000	130 000
Muut toimintatuotot	16 137	10 000	10 000	10 000	10 000
Toimintatuotot	355 833	170 000	140 000	140 000	140 000
Henkilöstökulut	-507 541	-48 245	-64 088	-64 320	-64 320
Palvelujen ostot	-344 050	-337 800	-368 500	-368 500	-368 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 826	-6 400	-5 100	-5 100	-5 100
Avustukset	-53 669	-33 700	-31 200	-31 200	-31 200
Muut toimintakulut	-10 899	-12 400	-21 400	-21 400	-21 400
Toimintakulut	-919 985	-438 545	-490 288	-490 520	-490 520
Toimintakate	-564 152	-268 545	-350 288	-350 520	-350 520
Vyörytyserät, netto	-14 107				
Tilikauden tulos	-578 259	-268 545	-350 288	-350 520	-350 520

LOMATOIMI

Vastuuhenkilö lomituspäällikkö

Tehtävä

Lomatoimi vastaa maatalousyrittäjien lomituspalveluiden (vuosiloma, sijaisapu ja maksullinen lomitus) järjestämisestä Sotkamo-Kajaani-Kuhmo yhteistoiminta-alueella.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Myyntituotot	1 716 281	1 674 700	1 579 610	1 562 658	1 562 658
Maksutuotot	225 298	148 660	173 290	173 290	173 290
Toimintatuotot	1 941 579	1 823 360	1 752 900	1 735 948	1 735 948
Henkilöstökulut	-1 600 486	-1 584 204	-1 524 695	-1 496 689	-1 496 689
Palvelujen ostot	-212 008	-197 255	-190 680	-190 580	-190 580
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 681	-10 535	-8 950	-8 750	-8 750
Avustukset	-23 262	-20 000			
Muut toimintakulut	-9 086	-4 690	-5 020	-4 870	-4 870
Toimintakulut	-1 861 523	-1 816 684	-1 729 345	-1 700 889	-1 700 889
Toimintakate	80 056	6 676	23 555	35 059	35 059
Vyörytyserät, netto	-28 717				
Tilikauden tulos	51 339	6 676	23 555	35 059	35 059

MAATALOUSTOIMI

Vastuuhenkilö maaseutupäällikkö

Tehtävä

Maataloustoimi vastaa maaseutuelinkeinoviranomaiselle kuuluvista lakisääteisistä tehtävistä ja maaseudun kehittämisestä. Sotkamon maataloushallinto vastaa EU-maksajavirastotehtävistä Kajaanin, Kuhmon ja Sotkamon muodostamalla yhteistoiminta-alueella.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Muut toimintatuotot	6 547	4 000	6 000	6 000	6 000
Toimintatuotot	6 547	4 000	6 000	6 000	6 000
Henkilöstökulut	-104 985	-109 177	-103 284	-100 144	-100 144
Palvelujen ostot	-4 376	-3 750	-3 800	-3 800	-3 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-401	-950	-500	-500	-500
Avustukset	-7 519	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Muut toimintakulut	-606	-1 610	-760	-600	-600
Toimintakulut	-117 887	-135 487	-128 344	-125 044	-125 044
Toimintakate	-111 340	-131 487	-122 344	-119 044	-119 044
Poistot	-1 789				
Tilikauden tulos	-113 129	-131 487	-122 344	-119 044	-119 044

8.2. SIVISTYKSEN TOIMIALA

Vastuuhenkilö sivistysjohtaja

Toimialan tehtävä

Sivistyksen toimiala sisältää yleishallinnon, varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, lukion, Olympiavalmennuskeskuksen, liikuntapalvelut, kansalaisopiston, kirjaston, musiikkitoiminnan, kulttuuri- ja museotoimen sekä nuorisotoimen toiminnan.

Talousarviovuoden 2021 näkymä

Sivistyksen toimialan toiminnassa on vuonna 2021 kaksi merkittävää rakennusprojektia: yläkoulun sekä lukion ja kirjastorakennuksen suunnitteluun osallistuminen ja siihen liittyvien työtehtävien suorittaminen. Edelliseen liittyen jatketaan jo aloitettua suunnittelutyötä yhdessä teknisen toimialan kanssa ja jälkimmäinen aloitetaan uutena. Rakentamisen kustannukset näkyvät lähinnä investoinneissa ja vain osin käyttötaloudessa.

Vaikka uudet rakennukset ovat vasta suunnitteilla, niin niissä järjestettävän toimintakulttuurin muutos aloitetaan samanaikaisesti. Oppivelvollisuuden laajentamiseen 2. asteelle liittyvät lakimuutokset ovat tätä kirjoittaessa valmistelussa ja osa laeista astuu voimaan jo 1.1.2021 ja osa 1.8.2021. Muutoksilla pyritään nostamaan Suomen koulutustasoa ja parantamaan hyvinvointia. Uusilla laeilla ja niiden toimeenpanolla on kustannusvaikutuksia kuntatalouteen valtion subventoinnista huolimatta.

Perusopetuksen arvioinnin uudistaminen alkaa ja urheiluyläluokkatyyppistä mallia kehitetään. Lukion uuden opetussuunnitelman työstäminen saadaan valmiiksi ja se otetaan käyttöön 1.8.2021. OVK:n huippuvaiheen asiantuntijapalveluiden kehittäminen jatkuu. Ap-ip -toiminnan ja nuorisotyön rakennetta muutetaan ja aloitettua työtä jatketaan.

Hanketoiminnalla kehitetään uusia palveluita ja parannetaan toimintaa: mm. varhaiskasvatusikäisten lasten liikunta, lasten harrastustoiminnan kehittäminen (kokonainen koulupäivä), lasten ja nuorten hyvinvoinnin monipuolinen edistäminen, e-museo, opinnollistaminen (kansalaisopisto), digitalisaatio ym.

Koronaepidemian vaikutukset toimintaan, resursseihin ja talouteen ovat edelleen mittavat. Oletettavaa on, että se vaikuttaa koko toimialan yksiköiden toimintaan ja talouteen lisäämällä kustannuksia ja vähentämällä osallistumismaksuja. Erityisesti vapaa-aikapalvelujen toimintaan ja tapahtumiin osallistuminen on todennäköisesti edelleen vähäisempää kuin aikaisempina vuosina. Talouteen vaikuttaa myös varhaiskasvatuksen maksuihin liittyvän lain uudistaminen; tuloeroja nostetaan, jolloin asiakasmaksut vähenevät. Palkankorotukset 1.4.2021 ja maksettava paikallinen erä tuovat kustannusvaikutusta toimialalle.

Esimiehet ja henkilökunta osallistuvat työyhteisöhankeeseen jaksamisen edistämiseksi ja oman työn kehittämiseksi.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Myyntituotot	663 247	696 032	891 732	891 732	891 732
Maksutuotot	764 482	631 000	571 500	571 500	571 500
Tuet ja avustukset	583 984	1 129 945	879 895	763 387	763 387
Muut toimintatuotot	125 366	386 200	20 800	20 800	20 800
Toimintatuotot	2 137 079	2 843 177	2 363 927	2 247 419	2 247 419
Henkilöstökulut	-15 686 537	-16 942 972	-16 927 744	-17 236 964	-17 261 571
Palvelujen ostot	-6 083 098	-4 952 477	-4 902 885	-4 868 685	-4 867 835
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-508 289	-523 960	-625 570	-700 820	-780 820
Avustukset	-491 601	-1 008 500	-1 104 500	-1 124 500	-1 144 500
Muut toimintakulut	-461 843	-1 969 470	-2 241 154	-2 198 253	-2 213 752
Toimintakulut	-23 231 368	-25 397 379	-25 801 853	-26 129 222	-26 268 478
Toimintakate	-21 094 289	-22 554 202	-23 437 926	-23 881 803	-24 021 059
Poistot	-61 809	-70 699	-83 522	-65 282	-64 882
Vyörytyserät, netto	-297 814				
Tilikauden tulos	-21 453 912	-22 624 901	-23 521 448	-23 947 085	-24 085 941

Talous (ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Myyntituotot	663 077	545 500	741 200	741 200	741 200
Maksutuotot	759 910	631 000	571 500	571 500	571 500
Tuet ja avustukset	583 984	1 129 945	879 895	763 387	763 387
Muut toimintatuotot	124 556	386 200	20 800	20 800	20 800
Toimintatuotot	2 131 527	2 692 645	2 213 395	2 096 887	2 096 887
Henkilöstökulut	-15 686 537	-16 942 972	-16 927 744	-17 236 964	-17 261 571
Palvelujen ostot	-2 734 108	-2 780 281	-2 740 987	-2 706 787	-2 705 937
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-474 695	-523 960	-625 570	-700 820	-780 820
Avustukset	-491 601	-1 008 500	-1 104 500	-1 124 500	-1 144 500
Muut toimintakulut	-4 441 795	-499 150	-825 094	-782 194	-797 694
Toimintakulut	-23 828 736	-21 754 863	-22 223 895	-22 551 265	-22 690 522
Toimintakate	-21 697 209	-19 062 218	-20 010 500	-20 454 378	-20 593 635
Poistot	-61 809	-70 699	-83 522	-65 282	-64 882
Tilikauden tulos	-21 759 018	-19 132 917	-20 094 022	-20 519 660	-20 658 517

Vuoden 2021 toiminnalliset tavoitteet

Kuntastrategian tavoite	Laajan hyvinvointikertomuksen tavoite	Sivistyksen toimialan ohjelma 2017-2021	Talousarvio-tavoite 2021	Toimenpide	Mittari
Resurssien järkevä käyttö	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Resurssien järkevä käyttö	Toteutetaan oppivelvollisuuden laajentaminen valtakunnallisten lakien, säädösten ja ohjeiden mukaan.	Kehitetään nivelvaiheiden ohjausta, perusopetuksen ja toisen asteen yhteistyötä sekä huolehditaan käytännön toteutuksesta kustannustehokkaasti. Huomioidaan koko toimialan mahdollisuudet.	Tehostettua opinto-ohjausta saaneiden oppilaiden määrä yläkoulussa. Kaikki sotkamolaiset nuoret hakevat ja ottavat vastaan toisen asteen opiskelupaikan syksyllä 2021.
Asukkaiden hyvinvointi	Asukkaiden hyvinvointia tukevien toimien lisääminen ja pahoinvoinnin ennaltaehkäisy	Asukkaiden hyvinvointi	Lievennetään koronaepidemiasta johtuvista rajoitteista aiheutuvia haittoja lasten ja nuorten, työikäisten sekä ikäihmisten kohdalla.	Kohdennetaan saadut koronaavustukset tarvittaviin tukitoimiin ja henkilöstöresursseihin. Haetaan uusia avustuksia niiden ollessa tarjolla. Kehitetään digitaalisia palveluita koko toimialalla. Kehitetään etäpalveluita vapaa-aikapalveluissa.	Haettujen avustusten lukumäärät, euromäärät ja kohteet. Uudet digitaaliset palvelut ja entisten kehittämistoimet. Etäpalveluiden määrä vapaa-aikapalveluissa.
Kasvava elinvoima	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Asukkaiden hyvinvointi	Aloitetaan strukturoidun lasten ja nuorten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämisen malli, ns. Sotkamon malli, yhteistyössä Kainuun soten kanssa.	Työryhmytyöskentely on aloitettu ja kehitetty yhteistyössä mallia. On toteutettu käytännön toimenpiteitä lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi. Haetaan hankerahotusta.	Hankehakemus on jätetty (euromäärä). Toteutettujen käytännön toimenpiteiden määrä.
Kuntastrategian tavoite	Laajan hyvinvointikertomuksen tavoite	Sivistyksen toimialan	Talousarvio-tavoite 2021	Toimenpide	Mittari

		ohjelma 2017-2021			
Kasvava elinvoima	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Kasvava elinvoima	Osallistutaan aktiivisesti yläkoulun suunnittelun seuraaviin vaiheisiin.	Osallistutaan työryhmiin ja asiantuntijatiimeihin sekä toteutetaan tarvittavia työtehtäviä.	Yläkoulun suunnittelutyöt ovat sivistyksen toimialan osalta valmiina vuoden loppuun mennessä.
Kasvava elinvoima	Asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edesauttaminen	Kasvava elinvoima	Edistetään uuden lukio- ja kirjastorakennuksen suunnittelutyötä.	Osallistutaan suunnittelutyöryhmään ja toteutetaan tarvittavia työtehtäviä. Toteutetaan kuntalaiskysely kokonaisuuteen liittyen. Viestitään työn edistymisestä säännöllisesti.	Hankesuunnitelma on sivistyksen toimialan osalta valmis vuoden loppuun mennessä. Kuntalaiskyselyn tulokset on käytettävissä hankesuunnitelmaa valmisteltaessa. Viestintäsuunnitelma on tehty ja se on toteutunut suunnitellusti.
Kasvava elinvoima	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Kasvava elinvoima	Jatketaan toimialan rakenteellista kehittämistä.	Rakennetaan toimivat mallit käytännön toimintaan ja työskentelyyn.	Henkilökunnan työtehtävät ja vastuut on määritelty.
Resurssien järkevä käyttö	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Resurssien järkevä käyttö	Kehitetään palveluita erilaisella hankkeisiin liittyvällä yhteistyöllä.	Haetaan rahoitusta kuntana ja osallistutaan hankehauihin yhteistyöminnassa muiden toimijoiden kanssa.	Hankkeiden määrät, euro-määrät, yhteistyötahojen määrä, saavutetut tulokset (palvelut).
Kasvava elinvoima	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Kasvava elinvoima	Lisätään toimialan näkyvyyttä viestinnällä.	Aloitetaan toimialan viestintä- ja markkinointisuunnitelman laatiminen kunnan viestintä- ja markkinointistrategian pohjalta. Toteutetaan viestinnän ja markkinoinnin toimenpiteitä.	Viestintä ja markkinointisuunnitelman laatiminen on aloitettu. Viestintä- ja markkinointitoimet sekä vastuut on määritelty.

SIVISTYKSEN HALLINTO

Vastuuhenkilö sivistysjohtaja

Tehtävä

Sisältää sivistyksen toimialan yhteisen toiminnan (ml. laite- ja ohjelmakulut, koulutukset yms.)

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-43 794	-62 840	-58 091	-57 736	-57 736
Palvelujen ostot	-40 434	-56 820	-108 450	-88 450	-88 450
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 393	-4 400	-4 600	-4 600	-4 600
Muut toimintakulut	-6 574	-8 500	-7 500	-7 500	-7 500
Toimintakulut	-92 195	-132 560	-178 641	-158 286	-158 286
Toimintakate	-92 195	-132 560	-178 641	-158 286	-158 286
Vyörytyserät, netto	-1 335				
Tilikauden tulos	-93 530	-132 560	-178 641	-158 286	-158 286

VARHAISKASVATUS

Vastuuhenkilö kasvatusjohtaja

Tehtävä

Varhaiskasvatus sisältää varhaiskasvatuksen hallinnon, päiväkotihoidon, esiopetuksen, perhepäivähoidon ja lastenhoidon tuen. Päiväkodit toimintakaudella 2020-2021 ovat: Kontinjoen päiväkotipäiväkodin johtaja Eeva-Liisa Sirviö, Leivolan päiväkotipäiväkodin johtaja Jorma Parviainen, Päiväkotipäiväkodin johtaja Heikki Niskanen, Tiilikankaan päiväkotipäiväkodin johtaja Minna Piirainen, Käpymetsän vuoropäiväkotipäiväkodin johtaja Reeta Niskanen.

Päiväkodeille on laadittu vuoden 2020 tapaan yksikkökohtaiset budjetit.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Myyntituotot	183 205	35 000	41 700	41 700	41 700
Maksutuotot	504 052	420 000	342 500	342 500	342 500
Tuet ja avustukset	-5 137	29 000			
Muut toimintatuotot	2 915		800	800	800
Toimintatuotot	685 035	484 000	385 000	385 000	385 000
Henkilöstökulut	-5 629 542	-5 666 174	-5 641 496	-5 655 403	-5 655 403
Palvelujen ostot	-1 345 030	-1 060 125	-1 024 723	-1 024 523	-1 023 473
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-64 828	-90 650	-100 000	-99 900	-99 900
Avustukset	-810 049	-930 000	-885 000	-905 000	-925 000
Muut toimintakulut	-213 695	-407 115	-464 814	-455 314	-457 313
Toimintakulut	-8 063 144	-8 154 064	-8 116 033	-8 140 140	-8 161 089
Toimintakate	-7 378 109	-7 670 064	-7 731 033	-7 755 140	-7 776 089
Poistot	-17 928	-19 905	-20 200	-20 200	-19 800
Vyörytyserät, netto	-91 639				
Tilikauden tulos	-7 487 676	-7 689 969	-7 751 233	-7 775 340	-7 795 889

PERUSOPETUS

Vastuuhenkilö kasvatusjohtaja

Tehtävä

Perusopetus sisältää 1-9 luokkien opetus- ja hanketoiminnan sekä aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnan. Perusopetusta järjestetään lukuvuonna 2020–2021 seuraavissa kouluissa; vastuuhenkilöt on mainittu koulun jälkeen: Salmelan koulu, rehtori Janne Huotari; Vuokatin koulu, koulunjohtaja Jani Komulainen; Leivolan koulu, koulunjohtaja Elisa Komulainen; Naapurivaaran koulu, koulunjohtaja Päivi Korhonen; Kontinjoen koulu, koulunjohtaja Anu Rautiainen; Pohjavaaran koulu, koulunjohtaja Juha Lukkari; Tenetin koulu, rehtori Riitta Lankinen.

Kouluille on laadittu vuoden 2020 tapaan koulukohtaiset budjetit.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Myyntituotot	299 343	150 000	150 500	150 500	150 500
Maksutuotot		90 000	90 000	90 000	90 000
Tuet ja avustukset	63 389	270 000			
Muut toimintatuotot	5 232		4 300	4 300	4 300
Toimintatuotot	367 964	510 000	244 800	244 800	244 800
Henkilöstökulut	-6 233 569	-6 779 822	-6 992 403	-7 054 359	-7 054 359
Palvelujen ostot	-3 618 386	-2 739 629	-2 749 900	-2 742 450	-2 742 450
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-239 679	-249 000	-269 010	-269 360	-269 360
Avustukset	-1 000				
Muut toimintakulut	-169 218	-1 047 532	-1 211 836	-1 167 436	-1 167 436
Toimintakulut	-10 261 852	-10 815 983	-11 223 149	-11 233 605	-11 233 605
Toimintakate	-9 893 888	-10 305 983	-10 978 349	-10 988 805	-10 988 805
Poistot	-24 404	-50 794	-63 322	-45 082	-45 082
Vyörytyserät, netto	-142 459				
Tilikauden tulos	-10 060 751	-10 356 777	-11 041 670	-11 033 887	-11 033 887

LUKIO

Vastuuhenkilö rehtori

Tehtävä

Sotkamon lukio toteuttaa lukion opetussuunnitelman mukaista yleislinjan lukiokoulutusta. Lukiolla on myös opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä urheilun erityistehtävälupa. Lukioon kuuluu lukio-opetuksen lisäksi lukion hallinto sekä lukion projektit.

Vuokatti-Ruka Urheiluakatemia (nyk. Vuokatti-Ruka Olympiavalmennuskeskus) on irrotettu lukiosta omaksi kokonaisuudeksi ja esitellään talousarviossa lukion jälkeen.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Myyntituotot	403 769		49 000	49 000	49 000
Tuet ja avustukset	385 586	57 745	85 008	10 000	10 000
Muut toimintatuotot	126 848	49 000	12 000	12 000	12 000
Toimintatuotot	916 203	106 745	146 008	71 000	71 000
Henkilöstökulut	-2 614 994	-1 786 300	-1 545 906	-1 764 722	-1 789 328
Palvelujen ostot	-756 352	-601 646	-490 940	-490 940	-490 940
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-70 800	-32 550	-63 950	-138 950	-218 950
Avustukset	-57 282	-15 000			
Muut toimintakulut	-67 218	-237 705	-236 773	-250 273	-263 773
Toimintakulut	-3 566 646	-2 673 201	-2 337 569	-2 644 885	-2 762 991
Toimintakate	-2 650 443	-2 566 456	-2 191 561	-2 573 885	-2 691 991
Vyörytyserät, netto	-46 396				
Tilikauden tulos	-2 696 839	-2 566 456	-2 191 561	-2 573 885	-2 691 991

VUOKATTI-RUKA OLYMPIAVALMENNUSKESKUS

Vastuuhenkilöt kasvatusjohtaja ja olympiavalmennuskeskuksen johtaja

Tehtävä

Vuokatti-Ruka Olympiavalmennuskeskus on toinen Suomen valtakunnallisista Olympiavalmennuskeskuksista, joka rakennetaan yhteistyössä Olympiakomitean kanssa.

Olympiavalmennuskeskusten toiminnan tavoitteena on varmistaa ja vauhdittaa suomalaisten kärkiurheilijoiden kansainvälistä menestystä takaamalla heille kilpailukykyinen päivittäisvalmentautuminen ja asiantuntijatoiminta. Tehtävänä on kasvattaa Suomelle maailman parhaita huippu-urheilijoita ja pitää näin Suomi kansainvälisesti menestyvän urheilumaana. Vuokatti-Ruka Olympiavalmennuskeskuksen painopisteenä ovat talvilajit.

Vuokatti-Ruka Olympiavalmennuskeskus on oma yksikkönsä Sotkamon kuntaorganisaatiossa. Aiemmin Olympiavalmennuskeskus on toiminut osana Sotkamon urheilulukiota.

Vuoden 2019 tilinpäätösluvut sisältyvät edellisellä sivulla talousarviossa esitettyihin lukion lukuihin.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Myyntituotot		410 532	553 532	553 532	553 532
Tuet ja avustukset		625 500	679 487	679 487	679 487
Muut toimintatuotot		330 000			
Toimintatuotot	-	1 366 032	1 233 019	1 233 019	1 233 019
Henkilöstökulut		-1 100 801	-1 268 038	-1 262 753	-1 262 753
Palvelujen ostot		-192 500	-226 270	-226 270	-226 270
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-24 200	-54 700	-54 700	-54 700
Avustukset			-165 000	-165 000	-165 000
Muut toimintakulut		-53 700	-104 674	-102 174	-102 174
Toimintakulut	-	-1 371 201	-1 818 682	-1 810 897	-1 810 897
Toimintakate	-	-5 169	-585 663	-577 878	-577 878
Tilikauden tulos	-	-5 169	-585 663	-577 878	-577 878

VAPAA-AIKAPALVELUT

Vastuuhenkilö sivistysjohtaja

Tehtävä

Vapaa-aikapalvelut sisältää liikuntapalvelut, kansalaisopiston toiminnan, kirjaston, musiikkiopiston, kulttuuri- ja museotoimen sekä nuorisotoimen toiminnan.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Myyntituotot	113 993	100 500	97 000	97 000	97 000
Maksutuotot	233 955	121 000	139 000	139 000	139 000
Tuet ja avustukset	99 235	147 700	115 400	73 900	73 900
Muut toimintatuotot	7 240	7 200	3 700	3 700	3 700
Toimintatuotot	454 423	376 400	355 100	313 600	313 600
Henkilöstökulut	-1 704 412	-1 547 036	-1 421 810	-1 441 992	-1 441 992
Palvelujen ostot	-446 500	-301 757	-302 602	-296 052	-296 252
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-164 223	-123 160	-133 310	-133 310	-133 310
Avustukset	-8 799	-63 500	-54 500	-54 500	-54 500
Muut toimintakulut	-63 494	-214 919	-215 557	-215 556	-215 556
Toimintakulut	-2 387 428	-2 250 372	-2 127 779	-2 141 410	-2 141 610
Toimintakate	-1 933 005	-1 873 971	-1 772 679	-1 827 810	-1 828 010
Poistot ja arvonalentumiset					
Vyörytyserät, netto	-33 022				
Tilikauden tulos	-1 966 027	-1 873 971	-1 772 679	-1 827 810	-1 828 010

8.3. YMPÄRISTÖ- JA TEKNINEN TOIMIALA

Vastuuhenkilö tekninen johtaja

Toimialan tehtävä

Ympäristö- ja tekninen toimiala vastaa kunnallisteknisistä palveluista, liikennealueista, kiinteistöjen kunnossapidosta, ateria- ja puhtaanapitopalveluista, ympäristötoimesta sekä vesi- ja viemärihuollosta. Palvelut tuotetaan itse yhteistoiminnassa lähikuntien kanssa tai ostopalveluina.

Talousarviovuoden 2021 näkymä

Ympäristö- ja teknisen toimialan vuosi 2021 näyttää historiallisen vilkkaalta. Kunnan tekemien investointien määrä on suurin vuosiin ja myös talousarvion suunnitelmavuodet näyttävät noudattavan samaa linjaa. Suurimpina investointeina ovat kaksi kouluhanketta; yläkoulu ja lukio. Lisäksi Hiukan stadionin uudistaminen aluerakenteineen on merkittävä investointi. Isojen investointien lisäksi on merkittävä joukko myös euromäärältään pienempiä investointeja, joita kunta toteuttaa. Mm. maastopyöräilyreittejä kehitetään vuoden 2021 aikana ja lisäksi toteutetaan liikuntapaikkaselvitys.

Samalla kun toimialan vauhti on kova, tapahtuu henkilöstössä paljon muutoksia. Eläköitymisiä on tulossa tulevana vuosina paljon, johon toimialalla on aloitettava varautumaan jo vuoden 2021 aikana (mm. riittävän varhaiset rekrytoinnit hiljaisen tiedon siirtämiseksi).

Muutokset toimialalla avaavat myös mahdollisuuksia uudistaa organisaatiota, jota tarkastellaan vuoden 2021 aikana. Tavoitteen mukaan jokainen organisaation sisäinen järjestely tai uudistaminen tuo toimintaan tehokkuutta ja kohdentaa käytettävissä olevat resurssit entistä paremmin vastaamaan tulevaisuuden tarpeita.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Myyntituotot	8 302 853	5 872 567	6 021 272	6 048 587	6 068 587
Maksutuotot	293 469	185 100	181 000	181 000	181 000
Tuet ja avustukset	37 667		192 500	2 500	2 500
Muut toimintatuotot	2 252 550	3 900 367	3 744 099	3 744 164	3 745 164
Toimintatuotot	10 886 539	9 958 034	10 138 871	9 976 251	9 997 251
Henkilöstökulut	-3 899 166	-4 404 930	-4 337 607	-4 303 294	-4 285 138
Palvelujen ostot	-4 831 959	-3 705 291	-3 925 114	-3 915 614	-3 927 324
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 681 318	-3 668 650	-3 699 800	-3 703 650	-3 703 652
Avustukset	-136 769	-578 700	-786 300	-596 300	-596 300
Muut toimintakulut	-580 070	-703 493	-739 999	-736 299	-736 598
Toimintakulut	-13 129 282	-13 061 064	-13 488 820	-13 255 157	-13 249 012
Toimintakate	-2 242 743	-3 103 030	-3 349 949	-3 278 906	-3 251 761
Poistot	-2 718 413	-3 067 576	-3 073 172	-3 073 811	-3 073 811
Vyörytyserät, netto	-180 194				
Tilikauden tulos	-5 141 350	-6 170 606	-6 423 121	-6 352 717	-6 325 572

Talous (ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Myyntituotot	3 667 667	3 667 592	3 835 465	3 862 780	3 882 780
Maksutuotot	291 834	185 100	181 000	181 000	181 000
Tuet ja avustukset	37 667		192 500	2 500	2 500
Muut toimintatuotot	1 985 415	1 872 340	1 785 487	1 785 552	1 786 552
Toimintatuotot	5 982 583	5 725 032	5 994 452	5 831 832	5 852 832
Henkilöstökulut	-3 899 166	-4 404 930	-4 337 607	-4 303 294	-4 285 138
Palvelujen ostot	-3 732 884	-3 661 391	-3 873 657	-3 864 157	-3 875 867
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 552 804	-3 533 350	-3 581 150	-3 585 000	-3 585 000
Avustukset	-136 769	-578 700	-786 300	-596 300	-596 300
Muut toimintakulut	-339 270	-212 740	-265 760	-262 060	-262 360
Toimintakulut	-11 660 893	-12 391 111	-12 844 474	-12 610 811	-12 604 665
Toimintakate	-5 678 310	-6 666 079	-6 850 022	-6 778 979	-6 751 833
Poistot	-2 718 413	-3 067 576	-3 073 172	-3 073 811	-3 073 811
Tilikauden tulos	-8 576 917	-9 733 655	-9 923 194	-9 852 790	-9 825 644

Talousarviovuoden 2021 toiminnalliset tavoitteet

Kuntastrategian tavoite	Laajan hyvinvointikertomuksen tavoite	Talousarviotavoite 2021	Toimenpide	Mittari
Resurssien järkevä käyttö	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Organisaation osittainen uudistaminen	Uudistetaan palvelurakennetta vastaamaan muutuneita tarpeita.	Uudistusten täytäntöönpano.
Resurssien järkevä käyttö	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Hiljaisen tiedon siirtymisen varmistaminen	Rekrytoidaan uudet henkilöt työskentelemään yhdessä eläköityvien kanssa.	Riittävän varhaiset rekrytoinnit (väh. 6kk ennen) eläköitymistä.
Resurssien järkevä käyttö	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Jätevesilaitoksen kehittäminen	Lieteen kuivatuksen tehostaminen.	Uusi kuivatusmenetelmä käyttöön otettu.
Resurssien järkevä käyttö	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Kunnallistekniikan korjausvelan hallinta	Katu- vesi- ja viemäriverkon saneeraukset.	Saneerausinvestointien määrä väh. 0,8 milj. euroa/vuosi.
Resurssien järkevä käyttö	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Ateriapalvelujen kehittäminen	Ruokahävikin minimointi (alle 10%) ja toimintamallin kehittäminen ylijäämäruuan jatkokäytön näkökulmasta.	Ruokahävikin määrä sekä ylijäämäruuan jatkokäytön toimintamallin käyttöönotto.
Asukkaiden hyvinvointi	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Eri-ikäisten kunta- laisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen	Terveellisten aterioiden tuottaminen.	Sydänmerkkiaterioiden määrä väh. 98 %.
Resurssien järkevä käyttö	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Varikon toiminnan kehittäminen	Korjaamotoiminnan yhdistäminen.	Yhdistäminen toteutettu.
Asukkaiden hyvinvointi	Asukkaiden osallistamis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edesauttaminen	Liikunta-alueiden olosuhteiden kehittäminen	Liikuntapaikkaselvityksen tekeminen.	Selvitys toteutettu.
Asukkaiden hyvinvointi	Ikäihmisten toimintakyvyn ja hyvinvoinnin ylläpito	Parannetaan ikäihmisten liikkumismahdollisuuksia	Rakennetaan senioripuisto.	Valmistunut senioripuisto.
Asukkaiden hyvinvointi	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Liikunta-alueiden olosuhteiden kehittäminen	Ulkoilu-/pyöräilyreittien parantaminen.	Parannustoimenpiteitä toteutettu ts. toteutuneet hankkeet.

KUNNALLISTEKNISET PALVELUT

Vastuuhenkilö tekninen johtaja

Tehtävä

Kunnallisteknisiin palveluihin kuuluu operatiivisen toiminnan johtaminen sekä keskitetyt henkilöstö-, talous- ja hallintopalvelut. Tehtävänä on huolehtia lautakuntavalmistelusta, päätösten täytäntöönpanosta, toiminnan kehittamisestä ja talouden suunnittelusta ja seurannasta sekä laskutuksesta, perinnästä, palvelualueen arkistoinnista, yksityisteiden avustuksiin, rakennuslupiin, ympäristötoimen lupiin ja asiakaspalveluun liittyvistä tehtävistä sisäisille ja ulkoisille asiakkaille.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Maksutuotot	121				
Muut toimintatuotot	191				
Toimintatuotot	312	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-176 615	-179 483	-176 406	-174 952	-174 952
Palvelujen ostot	-28 496	-23 440	-34 900	-34 700	-34 700
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 252	-2 800	-2 900	-2 500	-2 500
Muut toimintakulut	-3 640	-11 544	-10 348	-9 348	-8 648
Toimintakulut	-211 003	-217 267	-224 554	-221 500	-220 800
Toimintakate	-210 691	-217 267	-224 554	-221 500	-220 800
Vyörytyserät, netto	-3 094				
Toimintakate	-213 785	-217 267	-224 554	-221 500	-220 800

LIIKENNEALUEET

Vastuuhenkilöt tekninen johtaja, tieinsinööri , kiinteistömestari ja työnjohtaja

Tehtävä

Liikennealueet sisältävät kaavatiet, yksityistiet, puistotoimen, varikon, liikunta-alueiden kunnossapidon, liikunta-alueiden projektit, latu- ja kelkkapoolin, lämpölaitoksen, satamalaitoksen, jätehuollon, maa- ja metsätilat sekä pelastustoimen.

Vuoden 2019 tilinpäätöslukuja ei ole vertailutiedoksi saatavilla, koska luvut ovat olleet jakaantuneena toimialan sisällä eri tavalla.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Myyntituotot		206 550	207 550	207 550	207 550
Maksutuotot		35 100	30 000	30 000	30 000
Tuet ja avustukset			190 000		
Muut toimintatuotot		375 561	271 546	271 546	271 546
Toimintatuotot	-	617 211	699 096	509 096	509 096
Henkilöstökulut		-760 414	-816 135	-761 970	-761 970
Palvelujen ostot		-2 114 786	-2 368 137	-2 368 037	-2 368 047
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-311 630	-278 230	-271 080	-271 080
Avustukset		-578 700	-786 300	-596 300	-596 300
Muut toimintakulut		-341 364	-343 479	-341 979	-342 979
Toimintakulut	-	-4 106 894	-4 592 281	-4 339 366	-4 340 376
Toimintakate	-	-3 489 683	-3 893 185	-3 830 270	-3 831 280
Poistot ja arvonalentumiset		-1 134 582	-1 103 184	-1 103 823	-1 103 823
Tilikauden tulos	-	-4 624 265	-4 996 369	-4 934 093	-4 935 103

KIINTEISTÖJEN KUNNOSSAPITO

Vastuuhenkilö kiinteistömestari

Tehtävä

Kiinteistötoimi huolehtii kunnan omistamien kiinteistöjen rakennuttamisesta, kunnossapidosta ja ylläpidosta. Kiinteistötoimi huolehtii lisäksi kunnalle hankituista osakkeista ja vuokrahuoneistoista.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Myyntituotot	2 281 100	4 000			
Tuet ja avustukset	251				
Muut toimintatuotot	2 004 922	3 524 806	3 467 618	3 467 618	3 467 618
Toimintatuotot	4 286 273	3 528 806	3 467 618	3 467 618	3 467 618
Henkilöstökulut	-585 978	-708 155	-641 344	-643 379	-643 379
Palvelujen ostot	-1 139 273	-698 367	-700 253	-700 153	-700 153
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 835 144	-1 870 700	-1 889 750	-1 889 750	-1 889 750
Muut toimintakulut	-366 154	-142 416	-150 828	-150 828	-150 828
Toimintakulut	-3 926 549	-3 419 638	-3 382 175	-3 384 110	-3 384 110
Toimintakate	359 724	109 168	85 443	83 508	83 508
Poistot ja arvonalentumiset	-1 405 735	-1 492 177	-1 522 187	-1 522 187	-1 522 187
Vyörytyserät, netto	-49 081				
Tilikauden tulos	-1 095 092	-1 383 009	-1 436 744	-1 438 679	-1 438 679

ATERIA- JA PUHTAANAPITOPALVELUT

Vastuuhenkilö ateria- ja siivouspalvelupäällikkö

Tehtävä

Ateria- ja siivouspalvelut tuottavat palveluja kestävän kehityksen mukaisesti kuntaorganisaation sisäisille yksiköille kuin myös ulkoisille asiakkaille. Asiakkaiden ateria- ja siivouspalvelujen tuottamisesta vastataan myös poikkeusoloissa.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Myyntituotot	3 712 822	3 713 834	3 836 986	3 836 986	3 836 986
Maksutuotot	2 801				
Tuet ja avustukset	80		2 500	2 500	2 500
Muut toimintatuotot	908				
Toimintatuotot	3 716 611	3 713 834	3 839 486	3 839 486	3 839 486
Henkilöstökulut	-1 619 434	-1 960 206	-1 909 121	-1 917 713	-1 898 695
Palvelujen ostot	-709 898	-337 250	-318 250	-318 250	-318 250
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 106 841	-1 119 600	-1 157 100	-1 157 100	-1 157 100
Muut toimintakulut	-37 185	-121 827	-125 886	-125 886	-125 886
Toimintakulut	-3 473 358	-3 538 883	-3 510 357	-3 518 949	-3 499 931
Toimintakate	243 253	174 951	329 129	320 537	339 555
Poistot ja arvonalentumiset	-28 475	-26 270	-26 300	-26 300	-26 300
Tilikauden tulos	214 778	148 681	302 829	294 237	313 255

YMPÄRISTÖTOIMI

Vastuuhenkilöt kaavoittaja, rakennustarkastaja ja ympäristötarkastaja

Tehtävä

Kaavoitus- ja ympäristötoimi sisältää mittaustoimen, kaavoitustoimen, rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun.

Ympäristötoimi huolehtii lainsäädännössä rakennetulle ympäristölle asetettujen tavoitteiden, kuten hyvän kuntakuvan, turvallisuuden, terveellisyyden ja tarkoituksenmukaisuuden vaatimusten huomioimisesta. Tähän kuuluvat kaavoituksen, mittauksen, rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun edistäminen, kehittäminen ja valvonta ja ekologisesti kestävä luonnonympäristön säilyttäminen.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Myyntituotot	10 218	9 900	900	8 900	8 900
Maksutuotot	240 498	150 000	151 000	151 000	151 000
Tuet ja avustukset	3 305				
Muut toimintatuotot	852				
Toimintatuotot	254 873	159 900	151 900	159 900	159 900
Henkilöstökulut	-409 185	-450 493	-447 243	-447 214	-447 214
Palvelujen ostot	-102 705	-126 630	-115 800	-116 600	-116 600
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 426	-3 600	-2 600	-2 600	-2 600
Muut toimintakulut	-43 373	-42 125	-42 646	-42 647	-42 647
Toimintakulut	-557 689	-622 848	-608 289	-609 061	-609 061
Toimintakate	-302 816	-462 948	-456 389	-449 161	-449 161
Poistot	-10 698	-10 698	-10 695	-10 695	-10 695
Vyörytyserät, netto	-8 114				
Tilikauden tulos	-321 628	-473 646	-467 084	-459 856	-459 856

VESIHUOLTOLAITOS

Vastuuhenkilö insinööri

Tehtävä

Vesihuoltolaitos huolehtii kuntalaisten vedensaannista sekä jäte- ja sadevesien poisjohtamisesta toiminta-alueellaan. Vesihuoltolaitos vastaa riittävän ja hyvälaatuisen talousveden tuottamisesta ja jakelusta vesilaitoksen ja siihen liittyneiden vesiosuuskuntien toiminta-alueilla olevien asiakkaiden tarpeisiin. Lisäksi laitos vastaanottaa ja puhdistaa viemärlaitoksen ja vesiosuuskuntien toiminta-alueilla olevien asiakkaiden laitoksen viemäriverkostoon toimittaman jäteveden vähintään ympäristölupapäätöksen mukaiseen puhdistustasoon. Vesihuoltolaitos toimii kirjanpidollisena taseyksikkönä.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Myyntituotot	1 990 815	1 938 283	1 975 836	1 995 151	2 015 151
Muut toimintatuotot	5 762		4 935	5 000	6 000
Toimintatuotot	1 996 577	1 938 283	1 980 771	2 000 151	2 021 151
Henkilöstökulut	-334 884	-346 179	-347 357	-358 066	-358 927
Palvelujen ostot	-286 742	-404 818	-387 774	-377 874	-389 574
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-400 390	-360 320	-369 220	-380 620	-380 622
Muut toimintakulut	-20 786	-44 216	-66 811	-65 611	-65 610
Toimintakulut	-1 042 802	-1 155 533	-1 171 162	-1 182 171	-1 194 733
Toimintakate	953 775	782 750	809 609	817 980	826 418
Poistot ja arvonalentumiset	-364 807	-403 849	-410 806	-410 806	-410 806
Vyörytyserät, netto	-15 069				
Tilikauden tulos	573 899	378 901	398 803	407 174	415 612

9. INVESTOINNIT

INVESTOINNIT	TA 2021	TS 2022	TS 2023
KIINTEÄ OMAISUUS	230 000	-300 000	-300 000
Maa- ja vesialueet			
tulot	630 000	100 000	100 000
menot	-400 000	-400 000	-400 000
netto	230 000	-300 000	-300 000
TALONRAKENNUS	-7 165 000	-16 070 800	-8 190 000
Kiinteistöjen korjaus (erikseen määriteltävät kohteet)			
tulot			
menot	-400 000	-300 000	-300 000
netto	-400 000	-300 000	-300 000
Himmelin vesikaton uusiminen			
tulot			
menot	-300 000		
netto	-300 000	0	0
Leivolan autokatoksen vesikaton uusiminen			
tulot			
menot	-50 000		
netto	-50 000	0	0
Suunnitelmavuosien investointien suunnittelu			
tulot			
menot	-40 000	-40 000	-40 000
netto	-40 000	-40 000	-40 000
Rakennusten kuntoarviot			
tulot			
menot	-50 000	-50 000	-50 000
netto	-50 000	-50 000	-50 000
Kontinjoen päiväkodin suunnittelu			
tulot			
menot	-70 000		
netto	-70 000	0	0
Kontinjoen päiväkodin rakentaminen			
tulot			
menot		-1 200 000	
netto	0	-1 200 000	0
Lukion ja kirjaston suunnittelu			
tulot			
menot	-500 000		
netto	-500 000	0	0

INVESTOINNIT	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Lukion ja kirjaston rakentaminen			
tulot			
menot		-3 000 000	-2 700 000
netto	0	-3 000 000	-2 700 000
Sotekeskus 1 -suunnittelu			
tulot			
menot	-400 000		
netto	-400 000	0	0
Sotekeskus 1 -rakentaminen			
tulot			
menot		-2 000 000	-2 000 000
netto	0	-2 000 000	-2 000 000
Yläkoulun suunnittelu			
tulot			
menot	-1 000 000		
netto	-1 000 000	0	0
Yläkoulun rakentaminen			
tulot			
menot	-2 000 000	-6 000 000	-2 500 000
netto	-2 000 000	-6 000 000	-2 500 000
Hiukan huoltorakennuksen purkaminen			
tulot			
menot	-60 000		
netto	-60 000	0	0
Hiukan huoltorakennuksen rakentaminen			
tulot	280 000	403 200	
menot	-400 000	-576 000	
netto	-120 000	-172 800	0
Hiukan stadionin rakentaminen aluerakenteineen			
tulot			
menot	-1 000 000	-2 738 000	
netto	-1 000 000	-2 738 000	0
Satuvakan vesikaton saneeraus			
tulot			
menot	-50 000		
netto	-50 000	0	0
Satuvakan vanhan osan märkäeteinen			
tulot			
menot		-100 000	
netto	0	-100 000	0

INVESTOINNIT	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Aatoksen peruskorjauksen suunnittelu			
tulot			
menot	-20 000		
netto	-20 000	0	0
Aatoksen peruskorjaus			
tulot			
menot			-350 000
netto	0	0	-350 000
Aatoksen vesikaton saneeraus			
tulot	45 000		
menot	-90 000		
netto	-45 000	0	0
Varikon korjaamotilat			
tulot			
menot		-100 000	
netto	0	-100 000	0
Varikon varasto/huoltotilat			
tulot			
menot	-120 000	-120 000	
netto	-120 000	-120 000	0
Uimahallin 2-vaiheen suunnittelu			
tulot			
menot	-120 000		
netto	-120 000	0	0
Opetus- ja työkeskuksen suunnittelu			
tulot			
menot	-50 000		
netto	-50 000	0	0
Opetus- ja työkeskuksen peruskorjaus			
tulot			
menot		-250 000	-250 000
netto	0	-250 000	-250 000
Hiekoitushiekkavarasto			
tulot			
menot	-200 000		
netto	-200 000	0	0
Lukion B-osan saneeraus			
tulot			
menot	-200 000		
netto	-200 000	0	0

INVESTOINNIT	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tenetin koulun purku, 1. vaihe			
tulot			
menot	-100 000		
netto	-100 000	0	0
Emäntäkoulun purku			
tulot			
menot	-70 000		
netto	-70 000	0	0
Virastotalon julkisivut			
tulot			
menot	-200 000		
netto	-200 000	0	0
JULKINEN KÄYTTÖOMAISUUS	-3 483 400	-1 550 000	-675 000
Hirvenniemen tankkauslaituri			
tulot	70 000		
menot	-100 000		
netto	-30 000	0	0
Rauramonrannan laituri			
tulot			
menot	-15 000		
netto	-15 000	0	0
Kontinjoen koulun monitoimikaukalo			
tulot	15 000		
menot	-50 000		
netto	-35 000	0	0
Salmelan senioripuisto			
tulot	39 600		0
menot	-132 000		0
netto	-92 400	0	0
Lähiliikunta-alueiden kunnostaminen			
tulot			
menot	-30 000	-30 000	-30 000
netto	-30 000	-30 000	-30 000
Kainuun moottorikelkkareittihanke (KAMORE)			
tulot	30 000		
menot	-70 000		
netto	-40 000	0	0
Reittien kunnostaminen			
tulot			
menot	-100 000	-50 000	-50 000
netto	-100 000	-50 000	-50 000

INVESTOINNIT	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Pysy reitillä II -kehittämishanke			
tulot		150 000	150 000
menot		-350 000	-350 000
netto	0	-200 000	-200 000
Hiukan hiekkarinteen ennallistaminen-hanke			
tulot			
menot	-36 000		
netto	-36 000	0	0
Sataman laiturin uusiminen			
tulot			
menot	-40 000		
netto	-40 000	0	0
Tenetin laituri			
tulot			
menot	-15 000		
netto	-15 000	0	0
Kanoottilaiturit			
tulot	15 000		
menot	-30 000		
netto	-15 000	0	0
Skeittipuiston suunnittelu ja toteutus			
tulot		50 000	25 000
menot	-30 000	-100 000	-50 000
netto	-30 000	-50 000	-25 000
Katu-, vesi- ja viemäriverkon saneerausten esisuunnittelu			
tulot			
menot	-50 000	-30 000	-30 000
netto	-50 000	-30 000	-30 000
Liikenneturvallisuushankkeet (erikseen määriteltävät koh- teet)			
tulot			
menot	-20 000	-20 000	-20 000
netto	-20 000	-20 000	-20 000
Hiukan liikennejärjestelyt			
tulot			
menot			-120 000
netto	0	0	-120 000
Uimahallin P-paikka			
tulot			
menot	-100 000		
netto	-100 000	0	0

INVESTOINNIT	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Pohjavaarankoulun pihan päällystys			
tulot			
menot	-30 000		
netto	-30 000	0	0
Kaavateiden päällystäminen			
tulot			
menot	-100 000	-100 000	-100 000
netto	-100 000	-100 000	-100 000
Kaavateiden valaistus			
tulot			
menot	-50 000	-50 000	-50 000
netto	-50 000	-50 000	-50 000
Aluevalaistuksen uusiminen			
tulot			
menot	-50 000	-50 000	-50 000
netto	-50 000	-50 000	-50 000
Tuottajantien jatke, Jataniemen yksityistie			
tulot			
menot	-180 000		
netto	-180 000	0	0
Saaritie, Kärkitie, Karitie, Savitie, Rantatie, Pirttijärventie			
tulot			
menot	-750 000		
netto	-750 000	0	0
Kantatie 76 väistötila, sataman liittymä			
tulot	35 000		
menot	-70 000		
netto	-35 000	0	0
Tiilitörmäntie, Riistapolku, Marjapolku, Hevoskatu			
tulot			
menot		-720 000	
netto	0	-720 000	0
Kantatie 76 väistötila Emäntäkouluntien liittymä			
tulot			
menot	-60 000		
netto	-60 000	0	0
Emäntäkouluntie			
tulot			
menot	-450 000		
netto	-450 000	0	0

INVESTOINNIT	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Ollinpellonkatu			
tulot			
menot	-450 000		
netto	-450 000	0	0
Vasikkahaankatu, Kaarnakuja, Naavakuja			
tulot			
menot	-300 000		
netto	-300 000	0	0
Teollisuusalueen kadut, Pöllikuja, Tukkikuja, Parrukuja			
tulot			
menot	-210 000		
netto	-210 000	0	0
Satuvakan kääntöpaikka ja paikoitusalue			
tulot			
menot	-10 000	-50 000	
netto	-10 000	-50 000	0
Haja-asutusalueen osoiteviitat			
tulot			
menot	-10 000		
netto	-10 000	0	0
Ilkanmäentien perusparannus			
tulot		50 000	
menot		-100 000	
netto	0	-50 000	0
Raunilantien perusparannus			
tulot			
menot	-150 000		
netto	-150 000	0	0
Salmelan koulutien parantaminen			
tulot			
menot		-150 000	
netto		-150 000	0
IRTAIN OMAISUUS	-140 000	-125 000	0
Hallinnon toimiala			
tulot			
menot	-15 000	-15 000	
netto	-15 000	-15 000	0
Sivistyksen toimiala			
tulot			
menot	-30 000	-30 000	
netto	-30 000	-30 000	0

INVESTOINNIT	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Ympäristö- ja tekninen toimiala			
tulot			
menot	-95 000	-80 000	
netto	-95 000	-80 000	0
KAUKOLÄMPÖLAITOS	-80 000	0	0
Rantatie, Savitie, Pirttijärventie			
tulot			
menot	-80 000		
netto	-80 000	0	0
VESIHUOLTOLAITOS	-1 891 000	-790 000	-290 000
Kankaalan vedenottamon koepumppaus ja tutkimukset			
tulot	24 000		
menot	-200 000		
netto	-176 000	0	0
Jätevedenpuhdistamon saneeraus			
tulot			
menot	-450 000	-50 000	-50 000
netto	-450 000	-50 000	-50 000
Vesimittareiden uusiminen			
tulot			
menot	-120 000	-120 000	-120 000
netto	-120 000	-120 000	-120 000
Jätevedenpumppaamoiden saneeraukset			
tulot			
menot	-60 000	-60 000	-60 000
netto	-60 000	-60 000	-60 000
Viemäriputkien sujutukset			
tulot			
menot	-60 000	-60 000	-60 000
netto	-60 000	-60 000	-60 000
Raunilantien vesijohtoputken muutostyöt			
tulot			
menot	-60 000		
netto	-60 000	0	0
Saartie, Kärkitie, Karitie, Savitie, Rantatie, Pirttijärventie			
tulot			
menot	-450 000		
netto	-450 000	0	0
Tiilitörmäntie, Riistapolku, Marjapolku, Hevoskatu			
tulot			
menot		-500 000	
netto	0	-500 000	0

INVESTOINNIT	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Ollinpellonkatu			
tulot			
menot	-200 000		
netto	-200 000	0	0
Vasikkahaankatu, Kaarnakuja, Naavakuja			
tulot			
menot	-230 000		
netto	-230 000	0	0
Talolinjojen rakentaminen			
tulot			
menot	-75 000		
netto	-75 000	0	0
Matonpesupaikan vedenottoputki			
tulot			
menot	-10 000		
netto	-10 000	0	0
ARVOPAPERIT	0	0	0

KAIKKI INVESTOINNIT	TA 2021	TS 2022	TS 2023
INVESTOINTITULOT	1 183 600	753 200	275 000
INVESTOINTIMENOT	-13 613 000	-19 439 000	-9 730 000
NETTO	-12 529 400	-18 835 800	-9 455 000

10. VESIHUOLTOLAITOS

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Myyntituotot	1 990 815	1 938 283	1 975 836	1 995 151	2 015 151
Muut toimintatuotot	5 762		4 935	5 000	6 000
Toimintatuotot	1 996 577	1 938 283	1 980 771	2 000 151	2 021 151
Henkilöstökulut	-334 884	-346 179	-347 357	-358 066	-358 927
Palvelujen ostot	-286 742	-404 818	-387 774	-377 874	-389 574
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-400 390	-360 320	-369 220	-380 620	-380 622
Muut toimintakulut	-20 786	-44 216	-66 811	-65 611	-65 610
Toimintakulut	-1 042 802	-1 155 533	-1 171 162	-1 182 171	-1 194 733
Toimintakate	953 775	782 750	809 609	817 980	826 418
Poistot ja arvonalentumiset	-364 807	-403 849	-410 806	-410 806	-410 806
Vyörytyserät, netto	-15 069				
Tilikauden tulos	573 899	378 901	398 803	407 174	415 612

LIITTEET

LISTA TILIVELVOLLISISTA

Lista tilivelvollisista

Luottamushenkilötoimielimet

Kunnanvaltuusto

Kunnanhallitus

Sivistystoimen lautakunta

Ympäristö- ja tekninen lautakunta

Viranhaltijat

Hallinnon toimiala

Kunnanjohtaja

Talousjohtaja

Toimistopäällikkö

Maaseutupäällikkö

Lomituspäällikkö

Henkilöstöasioissa sivistysjohtaja

Sivistyksen toimiala

Sivistysjohtaja

Kasvatusjohtaja

Lukion rehtori

Olympiavalmennuskeskuksen johtaja

Ympäristö- ja tekninen toimiala

Tekninen johtaja

Tieinsinööri

Kiinteistömestari

Työnjohtaja

Ateria- ja siivouspalvelupäällikkö

Kaavoittaja

Rakennustarkastaja

Ympäristötarkastaja

Insinööri

SOTKAMON KUNNAN KUSTANNUSPAIKKAHIERARKIA

Hallinnon toimiala

	VALTUUSTO-SITOVUUS		
Toimielin	Toimiala	Toimintayksikkö	Kustannuspaikka
Hallinto	Vaalit	Vaalit	Vaalit
	Tarkastuslautakunta	Tarkastuslautakunta	Tarkastuslautakunta
	Kunnanvaltuusto	Kunnanvaltuusto	Kunnanvaltuusto
	Kunnanhallitus	Kunnanhallitus	Kunnanhallitus
	Hallintopalvelut	Hallintopalvelut	Hallintopalvelut
		Kansainvälinen toiminta	Kansainvälinen toiminta
		Maakunnallinen yhteistoiminta	Kainuun sote
			Kainuun liitto
		Käyttövaraukset	Käyttövaraukset
			Veteraanitoiminta
			Vanhus- ja vammaisneuvosto
			Nuorisovaltuusto
		Asuntotoimi	Asuntotoimi
	Elinkeinopalvelut	Elinkeinopalvelut	Elinkeinopalvelut
			Matkailumarkkinointi
			Yhteistyösopimukset
		Työllistäminen	Työllistäminen
		Joukkoliikenne	Joukkoliikenne
		Yritysten toimitilat	Osuuskauppa Maakunta
		Muu kehittäminen	Muu kehittäminen
		Elinkeinopalveluiden projektit	Elinkeinopalveluiden projektit
	Henkilöstö	Henkilöstö	Henkilöstö
	Lomatoimi	Lomatoimi	Lomatoimi
			Maatalouslomitus
	Maataloustoimi	Maataloustoimi	Maataloustoimi

Sivistyksen toimiala

	VALTUUSTO-SITOVUUS		
Toimielin	Toimiala	Toimintayksikkö	Kustannuspaikka
Sivistyspalvelut	Sivistyspalveluiden hallinto	Sivistyspalveluiden hallinto	Sivistyspalveluiden hallinto
	Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatuksen hallinto
			Päivähoito
		Päiväkodit	Satuvakka
			Tiilikangas
			Leivola
			Käpymetsä
			Kontinjoki
		Perhepäivähoito	Perhepäivähoito
		Ryhmäperhepäivähoito	Ryhmäperhepäivähoito
		Muu varhaiskasvatus	Muu varhaiskasvatus
		Varhaiskasvatuksen projektit	Varhaiskasvatuksen projektit
	Perusopetus	Perusopetus	Perusopetuksen hallinto
			Perusopetuksen yhteiset
			Leivola
			Salmela
			Kontinjoki
			Naapurinvaara
			Pohjavaara
			Vuokatti
			Tenetti
			Aamu- ja iltapäivätoiminta
			Perusopetuksen projektit
	Lukio	Lukio	Lukion hallinto
			Lukio-opetus
			Lukion projektit
	Vuokatti-Ruka Olympiavalmennuskeskus	Vuokatti-Ruka Olympiavalmennuskeskus	Vuokatti-Ruka Olympiavalmennuskeskus
			Vuokatti-Ruka Olympiavalmennuskeskuksen projektit
	Vapaa-aikapalvelut	Vapaa-aikapalvelut	Vapaa-aikapalvelut
		Liikuntapalvelut	Liikuntapalvelut
		Kansalaisopisto	Kansalaisopisto
			Kansalaisopisto
			Sotkamons toimipiste
			Kansalaisopisto Kuhmon toimipiste
			Kansalaisopiston projektit
		Kirjasto	Pääkirjasto
			Kirjastoauto
			Kirjaston projektit

		Musiikkitoiminta	Musiikkitoiminta
		Kulttuuri- ja museotoimi	Kulttuuri- ja museotoimi
		Nuorisotoimi	Nuorisotoimi
			Nuorisotoimen projektit

Ympäristö- ja tekninen toimiala

	VALTUUSTO-SITOVUUS		
Toimielin	Toimiala	Toimintayksikkö	Kustannuspaikka
Ympäristö ja tekninen lautakunta	Kunnallistekniset palvelut	Teknisten palveluiden hallinto	Teknisten palveluiden hallinto
	Liikennealueet	Liikennealueet	Liikennealueet
			Investointien palkkamenot
		Kaavatiet	Kaavatiet
			Matkailualueiden tiet
			Hulevesiviemäri
		Yksityistiet	Yksityistien hallinto
			Yksityistien kunnossapito
			Yksityistien perusparannus
		Puistotoimi	Puistotoimi
		Varikko	Varikko
		Liikunta-alueet	Liikunta-alueet
			Liikunta-alueiden projektit
			Latu- ja kelkka-poolimaksut
		Lämpölaitos	Lämpölaitos
		Satamalaitos	Satamalaitos
		Jätehuolto	Jätehuolto
			Kaatopaikka
			Ajoneuvojen siirto
			Lumenkaatopaikka
		Maa- ja metsätilat	Maa- ja metsätilat
		Pelastustoimi	Pelastuslaitos
	Kiinteistöjen kunnossapito	Kiinteistöjen kunnossapito	Kiinteistöjen kunnossapito
			Investointien palkkamenot
			Kiinteistöt, tekninen
			Kiinteistöt, sivistys

			Kiinteistöt, as.osakkeet
	Ateria- ja puhtaanapalvelut	Ateriapalvelut	Ateriapalvelut
			Ateriapalvelujen kohteet
		Puhtaanapitopalvelut	Puhtaanapidon kohteet
			Puhtaanapitopalvelut
			Puhtaanapidon kohteet
	Ympäristötoimi	Mittaus-toimi	Mittaus-toimi
		Kaavoitustoimi	Kaavoitustoimi
		Rakennus- valvonta	Rakennus- valvonta
		Ympäristön- suojelu	Ympäristön- suojelu
	Vesi- ja viemärilaitos	Vesilaitos	Vesilaitos
		Viemärilaitos	Jäteveden- puhdistamo
			Muu viemärilaitos
		Hulevesi- viemärinti	Hulevesi- viemärinti